

Filozofická fakulta Univerzita Palackého v Olomouci

Katedra žurnalistiky

Vývoj regionálního denního tisku po roce 1989 na Orlickoústecku

Bakalářská diplomová práce

Ondřej Kolda

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Karel Páral

Olomouc 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou diplomovou práci na téma *Vývoj regionálního denního tisku po roce 1989 na Orlickoústecku* vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce a uvedl jsem všechny použité podklady a literaturu.

Bakalářská práce má rozsah 87 443 znaků.

V Olomouci dne .....

Podpis .....

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl poděkovat za trpělivost a konzultace vedoucímu své bakalářské práce Mgr. et Mgr. Karlu Páralovi. Dále bych rád poděkoval Vendule Kubíčkové za podporu.

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá vývojem regionálního denního tisku po roce 1989 na Orlickoustecku. Jejím cílem je co nejkomplexněji popsat proces vývoje regionálního denního tisku na Orlickoustecku. Konkrétně novinový titul Orlické noviny, který se později transformoval do Orlického deníku. Bakalářská práce je kvalitativním výzkumem historického procesu. Bakalářská práce se skládá ze tří částí. První část obsahuje metodiku, druhá přibližuje kontext a třetí se zabývá proměnami Orlického deníku. V rámci výzkumu bylo zjištěno, jak se vyvíjel regionální denní tisk v závislosti na vybraných aspektech.

Klíčová slova

Orlický deník, Orlické noviny, Listy Podorlicka, regionální tisk, transformace, technologický pokrok, vývoj regionálního denního tisku, Vltava-Labe-Press

Title

The evolution of regional daily newspapers after the year 1989 in the Orlickoústecko area

Abstract

This bachelors thesis provides an in-depth analysis of the evolution of regional daily newspapers after the year 1989 in the Orlickoústecko area. It's aim is to describe, as complexly as possible, the process of evolution of regional daily newspapers in the Orlickoústecko area, in particular the Orlické noviny newspaper which later transformed into Orlický deník. The bachelors thesis is a qualitative research of a historical process. It consists of three parts. The first part contains methodic procedures, the second part covers the context, and finally the third part is concerned with the transformations of Orlický deník. Within the research it was found how the regional daily newspapers evolved in dependence on selected aspects.

Key words

Orlický deník, Orlické noviny, Listy Podorlicka, regional newspapers, transformation, technologic progress, evolution of regional daily newspapers, Vltava-Labe-Press.

Obsah

Úvod	1
1. Metodika	4
1.1. Kvalitativní výzkum	4
1.1.1. Historický výzkum	5
1.2. Použité metody	7
1.2.1. Kompilační metoda	8
1.2.2. Polostrukturované rozhovory	8
1.2.3. Práce s dokumenty a fyzickými daty.....	11
1.3. Zkoumané období	11
1.4. Výzkumné otázky	12
1.4.1. Primární výzkumná otázka.....	12
1.4.2. Sekundární výzkumné otázky	13
1.5. Cíl výzkumu	13
2. Kontext vývoje porevolučního tisku v ČR	15
2.1. Vymezení termínu regionální tisk.....	15
2.2. Kontext nejvýraznějších činitelů transformace tisku	15
2.2.1. (De)regulace	16
2.2.2. Privatizace	19
2.3. Kontext porevolučních změn v celostátních periodikách.....	19
2.4. Privatizace regionálního tisku	21
2.5. Kontext porevoluční situace krajské redakce Pochodně	23
2.6. Regionální tisk na Orlickoústecku v letech 1989-1994.....	24
3. Proměny Orlického deníku	25
3.1. Změny ve vlastnictví Orlického deníku.....	25
3.2. Změny podob novin.....	25
3.3. Vývoj nákladu.....	26
3.4. Vliv nových technologií na redakční praxi.....	26
3.4.1. Modifikace novin v online prostředí	29
3.5. Trendy regionálního denního tisku	30
3.6. Změny rutin	32
3.7. Změny v redakci	35

Závěr	36
Seznam použitých zdrojů.....	41
Seznam příloh	43
Přílohy	44

Úvod

Regionální tisk má na českém mediálním trhu značné zastoupení, ale pro odbornou veřejnost je toto téma stále spíše okrajové. Výzkumem vývoje jednotlivých regionálních titulů se zabývají zejména diplomanti¹. Ucelenější vhled do problematiky porevolučního vývoje regionálního tisku poskytla až publikace Český lokální a regionální tisk mezi lety 1989 a 2009 od Lenky Waschkové Císařové.

Přes zvýšený zájem diplomantů o výzkum vývoje regionálních titulů v posledních letech, je stále mnoho oblastí, které na prozkoumání teprve čekají. Příkladem může být i oblast Orlickoústecka. Protože mám blízký vztah k tomuto regionu, rozhodl jsem se provést výzkum, který zaznamená vývoj regionálního denního tisku po roce 1989 v tomto okrese. Největší přínos bakalářské práce by měl spočívat v její komplexnosti. Výsledná práce by měla poskytnout ucelené informace zasazené do kontextu, které by měly posloužit jako výchozí informace pro další více zaměřené výzkumy.

Hlavním cílem je zodpovědět primární otázku, která zní, *Jak probíhal vývoj regionálního denního tisku v okrese Ústí nad Orlicí mezi lety 1989-2014?* Pro naplnění cíle výzkumu jsem si stanovil sedm sekundárních výzkumných otázek, které jsou konkrétnější a pomohou mi zodpovědět otázku primární. Jsou to tyto otázky: *Jak vliv nových technologií proměnil redakční praxi? Jak se měnily trendy regionálního denního tisku? Jak se měnily rutiny? Jak se měnila podoba novin? Jak se měnil náklad novin? Jak se měnilo vlastnictví novin? Jak se změnila struktura redakce?* Zkoumaným subjektem bude Orlický deník a jeho předchůdce Orlické noviny, které byly a jsou v dané oblasti dominantní. Hlavním cílem je popsat co nejkompaktněji změny v Orlickém deníku.

Zkoumané období jsem určil s ohledem na všechny důležité změny. Po revoluci probíhaly velké změny, které byly a jsou významné pro další směřování tištěných médií. Pro zaznamenání vývojových trendů a vlivu technologického pokroku je potřeba delší časové období, aby se dané jevy projevíly a bylo možné je podrobit výzkumu. Dobu od revoluce až po 3. 9. 1994 popíši pouze stručně, protože v této době jsem v okrese Ústí nad Orlicí nezaznamenal žádný regionální denní tisk. Popsání tohoto období bude sloužit spíše jako kontext. V tomto časovém úseku mě budou zajímat zejména Listy Podorlicka, ze kterých se 3. 9. 1994 staly Orlické noviny.

---

¹ Příkladem mohou být: Barbora Láhová psala bakalářskou práci na téma Proměny a vývoj týdeníku Slovácko po roce 1989, Petra Olexová – Zánik brněnského večerníku po roce 1989, Ilona Dobrovolná – Vývoj blanenského regionálního týdeníku Týden u nás.

Téma jsem se rozhodl zpracovat formou kvalitativního výzkumu historického procesu. Jsem si vědom, že kvalitativní výzkum je subjektivnější než výzkum kvantitativní, ale pro mou bakalářskou práci je kvalitativní výzkum vhodnější. Vyhovuje mému tématu práce a nabízí vhodné metody.

Práce se skládá celkem ze tří hlavních částí. V té úvodní popíši vybranou metodologii a zdůvodním její výběr. Vysvětlím, proč jsem se rozhodl pro kvalitativní výzkum, konkrétně pro historický výzkum. Zdůrazním jeho výhody a uvedu nevýhody, které se váží k mé práci. V této části také podrobněji rozepíši výzkumné otázky a cíle. Součástí této části bude i popsání základních výzkumných metod, které využiji. Jednat se bude především o polostrukturované rozhovory, práci s dokumenty a fyzickými daty.

Ve druhé části nejdříve vymezím termín regionální tisk a poté se budu věnovat zejména kontextu vzniku a vývoje periodik v porevolučním období na území ČR. V průběhu zkoumaného období došlo k mnoha výrazným změnám, které se promítly do vývoje tisku na našem území. Přiblížení kontextu je nezbytné pro správné chápání některých procesů, ke kterým docházelo i v Orlickém deníku. V jednotlivých kapitolách přiblížím kontext makro činitelů (de)regulace a privatizace. Místo v bakalářské práci věnuji také kontextu porevoluční situaci krajské redakce Pochodně. Informace mají totiž úzkou vazbu k Orlickému deníku. Poslední podkapitola této části nese název Regionální tisk na Orlickoústecku v letech 1989-1994. Zde popíši situaci v dané době. Zaměřím se na titul Listy Podorlicka, ze kterého později vznikly Orlické noviny a následně Orlický deník.

Třetí část je pro celou bakalářskou práci stěžejní. Pokusím se v ní, co nejpřesněji a nejkompaktněji popsat vývoj sledovaného subjektu, který probíhal ve vymezeném časovém horizontu. Jsem si vědom, že časový rozsah je velký, proto se nevyhnu určité míře generalizace. Přesto se chci důkladně věnovat všem vybraným aspektům vývoje, které rozčlením do jednotlivých podkapitol. V práci budu popisovat vývoj podob novin. V této podkapitole se budu zajímat zejména o layout Orlického deníku, který prošel v rámci sjednocování brandu Deník výraznou proměnou. Další aspekt, kterým se budu zajímat je vývoj nákladu sledovaného subjektu. V další podkapitole zaznamenám vliv nových technologií na tvorbu Orlického deníku a jeho distribuci. S tím souvisí modifikace novin v online prostředí, o které budu také v omezené míře psát. V podkapitole Trendy regionálního denního tisku popíši, v čem podle představitelů Orlického deníku tkví potenciál regionálního tisku. V této podkapitole také zmíním, proč si Karel Pokorný myslí, že regionální tisk má před sebou lepší budoucnost než tisk celorepublikový. Dále se budu

také zabývat změnami rutin. Poslední podkapitola bude zaznamenávat změny v redakci, kterých v Orlickém deníku nebylo mnoho.

Následovat bude závěr, zdroje a přílohy. Do příloh vložím přepis rozhovoru a grafické prvky a fotografie vybraných novinových stran, které pomohou ilustrovat vývoj daného subjektu.

Co se zdrojů týče, budu využívat zdroje primární i sekundární. Snažil jsem se, aby seznam literatury byl v rámci možností aktuální. Jedná se především o publikace, které pomohou přiblížit dobový kontext, případně vymezit dané termíny a téma samotné. Jak už jsem zmínil výše, k danému tématu je pouze omezené množství relevantní odborné literatury.

Pro popsání kontextu porevoluční transformace médií mi byla oporou hlavně kniha Český lokální a regionální tisk mezi lety 1989 a 2009 od Lenky Waschkové Císařové. Ta se jako jedna z mála v posledních letech věnuje v České republice lokálním a regionálním médiím. Informace jsem porovnával a doplňoval dalšími publikacemi. Například knihou Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006 od Josefa Bendy, ale také knihou Konec českého tisku od historika Bořivoje Čelovského. V publikaci Čelovského jsem se setkal s emotivním vyjadřováním, které nemusí být vždy objektivní. Dodatečné informace jsem hledal i v jiných publikacích, které jsem náležitě uvedl v seznamu literatury.

V metodice vycházím zejména z publikace Kvalitativní výzkum, kterou napsal Jan Hendl. Tu doplním knihami Metody výzkumu médií od autorů Tomáše Trampoty a Martiny Vojtěchovské, Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky od Renaty Sedlákové, Orální historie: metodické a „technické“ postupy od Miroslava Vaňka a kolektivu a Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: několik zásad pro začátečníky od Jadwigy Šanderové a Aleny Miltové.

1. Metodika

V této části se budu věnovat metodologii, podle které budu postupovat ve své bakalářské práci. Vysvětlím, proč jsem zvolil kvalitativní historický výzkum, jaké má výhody a nevýhody. Také zmíním, jaké konkrétní metody při vypracování použiji.

Při popisu zvolené metodologie budu postupovat od obecného k určitému. Jako první přiblížím samotný kvalitativní výzkum, posléze se zaměřím na jeho poddruh, historický výzkum, ze kterého jsem pro svou práci vyčlenil ještě výzkum historického procesu. V další části popíši jednotlivé metody, které v bakalářské práci využiji. Jednat se bude o polostrukturované rozhovory, práci s dokumenty a fyzickými daty, kompilační metodu. Později uvedu, proč jsem vybral zmíněné metody a jejich výběr zdůvodním.

V metodologické části jsem vycházel z několika knih, ale hlavní oporou mi byla publikace od Jana Hendla – Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace, která je dostatečně obsáhla. Přesto jsem pro doplnění použil i jiné publikace. Konkrétně to jsou tyto: Metody výzkumu médií od Tomáše Trampoty a Martiny Vojtěchovské, Výzkum médií: Nejužívanější metody a techniky od Renaty Sedlákové a Orální historie: metodické a „technické“ postupy od Miroslava Vaňka a kolektivu.

1.1. Kvalitativní výzkum

Kvalitativní empirický výzkum je těžko definovatelný, protože se často modifikuje. Neexistuje jeden univerzální návod, podle kterého by se dal vytvořit jakýkoliv výzkum. Existuje několik druhů, které se dají upravovat nebo spojovat, abychom pokryli celé téma. Přesto jsou určité zavedené postupy, které se užívají. Základem je vymyslet si téma a definovat si základní výzkumné otázky, které se však v průběhu práce mohou měnit. Z tohoto důvodu se kvalitativní výzkum označuje také jako emergentní nebo pružný. V průběhu výzkumu může dojít i k zásadnějším změnám. Může dojít ke změně hypotéz, teorie, nebo se může upravit celé směřování výzkumu (Hendl, 2005, s. 49-50).

Z těchto důvodů je výzkumník často přirovnáván k detektivovi, který se postupně snaží odhalit tajemství. „Výzkumník vyhledává a analyzuje jakékoliv informace, které přispívají k osvětlení výzkumných otázek, provádí deduktivní a induktivní závěry. Seznamuje se s novými lidmi a pracuje přímo v terénu, kde se něco děje.“ (Hendl, 2005, s. 50)

Pomocí kvalitativního výzkumu a jeho metod by měl výzkumník dosáhnout uceleného vhledu do dané problematiky a současně poznat kontext sledovaného subjektu (Hendl, 2005, s. 51-52). Výzkumníkovi se nabízí hned několik metod, pomocí kterých toho může dosáhnout. Na rozdíl od kvantitativního výzkumu využívá kvalitativní výzkum metody, které nejsou standardizované (Trampota a Vojtěchovská, 2010, s. 18).

Z toho plynou výhody, ale i nevýhody, které kvalitativní výzkum má. Značným kladem je, že výzkumník má volnější ruku. V případě, že se vyskytnou nějaké zajímavé okolnosti, může se na ně více zaměřit a sledovat je do větší hloubky. Sběr dat navíc nevyžaduje úplné znalosti výzkumníka ve zkoumané oblasti, což se může hodit v případě, kdy dané téma ještě není dostatečně prozkoumané (Trampota a Vojtěchovská, 2010, s. 18). „*Výzkumný proces je vždy kompromisem a vyvažováním nedostatků a výhod. Výhodou kvalitativního přístupu je získání hloubkového popisu případů. Nezůstáváme na jejich povrchu, provádíme podrobnou komparaci případů. Sledujeme jejich vývoj a zkoumáme příslušné procesy. Citlivě zohledňujeme působení kontextu, lokální situaci a podmínky. Kvalitativní výzkum poskytuje podrobné informace, proč se daný fenomén objevil. Velkým přínosem kvalitativní metodologie jsou přístupy, pomocí nichž navrhujeme teorii nějakého sledovaného fenoménu.*“ (Hendl, 2005, s. 53)

Mezi hlavní nedostatky kvalitativního výzkumu se řadí jeho vysoká míra subjektivity. Další problém se váže k reliabilitě výzkumu, protože je pružný a téměř nestrukturovaný, je těžké ho zopakovat. S tím souvisí, že vypsání všech jednotlivých kroků, by zabralo nepřiměřené množství místa. Často je navíc vytýkáno, že je málo transparentní (Hendl, 2005, s. 53).

1.1.1. Historický výzkum

Historický výzkum je poddruh kvalitativního výzkumu, který se odlišuje tím, že nezkoumá současnost, ale zabývá se minulostí. Je důležité, aby výzkumník měl určité znalosti ve zkoumaném tématu, protože musí projevit určitou historickou citlivost. Přínos historického výzkumu spočívá také v tom, že se neizoluje pouze na přítomnost, takže může lépe chápat lidské chování (Hendl, 2005, s. 134). Pro svou práci jsem si vybral historický výzkum hlavně z toho důvodu, že jako jeden z mála výzkumů se zabývá minulostí. Také soubor metod získávání informací mi přišel jako vhodný pro záměr mého výzkumu.

Historický výzkum se dále člení na čtyři obecné modifikace podle délky zkoumaného období, podle okolností, a jestli se jedná, nebo nejedná o komparativní práci. Pro mou bakalářskou práci jsem zvolil výzkum historického procesu. Jedná se o nekomparativní výzkum, který se zabývá procesem v delším časovém úseku² (Hendl, 2005, s. 136). Můj výzkum se bude zabývat vývojem denního regionálního tisku na Orlickoústecku, ale ve skutečnosti se bude jednat o vývoj jednoho média v delším časovém období, které měnilo pouze svůj název a tvář, ale kontinuálně na sebe navazovalo. Z toho důvodu jsem zvolil výše zmíněný výzkum historického procesu.

Hendl uvádí, že se v historickém výzkumu nejedná pouze o shromažďování a zaznamenávání údajů, ale důležitou složkou je jejich interpretace. Záměrem je co nejkompaktněji přiblížit zkoumanou historickou událost, nebo proces, který může mít vliv i na současnost (Hendl, 2005, s. 135). Jako zdroje pro následnou interpretaci slouží historickému výzkumu především:

- „dokumenty jsou napsané nebo tištěné materiály, zhotovené v minulosti;
- numerické záznamy obsahující statistická data v tištěné podobě;
- orální výpovědi zahrnují výpovědi svědků
- předměty jsou objekty, jejichž fyzické nebo vizuální charakteristiky mohou přinést informaci o minulosti“ (Hendl, 2005, s. 137)

Dokumenty podléhají ještě dalšímu dělení na dokumenty primární a sekundární. Mezi primární řadíme takové, kterých se autor buď přímo účastnil, nebo k nim měl velmi blízko. Jedná se například o kroniky, deníky, přepisy orální historie atd. Sekundární dokumenty jsou takové, které vznikly díky primárním dokumentům (Hendl, 2005, s. 137). Ve své práci se snažím využít komplexní zdroje, proto použiji všechny zdroje kromě předmětů. Ty neshledávám pro svou práci relevantními.

V historickém výzkumu mohou nastat určité problémy. Největší komplikace očekávám v dostupnosti některých informací. Novější události a trendy ještě nemusí být plně zaznamenané a zároveň získat některé primární zdroje z minulosti může být také problém. V mém případě se obávám dostupnosti informací o nákladu. Práci s

---

2 Ostatní typy historického výzkumu podle Hendla jsou: Výzkum historické události, komparativní výzkum krátkého časového období, komparativní historický výzkum více časových období (Hendl, 2005, s. 136).

dohledáváním starších čísel mám naopak ulehčenou, protože Orlický deník vede svůj vlastní archiv, který sahá dostatečně daleko do minulosti.

Neméně důležitá je následná práce se zdroji a informacemi z nich získanými. Základní dva procesy, kterými by měly informace projít, jsou kontextualizace a syntéza. Pomocí kontextualizace je možné zařadit jednotlivé události do kontextu časového nebo místního a umožňuje zpracovat materiály jako vyprávění. Syntéza řeší výběr, organizaci dokumentů i jejich analýzu, tak aby se vytvořila souvislost. Kontinuity se dosáhne tím, že se vhodné informace dále třídí a kategorizují do témat a konceptů, které se mohou také spojovat (Hendl, 2005, s. 138).

Hendl vyjmenovává i další důležité věci, na které je nutné si dát pozor. „*Při přípravě vyprávění o historických událostech se musí výzkumník vyvarovat metodologického problému zaměňování korelace za příčinu, špatné interpretace pojmů, slov a frází.*“ (2005, s. 138) Zároveň je důležité, aby byl výzkumník velice opatrný a citlivý při zobecňování svých výsledků (Hendl, 2005, s. 138).

1.2. Použité metody

Jak už jsem předeslal v úvodu kapitoly, pro vypracování bakalářské práce využiji tři různé výzkumné metody, které by měly dostatečně pokrýt celou šíři mnou vybraného tématu. Jedná se o polostrukturované rozhovory, práci s dokumenty a fyzickými daty a kompilační metodu. Protože každá metoda má svá specifika, tak je musím vhodně zkombinovat, aby se co nejlépe doplňovaly. V následujících podkapitolách postupně popíši jednotlivé metody a uvedu jejich využití ve své práci.

V kontextové a metodologické části budu pracovat převážně s kompilační metodou, protože budu pracovat převážně s informacemi, které už někdo zpracovával, a nejsou hlavním cílem mé bakalářské práce. V kontextové části informace pouze smysluplně poskládám do uceleného celku, který bude tvořit background k praktické části.

V praktické části zkombinuji všechny tři metody, ale primárně budu vycházet ze strukturovaných rozhovorů a z práce s dokumenty a fyzickými daty. Rozhovory mi zajistí dostatečné množství informací k vypracování určité kostry praktické části, které doplním o informace získané ostatními metodami.

1.2.1. Kompilační metoda

Názory na kompilační metodu se různí. Už jen její název vyvolává emoce. „*Slovo kompilace vychází z latinského slovesa compilare, které znamená vykořistit nebo vykrást. Je tvořena předponou com (dohromady) a původním slovesem pilare – oloupit, vykrást. Doslova tedy compilare znamená nakrást si (nahromadit bohatství loupežemi.*“ (Šanderová, 2006, s. 67) Kompilační metoda má však několik definic. Najdou se autoři, kteří ji odsuzují, jiní jsou neutrální, ale jsou i tací, kteří ji považují za stejně legitimní metodu jako všechny ostatní metody. Záleží především na vymezení kompilace, které je značně široké (Šanderová a Miltová, 2006, s. 67-68).

Ve své práci vycházím z vymezení Jadwigy Šanderové. V kvalitně provedené kompilaci nesmí jít jen o bezmyšlenkovité kombinování různých textů, ale musí se projevit tvůrčí činnost. Hlavním aspektem kvalitní kompilace je syntéza názorů na určitý problém. Výsledná práce může mít podobu stručného výzkumu ve vymezené oblasti, nebo může sloužit jako opora pro další zkoumání. Správná kompilace se neobejde bez správného zdrojování. V opačném případě nebude možné dohledat původce jednotlivých myšlenek a práce může být považována za plagiát (Šanderová a Miltová, 2006, s. 68-69).

1.2.2. Polostrukturované rozhovory

Existují rozhovory plně strukturované, které mohou mít formu dotazníku. Ten může dotazovaný vyplnit sám. Existují i jiné varianty, ale každá má své výhody a nevýhody. Protipólem je rozhovor volný, kde výzkumník nemá připravenou ani osnovu a spoléhá se hlavně na schopnost narátora³ a bezprostřední reagování na vyprávění. Třetím typem je rozhovor polostrukturovaný, který kombinuje předešlé typy⁴ (Hendl, 2005, s. 164).

Pro mou práci jsem zvolil rozhovor polostrukturovaný. Jedná se o rozhovor, u kterého si výzkumník definuje účel, vymezení základní osnovu a okruhy, ale jinak je velice pružný (Hendl, 2005, s. 164). Takto uvádí hlavní výhody Renata Sedláková. „*Polostrukturovaný rozhovor bývá považován za optimální způsob získávání dat, neboť kombinuje výhody standardizované i nestandardizované formy dotazování a snaží se*

---

3 Někteří autoři používají v kvalitativním rozhovoru spíše pojmy informant, nebo komunikační partner a někdy dokonce mluví o spoluautorech (Sedláková, 2014, s. 207).

4 Nejedná se o celkový počet druhů rozhovorů. Hendl dále uvádí například rozhovor klinický, brainstorming, psychologický atd. (2005, s. 166).

minimalizovat jejich omezení. Patří proto k nejčastěji využívaným technikám kvalitativního přístupu.“ (Sedláková, 2014, s. 211) Polostrukturovaný rozhovor se někdy také nazývá rozhovorem s návodem, protože ho předchází poměrně podrobná příprava. Při rozhovoru výzkumník vychází z částečně připravené struktury, ale na základě aktuálního uvážení může do rozhovoru vstupovat a získávat doplňující informace. Připravené otázky jsou označovány jako primární. Otázky, které jsou vymyšlené v průběhu rozhovoru za účelem doplnění informace nebo podnícení informanta, jsou nazývány jako sekundární či sondážní. Nedílnou součástí vedení rozhovoru je i mimika a gestika tazatele. Tím výzkumník dává na jeho svůj zájem a vyzývá informanta k pokračování. Typickým příkladem může být přikyvování hlavou (Sedláková, 2014, s. 211).

Aby byl samotný rozhovor úspěšný, musí ho předcházet příprava. V první řadě je potřeba si rozmyslet, s kým rozhovor vést. V další fázi přípravy je nutné se seznámit s tématem rozhovoru a jeho kontextem. Teprve potom může výzkumník začít připravovat osnovu a otázky (Vaněk et al., 2003, s. 21). Je důležité promyslet si okruhy otázek, jejich počet a pořadí.⁵ Na úvod je vhodné získat souhlas o záznamu a následně položit několik lehčích otázek, které prolomí případnou psychickou bariéru. Naopak na konci rozhovoru je možné být otevřenější a nabídnout dotazovanému dodatečný kontakt (Hendl, 2005, s. 166-167).

Kromě samotných rozhovorů je u kvalitativního dotazování důležitá také jejich následná analýza a interpretace. Získané informace jsou totiž jen pouhý polotovar, s kterým je potřeba dále pracovat. Pokud by k tomu nedošlo, stal by se ze souboru informací pouhý archivní materiál. Aby mohl být rozhovor úspěšný, musí výzkumník vědět ještě před začátkem rozhovorů, jaký druh informací chce získat a čím pro něho budou tyto informace přínosné (Vaněk et al., 2003, s. 37).

Pro polostrukturované rozhovory jsem se rozhodl, protože nabízí ideální kompromis mezi rozhovory strukturovanými a volnými. Velkou roli hrál fakt, že mi respondenti přislíbili rozhovor tváří v tvář. V případě, že bych musel získávat informace zprostředkovaně, volil bych rozhovor strukturovaný.

První rozhovor jsem chtěl vést s bývalým šéfredaktorem Karlem Pokorným, který vedl Orlický deník a jeho předchůdce téměř po celou dobu zkoumaného období. Druhý rozhovor jsem si naplánoval se současnou šéfredaktorkou Šárkou Mikuleckou, která

---

5 Sedláková (2014, s. 217-218) dodává, že je důležité, aby rozhovor nebyl příliš dlouhý. Je důležité si předem rozvrhnout scénář rozhovoru a snažit se ho dodržet. I když může být rozhovor pro obě strany příjemný, neměl by trvat delší dobu, než bylo určeno.

pracuje v redakci Orlického deníku už více než deset let. Rozhodl jsem se pro tyto dva respondenty, protože jsou v Orlickém deníku dlouhou dobu a mohou mi poskytnout dostatečnou sumu relevantních informací. Vést rozhovor s více redaktory, by bylo pro mou bakalářskou práci nadbytečné.

Původně jsem měl v úmyslu vést rozhovor s každým zvlášť, aby mi každý poskytl svůj vlastní náhled na danou problematiku a nebyl ovlivněn přítomností toho druhého. Od této metody jsem nakonec ustoupil. Hlavním důvodem bylo, že se oba informanté shodli, že by bylo lepší vést společný rozhovor, aby se mohli doplňovat a rozpomínat se na jednotlivé události. V případě, že bych vedl rozhovor jednotlivě, informanté by museli některé informace dohledávat. A to by bylo pro ně z důvodu vysokého pracovního a časového vytížení velice problematické.

Z toho důvodu jsem musel přizpůsobit metodu vzniklé situaci. Ke strukturovanému rozhovoru jsem musel přidat některé prvky skupinového interview. V první řadě se bude jednat o rozhovor, ve kterém budou dva informanté.⁶ Tím ztratím některé z výše zmíněných výhod, ale otevřou se i nové možnosti. *„Během krátké doby se získá kvalitní informace od skupiny lidí, a ne pouze od jedné osoby. V tomto typu sběru informací se bezprostředně hodnotí kvalita informace, protože lidé vzájemně kontrolují své výpovědi a dochází k vyrovnávání stanovisek. Skupinová dynamika přispívá k zaměření na nejdůležitější témata. Zároveň lze jednoduše zjistit, kdy nastává ve skupině souhlas nebo nesouhlas s určitým typem tvrzení.“* (Hendl, 2005, s. 184) Na druhou stranu si jsem vědom, že všech kladných aspektů skupinového interview nemusím dosáhnout, protože budu hovořit pouze se dvěma informanty. Mohou se dostavit i určité problémy. Jedním z nich je řízení rozhovoru, protože někteří jedinci se vyjadřují více a někteří méně. V takovém případě je nutné rozhovor správně moderovat (Hendl, 2005, s. 184).

Při přepisu rozhovoru do psané podoby budu dělat pouze drobné úpravy, které nesníží autentičnost. Odstráním pouze hezitací, opakující se slova a v krajním případě upravím slovosled, aby byl text srozumitelnější. Nespisovná slova a slang ponechám beze změny, protože i tento prvek může být nositelem významu.

---

6 Hendl (2005, s. 183) definuje skupinové interview jako kvalitativní rozhovor s šesti až osmi lidmi.

1.2.3. Práce s dokumenty a fyzickými daty

„Dokumenty mohou tvořit jediný datový podklad studie nebo doplňují data získaná pozorováním a rozhovory.“ (Hendl, 2005, s. 204) V mé práci budou dokumenty a fyzická data plnit zejména druhou možnost, tedy že budou doplňovat data, která získám pomocí rozhovorů. Jednat se bude především o archivní vydání zkoumaného periodika, ale také o informace ohledně nákladu.

Práce s dokumenty má několik předností. Jedná se hlavně o velkou rozmanitost dokumentů, ale také se v nich dá nalézt spousta přesných informací, které mohou být jinak těžko dohledatelné a verifikovatelné. Na rozdíl od ostatních vědeckých metod, je u těchto dat menší pravděpodobnost, že by došlo ke zkreslení ze strany výzkumníka. Subjektivní může být u této metody pouze výběr jednotlivých zdrojů, ale samotné nasbírané informace jsou objektivní (Hendl, 2005, s. 132).

Výzkumník musí odlišit významnost jednotlivých dokumentů, aby mohl vyloučit ty nepodstatné a zaměřit se pouze na důležité, které pomohou při zpracování problematiky výzkumu. Relevanci dokumentů vymezuje Hendl podle šesti kritérií – podle jejich typu, vnějších a vnitřních znaků. Intencionality, blízkosti a původu (2005, s. 132-132).

Dokumenty je možné vymežit do dvou kategorií podle vztahu k události, ke které se vztahují. Kategorie současných dokumentů je definována jako dokumenty, které vznikly v době dané události. Naopak retrospektivní dokumenty jsou, takové, které vznikly až po události, o které informují (Hendl, 2005, s. 204).

Pomocí analýzy dokumentů se obvykle doplňují a ověřují poznatky, které byly získány jinou cestou (Hendl, 2005, s. 133). „Při analýze dokumentů se obvykle postupuje podobně jako při analýze rozhovorů nebo záznamů pozorování. Například se navrhne kategorizační systém a postupně se vyhledávají výskyty představitelů (instancí) dané kategorie. V průběhu vyhodnocení dokumentů lze použít i některé z kvantitativních metod obsahové analýzy, kdy se zaměřujeme na statistickou analýzu získaných četností výskytů jednotlivých obsahových prvků. Nebo postupujeme více holisticky, přičemž zkoumání dokumentů nám pomáhá rekonstruovat nějaké události.“ (Hendl, 2005, s. 133)

1.3. Zkoumané období

Po delší úvaze jsem zvolil období mezi lety 1989 až 2014. Je to dlouhé období, ale zastávám názor, že pro mou práci je důležité zaznamenat celý časový úsek od revoluce až

téměř po současnost, kterou jsem určil přelomem roku 2014 a 2015. Myslím si, že procesy, které se v průběhu těchto let děly, na sebe navazují. Z toho důvodu je správné zaznamenat celé období. V prvních porevolučních letech docházelo k mnoha změnám, které nutně ovlivnily periodický tisk i v Orlickoústeckém okrese. V průběhu let se měnily zejména technologie a s nimi trendy regionální žurnalistiky, které pokračují dál až do současnosti.

Přesto je dobu od revoluce až po 3. 9. 1994 nutné brát spíše jako kontext, protože v této době jsem nezaznamenal žádné působení denního tisku, kterým se v bakalářské práci zabývám. Tato léta přiblížím působením týdeníku *Listy Podorlicka*, který se 3. 9. 1994 transformoval do podoby deníku *Orlické noviny*, který se později změnil na *Orlický deník*.

Čtvrtstoletí je dostatečně dlouhá doba, abych zaznamenal nejvýraznější změny, které se týkaly redakce, změny vlastnických struktur, vývoje nových technologií, ale i jiných trendů, které jsou často spolu spojené. Jedná se například o grafické úpravy novin, velikost nákladu atd.

1.4. Výzkumné otázky

Základním předpokladem pro zodpovězení cíle, je stanovení si výzkumných otázek. Definoval jsem jednu primární otázku, která je obecnější a shrnuje více méně celou podstatu bakalářské práce. Poté jsem stanovil několik sekundárních otázek, které jsem vymezil konkrétněji. Sekundární otázky se zaměřují na dílčí problémy výzkumu. Pomocí těchto otázek bych měl být schopný zodpovědět otázku primární.

1.4.1. Primární výzkumná otázka

Proces, který mám v plánu pomocí primární výzkumné otázky popsat, jsem částečně vložil už do názvu své bakalářské práce. Primární výzkumnou otázku jsem formuloval takto: *Jak probíhal vývoj regionálního denního tisku v okrese Ústí nad Orlicí mezi lety 1989-2014?* Odpověď na tuto otázku budu schopen zodpovědět pomocí sekundárních výzkumných otázek, které jsou konkrétnější a zaměřují se na jednotlivé aspekty vývoje.

1.4.2. Sekundární výzkumné otázky

Sekundární výzkumné otázky jsem vymezil více konkrétně. Zabývají se jednotlivými částmi tématu a doplňují se tak, aby bylo možné zodpovědět otázku primární.

- 1) Jak vliv nových technologií proměnil redakční praxi?
- 2) Jak se měnily trendy regionálního denního tisku?
- 3) Jak se měnily rutiny?
- 4) Jak se měnila podoba novin?
- 5) Jak se měnil náklad novin?
- 6) Jak se měnilo vlastnictví novin?
- 7) Jak se změnila struktura redakce?

1.5. Cíl výzkumu

Cílem práce je, co nejkompaktněji zaznamenat vývoj regionálního denního tisku na Orlickoústecku po roce 1989. Budu klást důraz na to, aby jednotlivé části práce vytvořily kompaktní celek, který by mohl být v budoucnu použitý pro další výzkumy. Zároveň jsem se snažil práci vymezit tak, aby doplňovala některé práce, které se zaměřují na vývoj regionálního tisku v jiných částech České republiky.

Cíle bych chtěl dosáhnout za pomoci kvalitativního historického výzkumu a metod, které jsem zmínil a popsal v textu výše. V práci plánuji popsat komplexní vývoj regionálního denního tisku na Orlickoústecku po roce 1989. Z toho plynou jistá omezení, abych výrazně nepřesáhl rozsah bakalářské práce. Jednotlivé aspekty vývoje nebudu popisovat příliš do hloubky, ale budu se co nejvíce snažit je zasadit do kontextu ostatních vývojových trendů. Tento způsob umožňuje lepší orientaci v tématu, protože nabízí více úhlů pohledu, které je možné zkombinovat do ucelené práce.

Vzhledem k vybranému druhu výzkumu a zvoleným metodám, je pravděpodobné, že některé části mohou být do jisté míry subjektivní. Jedná se především o některé informace získané z rozhovorů. Naopak objektivní budou statistické údaje nákladu a informace, které získám z archivních vydání novin, případně jiných dokumentů.

V průběhu výzkumu se mohou objevit některé problémy. Obtíže očekávám při dohledávání nákladů z minulých let, které nemusí být dostupné.

2. Kontext vývoje porevolučního tisku v ČR

2.1. Vymezení termínu regionální tisk

Samotné vymezení termínu regionálního tisku je velmi problematické. Andrej Tušer (2007, s. 23) vychází ze schématu, ve kterém vymezuje subsystém médií na základě geografického vymezení území⁷, na jakém dané periodikum vychází. Podle tohoto vymezení jsou tedy lokálními médii taková, která vychází v obci nebo ve městě. Naopak regionální vychází na úrovni okresu, kraje a oblasti. Mezi lokální periodika patří i tiskoviny, které vydávají jednotlivé podniky a organizace. Příkladem mohou být periodika, která vydává radnice, církve, nebo kulturní centra (Tušer, 2007, s. 24).

Samotné rozdělení na lokální a regionální tisk je v České republice poměrně složité. „V české tradici žurnalistiky tyto dva pojmy splývají pouze v pojem regionální tisk; někteří lokální a regionální novináři považují toto vymezení za umělé.“ (Waschková Císařová, 2013, s. 16) Proti dělení na regionální a lokální tisk hovoří i fakt, že lokální tisk může působit i v blízkém okolí a tím už zasahuje do vymezení subsystému regionálního tisku. Tím se jednotlivé kategorie prolínají, takže je nelze striktně rozdělit (Waschková Císařová, 2013, s. 19).

Diferencování tisku je ztížené faktem, že v prostředí České republiky docházelo k častým zásahům do územněsprávního rozdělení (okresy, kraje...). Kvůli nejednotnému územněsprávnímu rozdělení někteří autoři nabízí jiné varianty členění, které kromě geografického působení zohledňují i vlivy sociální, kulturní atd. (Waschková Císařová, 2013, s. 19-21).

Vzhledem k tomu, že cílem bakalářské práce není typologizace regionálních novin, zmiňovat zde další složitější členění novin, je nadbytečné. Pro mé účely stačí zařazení Orlického deníku mezi regionální tisk, v jehož subsystému patří mezi okresní tisk.

2.2. Kontext nejvýraznějších činitelů transformace tisku

Sametová revoluce s sebou přinesla celou řadu změn. Výrazně ovlivnila i vývoj žurnalistiky, která do té doby byla silně ovlivňována stranickými orgány. V té době

---

⁷ Na základě teritoriálního působení vymezuje tisk Miloslav Hájek (1979, s. 31). Tituly dělí na celostátní (Rudé právo), republikové (Mladá fronta), krajské (Pochodeň), okresní (Nové Svitavsko), podnikové (Hornický kahan), místní (Kulturní zpravodaj města Kladna).

docházelo k velkým změnám v redakcích. Starší zkompromitovaní redaktori odcházeli, protože je pronásledovala komunistická minulost, takže do pozic redaktorů se často dostávali lidé nízkého věku, kteří neměli profesní zkušenosti. Z tohoto důvodu docházelo k prolínání zpravodajství a publicistiky, ale také jednotlivých žánrů. Uvolnění tisku mělo i jiné důsledky. Někteří žurnalisté se v rané polistopadové době nechali unést náhlou svobodou slova. A často bez ověření zdrojů ve svých článcích publikovali postoje, které se týkaly například protiruské a romské problematiky, nebo byly značně naivní (Verner, 2010, s. 31). Další neblahé vlivy rychlé výměny redaktorů za mladší, kteří byli často bez profesních zkušeností a odborného vzdělání, zmiňuje i Petr Žantovský (2013, s. 52-53), když hovoří o tom, že pouze odhodlání a zvědavost nemusí stačit pro kvalitní práci žurnalisty. Tento proces hromadné personální výměny vedl k nižší úrovni stylistické, jazykové, ale i intelektuální připravenosti. Žantovský v této změně spatřuje jeden z důvodů, proč česká žurnalistika má spíše sestupnou tendenci a často se přiklání k fenoménům, jako jsou zjednodušování, vulgarizace a infotainment.

Celospolečenské, ale hlavně ekonomické změny zasáhly veškerý tisk. Nejvýrazněji se změny dotkly tisku regionálního. Hlavním důvodem bylo nestabilní prostředí. Oproti tisku celostátnímu měly regionální tituly menší náklady. Z toho plynulo i méně stabilní finanční zajištění, které bylo umocněné tím, že stát už regionální tisk nedotoval jako za komunismu. Dalším faktorem bylo, že na náklad působily různé tendence. Na jednu stranu byl po revoluci větší zájem o informace, takže náklad se zvyšoval. Na druhou stranu noviny už nebyly dotované státem, takže se musela zvýšit jejich cena. Na to čtenáři reagovali tím, že už si běžně nekupovali celostátní noviny zároveň s novinami regionálními, ale vybrali si pouze jeden produkt (Waschková Císařová, 2013, s. 85-86).

2.2.1. (De)regulace

Aby byla transformace médií možná, muselo dojít k uvolnění zákonů, které regulovaly tisk v době komunismu. Benda uvádí zásadní legislativní změnu, která umožnila celou řadu následujících změn. Mimo jiné i postupný přechod k tržní ekonomice. *„Již 29. listopadu 1989 přijalo federální shromáždění (FS) ústavní zákon, který z československé ústavy vypustil článek 4 o vedoucí úloze Komunistické strany Československa (KSC) ve společnosti i ve státě. Tento ústavní zákon nabyl účinnosti o den*

později. I na základě této změny ústavy přestala média podléhat kontrole Ústředního výboru (ÚV) a dalších orgánů KSČ a Národní fronty.“ (Benda, 2007, s. 27)

Waschková Císařová (2013, s. 87-89) hovoří o těchto legislativních změnách jako o makro-činiteli (de)regulace. Poukazuje na to, že se jedná vlastně o dva protichůdné procesy, které formovaly českou mediální krajinu. Na jedné straně docházelo k odstraňování omezení, ale následovalo postupné vytváření nových liberálnějších regulací, které měly v prvních letech nejčastěji podobu novelizovaných zákonů. Kompletně nový tiskový zákon schválili politici až v roce 2000. Je nutné zdůraznit, že ačkoliv se vývoj médií a legislativy ovlivňovaly navzájem, tak změny v médiích často předbíhaly novelizace norem.

Přes veškeré legislativní změny se zákonem nereguluje koncentrace vlastnictví ani případný vstup zahraničních vlastníků na český (do konce roku 1992 československý) trh (Waschková Císařová, 2013, s. 91). Přestože jsou na tuto problematiku různé názory, Benda hovoří o tom, že Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) v roce 2004 rozhodl, že zatím nedochází ke koncentraci vlastnictví, takže není potřeba zasahovat. Problém může být v tom, že ÚOHS hodnotil relevantní trh periodického tisku jako celek. Za těchto okolností, kdy se hodnotí společně denní tisk, týdenní tisk, časopisy, regionální tisk atd., je v České republice pluralita periodického tisku i jejich vlastníků. Zásadní ovšem je, že v jednotlivých segmentech se pluralita vytrácí. Jako příklad uvádí vydavatelství VLTAVA-LABE-PRESS, a. s., které ovládá na poli regionálního a místního denního tisku až 90% (Benda, 2007, s. 57-58).

Hodnocení ÚOHS však nebylo vždycky stejné. V roce 1993 musely společnosti Vltava, spol. s. r. o., a PNPress, a. s. řešit první spor s ÚOHS. Zmíněné firmy nakoupily několik týdeníků, aniž by nahlásily fúzi. Podobné smlouvy musely být schválené Ministerstvem pro hospodářskou soutěž, které by rozhodlo, jestli transakce neomezuje soutěž relevantního trhu. V tomto případě ÚOHS určilo jako relevantní trh okres. Tím jednotlivé tituly dosahovaly podílu v posuzovaných případech od 62 % do 100 %, takže porušily tehdejší zákonný limit podílu pro relevantní trh, který byl stanoven na 30 % celkového obratu. Ministerstvo pro hospodářskou soutěž rozhodlo, že smlouvy z let 1991 a 1992, kdy tyto transakce proběhly, jsou neplatné a musí dojít k vrácení všech závazků na základě smlouvy a to nejpozději dva měsíce ode dne, kdy rozhodnutí nabyde právní moc.

K tomuto problému se vyjádřili respondenti hloubkových rozhovorů, které prováděla Waschková Císařová. Ti uvádí, že vydavatelé reagovali na probíhající šetření

tím, že týdeníky měnili na deníky a zároveň měnili jejich názvy, aby nebylo co vracet původním majitelům v případě, že by došlo k rozhodnutí, které by to nařizovalo (Waschková Císařová, 2013, s. 98-102). K takovému rozhodnutí, ale nakonec nedošlo, protože účastníci se snažili problém vyřešit. „*Účastníci řízení tedy začali problém řešit a s vyhlídkou na vrácení titulů ve všech jedenácti případech podali návrh na zahájení správního řízení ve věci schválení fúze, ministerstvo fúzi ve všech případech schválilo.*“ (Waschková Císařová, 2013, s. 101)

Ministerstvo pro hospodářskou soutěž v druhém rozhodnutí fúzi povolilo a zdůvodnilo své rozhodnutí tím, že sloučení bude mít hned několik výhod. Vyzdvihuje zejména dostatečné finanční zabezpečení okresních periodik. S ekonomickým faktorem souvisí i stabilní prostředí pro zlepšení celkové úrovně periodika a jeho dalšího rozvoj. Sloučení mělo podle rozhodnutí ministerstva přinést značné výhody, které by převážily případnou újmu (Waschková Císařová, 2013, s. 102).

Po druhé se ÚOHS zabýval fúzemi a firmou Vltava-Labe-Press a.s., v roce 2001, kdy společnost koupila celostátní deníky Slovo, Zemské noviny a většinu regionálního tisku na Moravě. V tomto případě však ÚOHS už určil jako relevantní trh celý systém tisku v ČR. Správní řízení nakonec neproběhlo a podklady pro šetření byly skartovány. Úřad totiž došel k názoru, že transakce jeho povolení nepodléhá⁸ (Waschková Císařová, 2013, s. 104).

Ovšem o rok dřív se stal případ, kdy Ringier ČR usiloval o fúzi s Československým sportem. V té době ÚOHS došel k názoru, že by se dal relevantní trh rozdělit na trh celostátní a regionální. Nakonec z důvodu možného překrývání informací se odvolal na Evropskou komisi. „*Podíly na relevantním trhu denního tisku pro rok 2000, tedy před nákupem celostátních a moravských titulů firmou Vltava-Labe-Press, a. s., stanovil Úřad na základě průměrného denního prodaného nákladu takto: Blesk – 19 %, Sport 4 %, VLP 29 %, Mafra 22 %, Borgis 12 %, Lidové noviny, a. s., 5 %, další méně než 5 %. Z toho se dá odvozovat, že při stejné metodice posuzování podílu na trhu (kterou ÚOHS předpokládáme udržuje v rámci stanovení relevantního trhu jako trhu všech tištěných medií) musela mít firma Vltava-Labe-Press po fúzích v roce 2001 podíl na trhu, který povolení fúze vyžadoval, tedy nad 30 % (viz výše). Nebo je to důkaz o často se proměňující*

---

⁸ Čelovský (2002, s. 45-47) však uvádí, že fúzi získala společnost VLP monopol v regionálním tisku v Čechách i na Moravě.

metodě, kterou Úřad posuzuje podíly vydavatelství na trhu.“ (Waschková Císařová, 2009, s. 104)

Žádné rozhodnutí nakonec neshledalo v konkrétních případech horizontální koncentraci majetku lokálního a regionálního tisku, které by překračovalo hranici stanovenou antimonopolním zákonem. „*Český lokální a regionální tisk se tak prostřednictvím deregulace a nově nastavené regulace na začátku strukturální transformace emancipoval, aby byl v důsledku pozdější liberální deregulace stále více svazován potenciálním nebezpečím horizontální koncentrace vlastnictví.*“ (Waschková Císařová, 2009, s. 104-105)

2.2.2. Privatizace

Porevoluční vláda se snažila, o co nejrychlejší převod centralizovaného státního vlastnictví na soukromé subjekty. Celý proces probíhal tak rychle, že ještě nebyla vytvořena ani potřebná legislativa, jejíž základy vznikaly souběžně s procesem privatizace. Liberální přístup k privatizaci způsobil velkou vlnu emocí, které se odrážely i v literatuře⁹. Pomocí rychlé privatizace se sice někteří jedinci dostali podivnými praktikami k velkým ziskům, ale na druhou stranu se Česká republika v mnoha směrech velmi rychle přiblížila západní Evropě. Rychlé tempo privatizace v České republice bylo umocněné také kupónovou privatizací, díky které ekonomická transformace probíhala rychleji než v ostatních zemích postkomunistického bloku.

2.3. Kontext porevolučních změn v celostátních periodikách

Spontánní privatizace, která zasáhla v letech 1989-1992 celostátní deníky, způsobila velký rozruch. Tuto dobu Benda vymezuje jako první období¹⁰, které je charakteristické vstupem zahraničních vydavatelů na český trh, ale také množstvím nově

---

⁹ Například pojem legální krádeži tisku uvedl ve své publikaci Čelovský (2002).

¹⁰ Benda (2007, s. 87) rozděluje vývoj celostátního denního tisku v letech 1989 až 2006 celkem do třech období. 1989-1992 jako období, kdy došlo k spontánní privatizaci. Roky 1993-2000 vymezuje masovým přechodem vlastnictví českého celostátního denního tisku do majetku zahraničních společností. Pro poslední období 2001-2006 je charakteristická konsolidace vlastnictví.

založených titulů, které z velké části nemají dlouhého trvání a opět zanikají (Benda, 2007, s. 87-88).

Proces spontánní privatizace celostátních titulů byl možný pouze díky unikátní době, která po revoluci v Československu panovala. Lidé byli otevření změnám. Občasné prohřešky byly tolerovány, protože se braly jako nutné zlo, které pomůže přechodu k tržnímu hospodářství. Odstřihnutí závislosti jednotlivých titulů od státu pomohla také nedostatečná, případně liberální legislativa. Při těchto vlastnických změnách získali podíl ve vlastnictví většinou redaktoři. Jedná se například o Mladou frontu, Rudé právo, nebo Hospodářské noviny (Bednařík et al., 2011, s. 370-371). O tom, že cesty k majetku byly rozmanité, píše i Bořivoj Čelovský, který je ve své publikaci ke spontánní privatizaci kritický. Majitelé Mladé fronty v čele s Hvižďalou prodali titul francouzskému vydavateli Hersantovi. Za tento obchod získal každý akcionář 1,1 milionu Kčs, přesto se jednalo o prodej, který byl pod cenou. Opačnou strategii zvolil Zdeněk Porybný, který si Rudé právo ponechal do současnosti (Čelovský, 2002, s. 32-33).

Důvod, proč se akcionáři tak ochotně vzdali svých podílů a prodali je zahraničním vydavatelstvím, je prostý. První porevoluční majitelé tištěných médií se k titulům dostali za velmi malé peníze, protože stát se snažil o rychlou privatizaci a přehlížel právní nedostatky, které převod na nové vlastníky doprovázel. Noví majitelé však neváhali a lehce nabyté majetky obratem prodali se slušným ziskem. Kdyby stát tento krok vynechal a média prodal zahraničním investorům sám, do státní kasy by pravděpodobně přibylo značné množství peněz. Údajně pouze za plzeňské Nové pravdy, českobudějovické Jihočeské pravdy, pražské Večerní Prahy, Rudé právo a Květy, by stát mohl inkasovat řádově stovky milionů korun (Waschková Císařová, 2013, s. 112).

Proto se může najít mnoho lidí, kteří s následným prodejem titulů zahraničním vydavatelstvím nesouhlasí, i když na této transakci vydělali všichni zúčastnění. Ti, kteří své podíly prodali, uvádí, že privatizovaná média neměla dostatečné zázemí pro další rozvoj. Nedisponovala dostatečným kapitálem, aby mohla investovat do zlepšování redakčních technologií včetně redakčních systémů. Svou roli sehrál i fakt, že se rozpadla distribuční síť a vydavatelství musela vybudovat novou. Právě zahraniční vydavatelské domy, které vstoupily na český trh, měly dostatečný kapitál pro rychlý rozvoj, takže media zdecimovaná komunismem se rychle modernizovala a postupně se kvalitou přibližovala tisku západní Evropy (Bednařík et al., 2011, s. 374-375).

V této době bohaté na změny se neměnili pouze vlastníci, ale i grafické pojetí novin. Rudé právo nenápadnými kroky pomalu odšťihávalo ze svého názvu přídavné

jméno Rudé, které už nebylo pro další rozvoj titulu žádoucí. Podobně tomu bylo i u jiných periodik, která se vymezovala vůči minulosti. Například Mladá fronta dnes se v současnosti prezentuje jako MF Dnes (Bednařík et al., 2011, s. 374-375).

Obnovené a nově založené denní tituly ve většině případů vlivem nepříznivých podmínek opětovně zanikly. Mezi světlé výjimky patří například Lidové noviny, Hospodářské noviny a především bulvární Blesk. Jak je uvedeno v publikaci Dějiny českých médií, tak v začátcích Blesku měli vydavatelé značné problémy sehnat do redakce novináře a fotografy, kteří by byli ochotni a schopni vytvářet bulvární periodikum podobné švýcarskému titulu Blick. Čeští novináři preferovali spíše seriózní deníky. Bylo to spojené také s tím, že v České republice nikdy nebyla taková tradice bulvárních titulů jako v jiných zemích. Nakonec se založení Blesku ukázalo jako výborný nápad. Už brzy po založení se stal dominantním titulem na české scéně. Dlouhodobě se drží se svými náklady na první pozici mezi českými deníky. V době nejvyššího nákladu se tisklo téměř 400 tisíc výtisků (Bednařík et al., 2011, s. 374-375). Benda podotýká, že na českém trhu už v té době byl bulvární deník *Expres*, který ale vycházel pouze černobíle¹¹. První barevný bulvární titul začala vydávat až společnost Ringier ČSFR a. s. 13. dubna 1992 pod názvem Blesk (Benda, 2007, s. 109).

2.4. Privatizace regionálního tisku

Regionální tisk se nacházel po revoluci v podobném stavu jako tisk celostátní. Probíhala postupná privatizace, kdy noví vlastníci získali značku¹² starých novin, jejich předplatitele a podíl na trhu bez většího peněžního vyrovnání. Tito lidé, ale nebyli schopni financovat všechny náklady spojené s nákupem nových technologií. Proto se postupně majetku zbavovali (Waschková Císařová, 2013, s. 105).

Výraznou roli sehrál v privatizačním procesu Vlastimil Košťál, který určil osud regionálních deníků Vydavatelství Rudého práva. *„Zde vládl ing. Vlastimil Košťál. Jeho prvním krokem bylo přejmenování Vydavatelství Rudého práva na Vydavatelství Delta.*

---

¹¹ Tento stav trval několik dalších let. V roce 1995 byl Blesk ještě pořád jediným barevným deníkem. Víkendové přílohy stále čekaly na svou přeměnu na barevné magazíny a běžným standardem bylo, že deníky byly černobílé s jednou doplňkovou barvou (Šmíd, 2005, s. 24).

¹² Většina deníků neměla své názvy ani grafické zpracování opatřené ochrannou známkou, což bylo specifikum dané doby (Waschková Císařová, 2013, s. 107).

Tato akciová společnost „zprivatizovala“ obrovská aktiva Rudého práva: několik tiskáren a vedle Rudého práva i regionální deníky.“ (Čelovský, 2002, s. 34) V tomto bodě se cesty Rudého práva a regionálních deníků rozešly (Čelovský, 2002, s. 34).

Košťál odmítal nabídky od vyjednávačů Passauer Neue Presse (PNP), kteří mu nabízeli odkoupení jednotlivých deníků. Nakonec dosáhl svého a bavorští magnáti podali nabídku na odkoupení všech deníků. Jako bonus nabídli i vysokou pracovní pozici¹³ pro Vlastimila Košťála (Čelovský, 2002, s. 34-35). *„Pasovští akvizitěři skoupili také okresní noviny, které kdysi vycházeli pod politickou patronací okresních výborů KSČ. Cena se pohybovala mezi půlmilionem a 3 miliony Kč. Pasovští si tak ve většině případů nekupovali noviny, nýbrž právo je umlčet, nahradit je svým vlastním regionálním tiskem a tak získat ničím nerušený monopol na denní tisk v regionech ČR. Tento proces byl završen 1. září 2001. Toho dne všechny regionální deníky nabídly identický obsah a úpravu, stejně jako celostátní Zemské noviny, které po čase zmizely spolu se Slovem.“ (Čelovský, 2002, s. 35) Čelovský (2002, s. 35) také upozorňuje na to, že čtenář se z tiráže novin dozví jen o Vltava-Labe-Press, ale už se nedozví, že majitelem jsou Pasovští.*

Privatizace titulů do vydavatelské skupiny Vltava, později Vltava-Labe-Press bylo rychlé a ve většině případů podobné. Vydavatelství VLP odkoupilo okresní deník buď přímo od výboru¹⁴, nebo si jej přivlastnilo skrze Vydavatelství Deltapress. To probíhalo obvykle podobnou cestou. Přijeli zástupci Pasovských, kteří podepsali smlouvu s tiskárnou, s majitelem, ale i s lidmi. Redaktorům oznámili, že se nic nemění, pouze budou pracovat pod novým majitelem, který jim však do jejich práce nebude zasahovat. Jako bonus dostali zaměstnanci peněžní dar, který byl vysvětlen jako německá tradice, a výhodnější smlouvu (Waschková Císařová, 2013, s. 108-109).

Podle podobného modelu pokračovala expanze zahraničních vydavatelů téměř celá devadesátá léta. Nejvýraznějším hráčem na poli regionální žurnalistiky byla skupina Verlagsgruppe Passau, která postupně získala většinu v subsystému regionálních médií a rozvinula se i na celostátní úroveň. V severních Čechách a na Moravě působila ve vydavatelských aktivitách francouzská Hersantova společnost Socpresse. Dalším investorem byla Švýcarská společnost Ringier, která spolupracovala se společností

---

¹³ Košťál musel po konfliktu s ministrem pro správu národního majetku a jeho privatizaci Tomášem Ježkem opustit pozici ve Vydavatelství Deltapress. Konflikt vzešel ze způsobu privatizace regionálních deníků (Benda, 2007, s. 136-137).

¹⁴ Jednalo se například o prachatický titul Hraničář (Waschková Císařová, 2013, s. 108).

Moravskoslezský den, a. s., na deníku tohoto názvu a na týdeníku Ozvěny (Waschková Císařová, 2013, s. 115-117).

Odborníci zaznamenávají také dvě základní tendence, jak se chovali zahraniční investoři. Na začátku devadesátých let se snažily zahraniční vydavatelské domy silně expandovat a ostře soutěžit s ostatními subjekty. Naopak ke konci dekády došlo k rozdělení sfér vlivu. Každé vydavatelství se soustředilo zejména na tu část trhu, kde se už úspěšně prosadilo (Waschková Císařová, 2013, s. 115).

2.5. Kontext porevoluční situace krajské redakce Pochodně

„Privatizace titulů do vydavatelské skupiny Vltava-Labe-Press začala v roce 1990 v jižních Čechách a pokračovala do západních, východních a severních Čech.“ (Waschková Císařová, 2013, s. 108) V této fázi privatizace docházelo k převzetí královehradecké Pochodně.

Pochodeň se nacházela v podobném rozpoložení jako všechny ostatní regionální deníky v té době, proto byl vítán zájem některých zahraničních vydavatelů. V případě Pochodně se jednalo nejdříve o Ringier, který plánoval proměnit Pochodeň s podtitulem Noviny občanů východních Čech na regionální deník Region. Druhý, ale úspěšnější zájemce, byl vydavatelský koncern – Passauer Neue Presse, který získal většinu v nově založené akciové společnosti PNPress.

Převzetí titulu dopadlo podobně jako v západních a jižních Čechách. V tomto případě získali zaměstnanci Pochodně akcie PNPressu. Pracovníci pochodně podali výpověď, aby mohli posléze založit akciovou společnost PNPress a vydávat titul s pozměněným názvem na Deník Pochodeň. Po roce a čtvrt došlo ke změně názvu na Hradecké noviny. Přestože měli pracovníci právo zakoupit čtyři kusy akcií a vedoucí pracovníci osm akcií, už za tři roky byl jediným vlastníkem Pasov (Waschková Císařová, 2013, s. 110-11). *„Došlo k navýšení kapitálu a každé akcionář dostal nabídku, aby navýšil kapitál (...), nabízíme vám dvacetinásobek – vy jste za jednu akcii dali tisíc korun, já vám nabízím 20 000 korun a ti lidi to samozřejmě brali toho vrabce v hrsti. Ale našli se i tací, kteří neprodávali (...), ten na tom vydělal nejvíc, protože pak ty svoje čtyři akcie prodal za mnohonásobek.“* (Waschková Císařová, 2013, s. 111)

2.6. Regionální tisk na Orlickoústecku v letech 1989-1994

V těchto letech jsem nezaznamenal na Orlickoústecku žádný deník, ale přesto stojí tato doba za krátké přiblížení, protože z Listů Podorlicka se stal 3. 9. 1994 deník Orlické noviny.

K vzniku Listů Podorlicka jsem nenašel žádné bližší dokumenty, ale podle vyprávění Pokorného byly založené po revoluci nějakými Ružičkovými v Rychnově nad Kněžnou. Noviny, které v té době byly týdeníkem, expandovaly a informovaly o okresech Ústí nad Orlicí a Rychnov nad Kněžnou. Dne 17. 2. 1993 došlo k přesunu části redakce do České Třebové. Z konkrétního čísla jsem zjistil i celou tehdejší redakci (viz příloha č. 1), která se skládala z šéfredaktora Josefa Konička, Zuzany Kročákové, Ivo Cupala a Blanky Kocandové.

Ještě v roce 1992 měl týdeník v tiráži nápis soukromé regionální noviny (viz příloha č. 2). Listy Podorlicka převzalo vydavatelství PNPress, které vlastnilo mimo jiné i Hradecké noviny a další tisk ve východních Čechách. I po změně na Orlické noviny, které už byly deníkem lze vypátrat, že působily stále v okrese Ústí nad Orlicí, ale i v Rychnově nad Kněžnou. Od transformace na deník až po rok 1996 je v tiráži podtitul Deník občanů Ústecka a Rychnovska.

Ve zmiňovaném období působily v okrese Ústí nad Orlicí ještě další dva tituly. Prvním byla Jiskra, která ale velmi rychle po revoluci skončila. Druhým byl Orlický týdeník, který částečně informoval o Orlickoústecku. Postupně se transformoval a zaměřil se více na Rychnovsko.

3. Proměny Orlického deníku

3.1. Změny ve vlastnictví Orlického deníku

Orlický deník patřil už od počátku pod vydavatelství PNPRESS, později došlo pouze k formálním změnám. Verlagsgruppe Passau spojila většinu svých jednotlivých společností do nově vzniklé společnosti Vltava-Labe-Press, a. s., kterou pojmenovala podle tří největších vydavatelství, která sloučila. Tím vznikla velká společnost, která do současnosti zastřešuje všechny regionální tituly skupiny Verlagsgruppe Passau (Benda, 2007, s. 143)

Pro mou práci je důležité vědět, že po fúzích VLP došlo postupně ke dvěma zásadním změnám, které zasáhly také vzhled a obsah Orlického deníku. *„Při všech krocích se snažil spojit svůj plán maximální unifikace jednotlivých deníků v zájmu co nejlevnější výroby a současně využít veškerý potenciál tradice jednotlivých titulů v místním prostředí.(...) Cílem bylo nepřijít o čtenáře a postupnými kroky přetvářet deník do podoby uniformního produktu.“* (Benda, 2007, s. 157)

V prvním období měly deníky z oblasti Čech v tiráži jasně viditelné DENÍKY BOHEMIA (viz příloha č. 3), později v roce 2006 došlo (viz příloha č. 6 a 7) ke sjednocení layoutu českých a moravských titulů. Ke sjednocení došlo díky nákupu nového redakčního systému RedWeb, který toto sjednocení umožnil. *„Po patnácti letech se tak naplnila vize ředitele vydavatelství Verlagsgruppe Passau Hirtreitera z roku 1991 – vytvořit síť okresních deníků ve všech okresech republiky.“* (Waschková Císařová 2013, s. 173)

3.2. Změny podob novin

Obecné změny podoby Orlického deníku lze definovat tak, že se používá stále více grafických prvků. Jedná se především o fotky, kterých je v novinách více, ale jsou to i stále častěji používané infografiky (viz přílohy č. 4 a 5), které se vyskytují hlavně na titulních stranách.

V Orlickém deníku se měnilo také využívání barev a celkové sblížení layoutu s ostatními deníky. To bylo dokonáno 5. října 2006, kdy se Orlický deník začlenil do jednotné podoby deníků vydavatelství VLP. Došlo ke změně názvu z Orlických novin na Orlický deník a ve stejnou dobu došlo i ke sjednocení layoutu (viz přílohy č. 6 a 7).

V prvních letech se v Orlických novinách nepoužívalo zvýrazňování titulků, nebo infoboxů barvou. Později se zvýrazňovalo, ale využívalo se více barev. Když probíhalo sjednocování layoutu všech titulů VLP, čím dál více se používala pro Deník typická modrá barva.

Ke konci roku 2008 Orlický deník přešel na sešitovou podobu. Každý sešit má svou titulní stranu (viz přílohy č. 8, 9, 10, 11).

3.3. Vývoj nákladu

Vývoj nákladu Orlického deníku se nepodařilo zjistit. V dostupných statistických datech lze nalézt pouze náklady větších celků, nikoliv jednotlivých deníků. Zobecnění nákladu větších celků nelze použít pro popsání vývojového trendu Orlického deníku, protože Orlický deník může mít vlivem sociálních a kulturních aspektů výrazně odlišný vývoj než ostatní tituly.

Statistická data se mi nepodařilo získat ani od samotného vydavatelství VLP. Vedoucí celé sekce Deník východní Čechy Tomáš Doubrava mě odkázal na redakci Orlického deníku s tím, že veškerá přístupná data má inzertní poradkyně Lucie Ralíková. Od té se mi dostalo odpovědi, že jsou bráni jako celek s ostatními deníky východních Čech, takže žádné konkrétní údaje k Orlickému deníku nemají.

3.4. Vliv nových technologií na redakční praxi

Progres technologií za poslední roky je markantní. Tento jev se projevil i v redakční praxi a nárocích na novináře. Ještě začátkem devadesátých let bylo běžné, že se psalo na psacích strojích. Současnost je úplně jiná. Redaktoři jsou tlačeni k všestrannosti. Tím vznikají nové možnosti. Například fotku je možné přeposlat do redakce a téměř bez prodlevy zveřejnit. To bylo dříve nemyslitelné.

V Listech Podorlicka se v letech 1993-1994 psalo na psacích strojích, ale v redakci už byl také jeden počítač. „*Na tom začátku bylo vlastně v redakci jediný počítač, jak jsme říkali.*“ (Pokorný, 2015) V něm se text graficky upravoval v programu Cicero, který postupně prošel několika modifikacemi. O proces lámání textu se obvykle staral jeden redaktor, který s počítačem uměl zacházet. S psaním na psacích strojích se pojil problém s přepisováním článků do elektronické podoby. Když se jednalo ještě o týdeník

Listy Podorlicka, redaktoři přepisovali texty svépomocí. Po změně na deník byla v redakci dokonce jedna brigádnice, která se starala pouze o přepisování. Po změně Listů Podorlicka na Orlické noviny došlo k nákupu další techniky. Přesto se ještě nějaký čas psalo dominantně na psacích strojích, protože nákup nové techniky znamenal v první fázi pouze jeden až dva počítače navíc. Po modernizaci zůstal pouze jeden psací stroj, který je v redakci dodnes, aby připomínal historii.

Nedílnou součástí redakce byla také pevná linka. V Orlických novinách byly tradičně tři. Z toho jedna byla nahrávací a s faxem. Když se začaly objevovat mobilní telefony, byl v Orlických novinách pouze jeden, který měl většinu času šéfredaktor. Postupně se počet zvýšil. Jejich hlavní přínos oproti pevné lince spočívá v tom, že je vše pružnější. Může probíhat komunikace mezi redaktory, kteří jsou zrovna v terénu. Důležité bylo také rozšíření mobilních telefonů mezi běžnou populaci. *„A nejenom pro komunikaci redakční, ale zase i z redakce s tím, s kým jste potřeboval mluvit. Ta dosažitelnost se okamžitě rozšířila, protože tomu člověku se dovoláte kamkoliv, i když je zrovna na dovolený.“* (Mikulecká, 2015) V současné době se i na regionální úrovni využívají chytré telefony, pomocí kterých mohou redaktoři zaslat fotografii do redakce, kde ji vloží na web.

Výraznou úlohu v komunikaci sehrál také fax, který byl ve své době hojně využívaný hlavně pro komunikaci s pobočkou v Hradci. *„Fax byl, to si dneska nikdo neumí představit, velice užitečná věc. Daly se posílat texty a jeden čas dokonce i kresby mistra Steklíka z Německa, kdy nám s panem farářem dělal ilustrace.“* (Pokorný, 2015) Komunikace s pobočkou v Hradci Králové probíhala každý den. Ráno přišel faxem požadavek s tím, co budou po redakci v Ústí nad Orlicí požadovat a jaké mají představy. *„Tehdy byly dobré doby, bylo to často i s vtípným komentářem. Těch komentářů postupem času ubývalo.“* (Pokorný, 2015) Přestože byl fax důležitým komunikačním prostředkem své doby, tak v konkurenci nových technologií neobstál a dnes se už nevyužívá.

Další specifikum doby bylo preposílání vydání do tiskárny. Do tiskárny se zasílala obálka, která obsahovala disketu a natura fotografie. Na disketě byly hotové stránky, ve kterých ale chyběly fotografie, protože v té době ještě nebyly potřebné technologie. *„Ta stránka byla bez fotek, takže se musely znovu zpracovat fotky. My jsme je měřili, stříhali, neuvěřitelné, vsadit do těch stránek, připravit všechno pro tisk.“* (Pokorný, 2015) Následně obálku někdo zanesl na nádraží v České Třebové a ČD kurýr odvezl obálku v ideálním případě do Hradce Králové. Že dorazila na správné místo, nebylo pravidlem. *„Občas přejela, což byly až neuvěřitelné věci, jak České dráhy fungovaly.“* (Pokorný, 2015)

V roce 1997 nastala dokonce situace, kdy místo ČD kurýra jezdil s obálkou každý den do Hradce Králové taxík. Bylo to po povodních, kdy spadl most u Brandýsa nad Orlicí a dost dlouho trvalo, než byla trať opět zprovozněná. Celou tu dobu jezdil mezi Českou Třebovou a Hradcem Králové jeden taxikář. Byl spolehlivý, ale bylo to drahé. Přeprava vydání do tiskárny prostřednictvím kurýra odpadla až s nástupem internetu.

Právě internet spolu s digitálním fotoaparátem označil Karel Pokorný jako dvě největší a nejdůležitější změny, které se pojí s nástupem nových technologií. Dokud se fotilo na klasický kinofilm, byl fotograf nedílnou součástí redakce. Měl naměřenou určitou délku kinofilmu a na těch několik políček musel vyfotit kvalitní fotografie, které si sám v temné komoře vyvolával. S digitálním fotoaparátem se práce velice zjednodušila a zrychlila. Tím se stala pozice fotografa v redakci nadbytečná. S digitálním fotoaparátem zvládl udělat fotografii do novin každý, protože pokud se nepovedla napoprvé, měl hned několik možností ji vyfotit znovu. Zároveň se zjednodušilo i následné manipulování s fotografiemi. Vložení do stránky, nebo na web už nepředcházely dlouhé hodiny v temné komoře a následné manipulace.

Zcela nejzásadnější změnou byl internet. Přesto ještě v druhé polovině devadesátých let nevěděli redaktoři Orlických novin, jakým způsobem jim zasáhne do života. *„Já si vzpomínám, že někdy koncem tisíciletí jsme byli dělat reportáž tady ve výzkumném ústavu bavlnářském, kde byl představený první internet v okrese. A přiznám se, že my jsme to skoro nechápali a titulěk byl tuším, do okresu vtrhla informační dálnice.“* (Pokorný, 2015) Přestože v počátcích se jednalo pouze o vytáčené připojení¹⁵, i to znamenalo výrazný posun, ale k dokonalosti měl tento způsob daleko. *„Zkopírovaly jsme ty stránky, a vím, že jsme vždycky s hrůzou sledovali, jak to linkou půjde, protože ono to dost často padalo.“* (Pokorný, 2015)

Dalším krokem bylo vytvoření celoredakční sítě v podobě redakčního systému. Ten otevřel mnohé nové možnosti. S tím začalo být možné nahlížet jednotlivá vydání z jiné redakce, ale také umožňuje využívat redakční fotobanku, která je zejména pro menší redakce důležitá.

Celkově se oba šéfredaktoři shodli, že nové technologie práci spíše usnadňují, ale zároveň jsou kladeny větší nároky na pracovníka. Pomocí různých technologií dochází

---

¹⁵ Anglicky bylo toto připojení označované jako dial-up connection. Počítač byl propojený s modemem, který převedl digitální signály na signály analogové. Ty se přes pevnou telefonní linku odesílaly k cílovému serveru.

k lepší a pohodlnější komunikaci s okolím, ale stejně se redaktor neobejde bez práce v terénu, protože osobní kontakt je důležitý pro následnou spolupráci s lidmi.

3.4.1. Modifikace novin v online prostředí

S internetem se otevřela vydavatelům nová alternativa zisku. Vydavatelé mohli svůj obsah „prodat podruhé“ na webu nebo prostřednictvím speciální aplikace. Některé tituly dokáží tuto možnost využít lépe¹⁶, některé hůře, ale téměř každý se snaží provozovat vedle tištěné podoby i jeho online modifikaci. „*Masivní rozvoj mobilních technologií a nástup tzv. chytrých telefonů a tabletů na konci první dekády 21. století pro redakce deníků znamená určitou šanci, jak nahradit výpadek způsobený poklesem prodeje tištěných novin. Zde se otevírá nový distribuční kanál, kterým mohou vydavatelé dostat novinový obsah k těm čtenářům, kteří z nějakého důvodu nechtějí nebo nemohou konzumovat mediální produkci v tištěné podobě.*“ (Čuřík a Burgr, 2012, s. 148) Ve většině případů se stále jedná pouze o doplňkový příjem, protože pozice internetové inzerce není tak silná, jako u tradiční tištěné inzerce.

Orlický deník, podobně jako ostatní tituly z vydavatelského domu VLP, nabízí na internetu svůj obsah zdarma. Velkou změnu zaznamenal Orlický deník v září roku 2006, kdy byly názvy titulů sjednoceny pod jednotný brand „Deník“. (viz přílohy č. 6 a 7) Tyto změny se projeví i na internetu, kde proběhlo sjednocení pod doménu *denik.cz*. S tím souvisí i jednotný layout webu včetně rozčlenění rubrik.

Provozování webových stránek znamená povinnost pravidelného vkládání obsahu. V Orlickém deníku píšou i články pouze pro online verzi, ale jedná se spíše o krátké a aktuální zprávy, které je možné okamžitě vložit na web. Potom je doplňují a aktualizují. Absolutní většinu článků v Orlickém deníku spíše pouze překlápí z tištěné verze a s drobnými úpravami¹⁷ je vkládají na webové stránky. Zajímavé je, že na web Orlického deníku vkládají postupně všechny články, které se objevily v tištěné podobě. Sice jsou mezi nimi určité časové rozestupy, aby docházelo k postupnému plnění webu, ale v průběhu času si mohou čtenáři přečíst všechny články v plném rozsahu zdarma. To u ostatních titulů nebývá zvykem.

---

¹⁶ Například Hospodářské noviny poskytují na internetu (ihned.cz) pouze omezené množství článků zdarma. K ostatním získají čtenáři přístup za poplatek.

¹⁷ Nepoužívá se časové označení dnes, zítra atd. Internetové rozhraní umožňuje delší rozsah titulků.

Online verze nabízí i multimediální obsah v podobě fotogalerií a v poslední době také čím dál populárnější krátká videa¹⁸. V redakci Orlického deníku vytváří videa obvykle pomocí fotoaparátu a upravují je ve volně dostupném programu Windows Movie Maker, ale i tak došlo k proměně novinářské práce. „*Musíme být zcela multifunkční. V jedné ruce foťák v druhé diktafon, to je běžné.*“ (Mikulecká, 2015) Pokorný (2015) však říká, že problém byl pouze ze začátku. Nyní se všichni naučili pracovat s novými technologiemi a s trochou nadsázky se může říct, že všichni v redakci jsou už docela dobří kameramani a stříhači.

„Technologický pokrok i ekonomika jsou dva základní faktory, které dnes nutí vydavatele a šéfredaktory, aby po novinářích stále častěji vyžadovali multimediálnost (tedy aby redaktori uměli nejenom psát, ale také zpracovávat video i audio). Tento trend se přitom týká prakticky všech typů médií – multimediální novinář totiž může zvládnout práci i za několik „nemultimediálních“ žurnalistů.“ (Čuřík a Burgr, 2012, s. 165) Dalším důvodem je i to, že web je s multimediálním obsahem zajímavější pro návštěvníka. „*Je pravda, že ten web to stoprocentně zpestří a zvyšuje to návštěvnost.*“ (Pokorný, 2015)

Návštěvnost webu se snaží redaktori zvýšit i používáním facebookového profilu Orlického deníku, který spravuje Dana Pokorná. V poměru k ostatním mutacím Deníku ve východních Čechách se Orlickému deníku daří poměrně dobře, protože v interním hodnocení se umístil na třetím místě z devíti. Facebook neslouží pouze ke zvýšení návštěvnosti webu, ale redakce ho využívá i na rychlý průzkum názorů, který má nejčastěji podobu ankety.

3.5. Trendy regionálního denního tisku

Podle Pokorného (2015) Orlický deník a vlastně i celý regionální tisk VLP dlouhodobě profituje z toho, že se věnuje informacím, které reflektují dění na úrovni okresu. Lidé si rádi přečtou sami o sobě, ale také o tom, co se děje v jejich okolí. S tím měli obrovské zkušenosti Pasovští a do České republiky přenesli pouze to, co jim už léta fungovalo v Německu. Po čase tento princip pochopili i majitelé celostátních deníků, kteří postupně zakládali regionální redakce a snažili se skrze jednotlivé mutace titulů, co nejvíce přiblížit lidem. Všechny na rozdíl od VLP skončily na krajské úrovni.

---

¹⁸ V případě Orlického deníku se jedná hlavně o krátká videa, která dokreslí určitou situaci. Pojmem krátká videa jsou myšlené videa, která mají délku do dvou minut.

„Prostě, jestli se říkalo „máme k vám nejbliž“, tak to nebyla otřepaná fráze. Tak to prostě je, protože nikde jinde se nedočtete, že v Horní Dolní někdo někomu ukradli kozu a tak dál.“ (Pokorný, 2015) Pro Orlický deník znamená hodně také lokální sport, na kterém hodně staví. Hlavně pondělníky a úterníky hodně těží ze sportu, konkrétně velkou měrou z fotbalu. *„Nikde si nepřečtete, že ve čtvrté okresní třídě porazili Horní ty Dolní ty.“* (Pokorný, 2015) S tím souvisí i různé ankety na webu jako „borec kola“, kde lidé hlasují pro fotbalisty okresního přeboru.

V Orlickém deníku jsou, ale i jiná témata, která čtenáře zajímají. Dlouhodobě slaví úspěchy rubriky *Miminka* (viz příloha č. 12), nebo *Kam o víkendu*. Nedílnou součástí tvoří *Černá kronika*, komunální politika v době voleb, ale také různé fotogalerie. Lidé se zkrátka rádi vidí v novinách. *„Ty lidi to prostě baví, že tam najdou na fotkách sebe, lidi, který znají.“* (Mikulecká, 2015)

Místo se najde, ale i pro rozsáhlejší témata a různé žurnalistické žánry. *„Skvostným příkladem je, že tady kolegyně Šárka vloni získala poměrně prestižní cenu Nadace Konrada Adenauera, která se zaměřuje právě na regionální autory, regionální redakce, se skvělým tématem dárců kostní dřeně a registru, ale vazbou sem na region.“* (Pokorný, 2015) Byl to článek o učiteli z místní automobilní školy, který měl dobrý vliv na studenty. Mnoho z nich se rozhodlo být dárci krve a někteří se dokonce přihlásili do registru dárců kostní dřeně a tím zachránili životy. Sice zpracování tématu zabralo mnoho času, ale radost z něho měla celá redakce. *„Je to zářný příklad toho, že se dá udělat i v podstatě místní nádherný téma, veliký, který může oslovit. A ono oslovilo. Celostátně.“* (Pokorný, 2015) Mikulecká dodává, že je ale i mnoho dalších zajímavých lidí v okolí, se kterými by stálo za to udělat velké rozhovory.

Orlický deník nabízí speciální sortu informací, kterou nenabízí žádný jiný titul. Nejdříve se o to pokoušel týdeník 5plus2, ale podle Pokorného (2015) není pro Orlický deník konkurencí. Jedná se o týdeník, který se nevěnuje jenom okresu Ústí nad Orlicí, takže prostoru pro podobná témata není mnoho. *„My jsme to spíš sledovali se zájmem, jakým tématům se třeba věnují.“* (Pokorný, 2015) Přesto Pokorný (2015) připouští, že někdy redaktoři 5+2 nabídli zajímavé téma, o kterém v redakci Orlického deníku nevěděli.

Pro budoucnost regionálních deníků VLP hovoří i fakt, že velké celostátní deníky MF Dnes a Lidové noviny vlastní v současnosti Andrej Babiš. *„Viděli jste titulní stránku MF Dnes, kde bylo, že cikánská herečka nezaplatila směšné nájemné? To byla druhá top zpráva a první byla, že se nějak perou peníze v České televizi. No prostě úplně nesmyslné zprávy. Totální boj pana Babiše v něčem. Takže ona je otázka, jak budou vypadat tyhle*

celostátní noviny v momentě, kdy si je někdo koupí. A příklad pana Babiše je neuvěřitelný. On je teda nevinný, on za nic nemůže, že jo. A to si myslím, že ty regionální deníky si sakra pořád drží tvář.“ (Pokorný, 2015)

I když Deník má v celkovém součtu stále mnoho čtenářů a v celkových číslech hraje významnou roli na českém mediálním trhu, náklady mají dlouhodobě klesající tendenci. *„No, tak já už jsem na nějakém semináři kdysi byl a tam padlo datum dokonce, kdy vyjdou poslední tištěné noviny. Já tomu nechci věřit, já si myslím, že tištěné noviny jako takové přežijí už jenom kvůli tomu, že ještě furt je dost lidí, kteří to potřebují mít v ruce.“ (Pokorný, 2015)* Budoucí vývoj bude záležet také na kvalitě, kterou dokáží jednotlivé tituly poskytnout. *„Fakt si myslím, že právě v tomhle tom budou mít lepší pozici ty regionální, protože znovu říkám a opakuji. K těm čtenářům mají mnohem blíž.“ (Pokorný, 2015)* Regionální tisk se neobejde beze změn. Nebude to levné, bude se muset zdražit, ale pokud bude kvalitní obsah, tak se papír v regionálním tisku udrží. Je mnoho lidí, kteří si přečtou tištěné noviny, protože nemají rádi čtečky.

V konečném důsledku bude stejně záležet na tom, jestli se noviny vyplatí vytvářet z ekonomického hlediska. V současnosti se to zatím vyplatí, i když už se nejedná o desítky tisíc čtenářů, jako to bylo v začátcích, kdy Orlické noviny pokrývaly dva okresy. I pro inzerenty je zatím Orlický deník lukrativní titul. *„My jsme i v okrese čtenější než MF Dnes. Ony se ty rozbory v důsledcích fakt dělají až na okrese, ty čísla jsme měli, dokonce i víc, než Blesk, v okrese.“ (Pokorný, 2015)*

3.6. Změny rutin

Na změny rutin měl velký vliv, jak už jsem popsal výše, technologický pokrok. V momentě, kdy vstoupilo VLP na český mediální trh, tak bylo více tiskáren. Orlické noviny se původně tiskly v Hradci Králové u vydavatelského domu, kde probíhal tisk i jiných časopisů a letáků. Více méně každá divize¹⁹ měla v tu dobu svou tiskárnu a to trvalo několik let. Krátce probíhal tisk Orlických novin v Praze, ale teď už se Orlický deník delší dobu tiskne v Olomouci.

Na tiskárně a způsobu dopravy je závislá také uzávěrka. Ta se s vývojem nových technologií posouvala, protože jak už jsem popsal výše, nemuselo se vydání zasílat přes

---

¹⁹ Později se většina tiskáren zrušila a v současnosti se Deníky tisknou v Olomouci a Praze (Mojeinzerce.cz).

kurýra, ale stačí zaslat elektronickou verzi přes internet. „*Obecně nové technologie uzávěrky posunují, protože ta stránka odejde odsud už hotová a nemusí na ní nikdo nic dělat. My ji odpálíme a je hotová. My dneska nemáme ani korektory.*“ (Pokorný, 2015) V současné době je uzávěrka Orlického deníku kolem devatenácté hodiny. Jednotlivé deníky mají určenou speciální uzávěrku, protože je v tiskárně přesně naplánované, kdy se jednotlivé mutace budou tisknout. Hlavním důvodem je kapacita tiskárny a také logistika, protože některé mutace se musí zavézt dál, některé mají společnou cestu atd.

Velkou změnu měl přinést projekt REBEL²⁰, od kterého si vedení VLP slibovalo mnoho výhod. Mělo jít o formu agentury podobné České tiskové kanceláři. „*Agentura REBEL má být primárním zdrojem pro vlastní tituly VLP, zpravodajství však má nabízet i dalším subjektům na mediálním trhu.*“ (tyden.cz) V době spuštění REBEL už dodávalo VLP zpravodajství pro internetový portál Atlas.

Od 1. prosince 2007 došlo k ukončení odběru servisu České tiskové kanceláře (ČTK) ze strany vydavatelství VLP. Brzy se ukázalo, že očekávání vedení VLP bylo značně přehnané. „*Jestli se vycouvalo z četky, tak jen na chvíli.*“ (Pokorný, 2015) Hlavní idea projektu REBEL byla nenaplněna. Agentura sice dál pokračuje, ale využívají ji spíše jen v rámci vydavatelství VLP. Pro Orlický deník je výhodná zejména bohatou fotobankou. „*Opravdu se tam dalo dost najít a použít, když jsme hledali. Ale já si myslím, že četce to konkurovat nemohlo a nebude ani do budoucna. I když třeba naše osobní zkušenost s četkou, obzvlášť v regionech není ideální. Jsou schopni tisknout neuvěřitelné kraviny.*“ (Pokorný, 2015) Často se stává, že jsou informace z ČTK na úrovni okresu nepřesné, takže stejně musí redaktoři informace ověřovat. Redakce Orlického deníku nemá ani samostatný přístup do servisu ČTK. Informace jim zprostředkovávají editoři z Hradce Králové, kteří předvybírají, co by se mohlo hodit okresním redakcím.

Funguje i další spolupráce mezi krajskou a okresní redakcí. Někdy se stane, že si krajská redakce zadá přímo téma, které okresní redaktoři připraví přímo na míru. Na podobném principu fungují i víkendové služby, kdy se strana do pondělníku skládá třeba z materiálů z celého kraje. V takovém případě píší redaktoři okresních deníku třeba jen jeden, nebo dva příspěvky pro danou stranu. V případě složité infografiky se mohou okresní redaktoři obrátit na krajskou redakci, ale v ostatních případech připravují celé vydání včetně grafických prvků a jednoduchých infografik sami.

---

²⁰ „*Rebel se to jmenovalo myslím jenom chvíli.*“ (Pokorný, 2015) V současnosti je to označované jako Agentura VLP.

Redakce Orlického deníku zpracovává téměř vše, takže se jedná o velkou sumu informací. V takto malé redakci se nedá říct, kolik článků udělá jeden redaktor. Záleží hlavně na domluvě. Někdy jeden redaktor udělá méně, jindy více, ale ve výsledku se stejně musí zaplnit celé noviny. *„Děláme celou stranu dvě, celou stranu tři. Občas spolupracujeme na černé kronice, občas něco dodáme. Pak se zpracovává kulturní servis, celá stránka už v dnešní době. Potom je tady právě to „naše Orlicko“ (viz příloha č. 13), tak jako vycházíme z nějakých článků, co máme od škol nebo od čtenářů, ale stejně ta práce s grafikou tam je. Pak jsou třeba tipy na víkend, takže tam taky přispíváme a samozřejmě ještě sport. Je toho dost, toho obsahu.“* (Mikulecká, 2015) Redaktor musí být také bezchybný v českém jazyce, protože pozice korektora v okresním deníku chybí.

Jak už jsem psal v jiných kapitolách, nároky na práci regionálního žurnalisty se zvyšují. Dříve byla práce jednotlivých redaktorů více diferencovaná. Někdo byl fotograf, někdo webeditor a někdo korektor. V současné době musí regionální žurnalista umět vše, protože jiná alternativa není. Tlak technologického a ekonomického vývoje způsobil, že noviny v méně lidech by dlouhodobě už pravděpodobně ani nešly vytvářet. *„My jsme si to rozdělili mezi sebe, my jsme byli v podstatě takoví průkopníci toho, protože to bylo vlastně v době, kdy tady byli dva redaktori a webeditor, a pak už nebyla zastupitelnost. My jsme si ani nevybrali dovolenou. Takže my jsme radši šli cestou, že budou tři pišící redaktori s tím, že si web budem dělat sami. Tak to je vlastně do dnes. Už tady webeditor není. Stejně tak fotografové nejsou.“* (Mikulecká, 2015) Pokorný (2015) dodává, že to asi nebylo úplně špatné řešení, protože v současnosti to funguje ve většině redakcí obdobně. Podobné tendence však vidí i v jiných odvětvích lidské činnosti. Je kladen důraz na to, aby se zvyšovala efektivita práce, aby méně lidí zvládlo stejně, nebo více práce.

Práce regionálního žurnalisty obnáší také časté jednání se stejnými lidmi. Pro správné vztahy je důležité, aby okresní novinář měl všechny informace správně vyzdrojované. V Orlickém deníku se nesetkávali a ani běžně nesetkávají s nátlakem na svou činnost. *„Já si myslím, že inteligentní lidé a profesionálové jako starosta, musí být schopni respektovat to, že to je naše práce. Stejně jako on si dělá svoji práci.“* (Mikulecká, 2015) Někdy se najde někdo, kdo se cítí ukřivděný, ale pokud si novinář vše vyzdrojuje a věnuje informacím adekvátní místo, nebývá žádný problém. *„Někdy narazíte a musíte se s tím srovnat. Ale zase chci říct, že za každou cenu chceme být jenom kamarádi a neřekneme něco, nenapišeme to, tak to úplně nejde. Tak každý má nějakou autocenzuru. My se snažíme, abychom byli seriózní, pokud možno objektivní a nejmíc mít vyzdrojované věci, na to se hodně tlačí, dřív se na to moc nehledělo. Myslím,*

že za ty roky jsme si vybudovali dost dobrý vztahy, jako u úřadů, institucí a organizací. Já si myslím, že nás mají lidi jako spíš rádi, než nerádi a projevuje se to, když někam dojedete, tak když někam dojede auto Orlický deník, tak je to ještě pořád událost.“ (Pokorný, 2015)

3.7. Změny v redakci

U zrodu redakce Orlických novin a později Orlického deníku stáli zejména dva výrazní muži. Dlouholetý šéfredaktor Karel Pokorný přišel do Listů Podorlicka v roce 1993, kdy byly ještě týdeníkem. Dříve pracoval v kulturním zařízení, kde mimo jiné psal kulturní zpravodaj, který centrum vydávalo. Podobně jako ostatní lidé v té době neměl žurnalistické vzdělání, ale měl k novinářině určitý vztah a chtěl to zkusit.

V souvislosti se začátkem Orlických novin jako deníku, Pokorný (2015) často zmiňuje výraznou osobnost Jiřího Koníčka, kterého popisuje jako zkušeného novináře. Původně působil jako krajánek pro královehradeckou Pochodeň na Orlickoústecku a Svitavsku. Koníček působil v novinách až do důchodu a i současnosti se zapojuje do dění v Orlickém deníku jako externista. On byl tím, který působil jako mentor pro méně zkušené redaktory. Jeho role byla důležitá, protože lidé přicházející do okresních novin neměli často žurnalistické vzdělání.

Dokumentace, které by bylo možné využít k úplné rekonstrukci personálního vývoje, se bohužel pro účely výzkumu nepodařilo získat. Proto se pokusím přiblížit vývoj redakce alespoň obecně.

Ještě v době týdeníku byly v redakci Listů Podorlicka šéfredaktor a tři redaktori. V současnosti je v redakci Orlického deníku šéfredaktorka, dva redaktori, sportovní redaktor, referentka a obchodní tým, který je složený ze dvou osob. Před snižováním stavů byla redakce ještě o něco rozsáhlejší. Byli v ní navíc fotograf a dva redaktori. Postupně se ale stavy snižovaly v závislosti na technologickém a ekonomickém vývoji. *„Takhle, ono docházelo ke změnám v momentě, kdy se snižovaly počty zaměstnanců na jednotlivých redakcích, ale jeden šel v klidu do důchodu, zaplat' pán bůh, na ten důchod měl nárok, druhý našel práci v MF Dnes.“ (Pokorný, 2015)*

Je nutné zdůraznit, že redakce Orlického deníku je z personálního hlediska poměrně stabilní. *„My jsme zřejmě nejstabilnější redakce celého východočeského bloku, protože já jsem tady byl jednadvacet a půl roku, jednadvacet let je tu moje paní, Šárka je tady dvanáct let, takže zrovna tahle redakce je myslím hodně, hodně stabilní. My jsme tehda*

říkali, že z redakce odcházely akorát ženy na mateřskou, což platilo v mnoha případech. A pak se buď to vrátily, nebo prostě dělaly kariéru dál. Měnili se tady trošku sportáři, ale to zas nebylo o tom, až na výjimky.“ (Pokorný, 2015) Pokud někdo vyloženě odcházel, jednalo se spíše o přechod do jiné redakce, případně nástup na místo tiskového mluvčí. Ale i s tím bylo v Orlickém deníku personálních změn poměrně málo. Byl to spíše přirozený vývoj.

Redakcí prošlo i několik významných osobností, které stojí za zmínku. Nejvýraznějšími personami jsou sportovní redaktor Pavel Ryšavý a fotograf Petr Wagenknecht. „Pavel Ryšavý, jako sporták, to je naše pýcha. Ten má za sebou dneska Olympijské hry, má za sebou hokejové mistrovství ve Švédsku, kdy dělal materiály pro všechny Deníky. A já jsem rád, že tady s námi pár let strávil, je to skvělý člověk.“ (Pokorný, 2015) Naproti tomu Petr Wagenknecht, který byl poslední kmenový fotograf Orlického deníku, získal ocenění v Czech Press Photo.

Pokud někdo rozváže pracovní poměr, tak je to většinou jednatel a toho není zas takový problém nahradit, i když zas takový přetlak na pracovní pozici v Orlickém deníku není. Hlavní problém je v tom, že někteří zájemci o místo mají třeba i vystudovanou vysokou školu žurnalistiky, ale nemají dostatečnou kvalitu. Dnešní doba je ještě více hektická než dřív a mnoho zájemců nevydrží vysoký tlak, při kterém musí zároveň odvádět kvalitní práci. „Ted'ka naposledy ve Svitavách slečna vydržela tři měsíce.“ (Mikulecká, 2015) Je důležité, aby člověk opravdu chtěl. Pokud má motivaci, tak praxi už postupem času získá.

Kromě stálých redaktorů se Orlický deník může spolehnout i na několik externistů, kteří pro redakci dokáží vytvořit obsah podle požadavků. Ale jejich počet se v průběhu let značně snížil. Dřív, když bylo dostatek peněz, tak si externista mohl v Orlickém deníku docela slušně přivydělat. V té době bylo externistů dost. Postupem času se honoráře snižovaly a tím se snižoval i počet externistů, kteří byli ochotni psát články. V současnosti to dělají externisté hlavně proto, že je to baví. „Úplně jsme už odbourali honoráře pro externisty ve sportu, to jsou dobrovolníci u oddílů a tak dál, kteří mají trošku závazky k nám, protože my tiskneme zprávy okresního fotbalového svazu a tak podobně, tak oni by s námi měli alespoň trochu spolupracovat, ale taky jsou to vesměs nadšenci, kteří to chtějí napsat. Takže externistů je méně, ale třeba sporták by se bez nich neobešel.“ (Pokorný, 2015) Honorář dostanou pouze ti, kteří jsou pro Orlický deník nepostradatelní. Jedná se zejména o fotografie a o užší okruh těch, kteří dokáží opravdu pomoci.

V redakci Orlického deníku jsem objevil i jedno specifikum. Okresní noviny obvykle sídlí v okresním městě, ale Orlický deník se přesunul do Ústí nad Orlicí²¹ až 11. 12. 2012. Do té doby byla redakce novin v České Třebové, kde vystřídala několik adres. „*My jsme se přesouvali z prostorů, který z různých důvodů nevyhovovaly, hygienických a podobně. My jsme nejdřív do České Třebové, byli jsme někde v druhém patře, tak jsme pak byli na té Nádražní, kde se postavila velice příjemná redakce, bohužel se brzo ukázalo, že barák je mokrý a tak dál, a tak dál, takže pak se řeklo, že stěhovat. Ale tam padlo to, že když už stěhovat, tak, to řeklo i vedení, do okresního města.*“ (Pokorný, 2015) Důvod, proč byla redakce novin v České Třebové přes dvacet let, není známý, ale jeden z důvodů může být ten, že Česká Třebová je lidnatější.

---

²¹ V současnosti má redakce sídlo na adrese Redakce Orlického deníku, T. G. Masaryka 96, 562 01 Ústí nad Orlicí (orlicky.denik.cz).

Závěr

Primárním cílem této práce bylo, co nejkomplexněji zaznamenat vývoj regionálního denního tisku po roce 1989 na Orlickoústecku. Vymezil jsem jednu primární a hned několik sekundárních výzkumných otázek, prostřednictvím kterých jsem naplnil cíl práce.

Pro správné pochopení problematiky byla nutná rešerše dostupné literatury a následné vytvoření kontextu. Tím jsem pro svou práci vymezil pojem regionálního tisku a přiblížil kontext nejvýraznějších makro činitelů porevoluční transformace tisku.

V bakalářské práci jsem zjistil, že v okrese Ústí nad Orlicí nepůsobil po revoluci až do 3. 9. 1994 žádný denní tisk. Krátce po revoluci zanikla Jiskra, takže o okrese informoval pouze týdeník Listy Podorlicka a okrajově Orlický týdeník. Listy Podorlicka vznikly v okrese Rychnov nad Kněžnou, ale postupně se začaly více zaměřovat na okres Ústí nad Orlicí. V roce 1993 došlo k přesunu části redakce do České Třebové. Tam zůstala až do roku 2012, kdy se konečně přesunula do okresního města Ústí nad Orlicí. Listy Podorlicka se transformovaly a od 3. 9. 1994 vychází denně jako Orlické noviny. V roce 2006 došlo k unifikaci společnosti a ke změně názvu na Orlický deník.

Během zkoumaného období nedošlo v Orlických novinách a později Orlickém deníku k žádným vlastnickým změnám. Došlo pouze k formální změně, kdy se PNPress sloučil s ostatními českými vydavatelskými Verlagsgruppe Passau a tím vytvořily společnost Vltava-Labe-Press.

Velký vliv na vývoj Orlického deníku měly nové technologie. V době Listů Podorlicka a prvních letech Orlických novin se psalo na psacích strojích, ale už v té době byl v redakci jeden počítač, na kterém se v programu Cicero články připravovaly pro tisk. To v té době nebylo v ostatních redakcích pravidlem. S přechodem na deník přibýlo počítačů, ale stále se ještě nějaký čas psalo na strojích. Z toho důvodu byla v redakci jedna brigádnice, která články přepisovala do počítače.

Karel Pokorný považuje za nejvýznamnější nové technologie internet a digitální fotoaparát. Právě kvůli zmíněným technologiím došlo k nejvíce změnám v práci regionálního novináře. Z redaktora se musel stát multimediální člověk, který dokáže využít technologie. Tím vzrostly požadavky na vykonávání této profese, ale ve výsledku se oba šéfredaktoři shodují, že nové technologie práci usnadňují a zefektivňují.

Technologický pokrok zasahoval i do rutin. Poměrně dlouho zasílali v Orlickém deníku zpracované noviny do tiskárny v Hradci Králové ČD kurýrem. Vydání se odesílalo

v obálce, ve které byla disketa s daty, ale fotografie byly vyvolané. V roce 1997 došlo po povodních k pádu mostu nedaleko Brandýsa nad Orlicí, takže nebylo poměrně dlouhou dobu možné využívat službu ČD kurýra. Vydavatelství proto přistoupilo k netradičnímu řešení. Každý den jezdil mezi Ústím nad Orlicí a Hradcem Králové taxík, který vozil zmiňovanou obálku s vydáním do tisku.

Dalším specifikem Orlického deníku je, že docházelo velmi zřídka k personálním změnám. Karel Pokorný vydržel ve funkci šéfredaktora více než dvacet let. Výjimkou nejsou, ale ani redaktoři. Jiří Koníček opustil redakci až s nástupem do důchodu, ale stále se zapojuje do dění jako externista. Dana Pokorná už je v Orlickém deníku dvacet let a současná šéfredaktorka Šárka Mikulecká je v Orlickém deníku také více než deset let. Redakci prošli i významní lidé například sportovní redaktor Pavel Ryšavý a fotograf Petr Wagenknecht.

V oblasti trendů je nejvíce zmiňované, že Orlický deník dlouhodobě profituje z blízkosti k lidem z regionu. Lidé se chtějí vidět v novinách, chtějí hlasovat pro své blízké na internetu, ale také si přečíst o regionálním sportu, který si v žádném jiném periodiku nepřečtou. Podle slov obou šéfredaktorů se o budoucnost regionálního tisku nebojí. Zdůrazňovali, že obzvláště v současnosti, kdy významná celostátní média skoupil Andrej Babiš, má regionální tisk co nabídnout.

Bohužel nebylo možné získat data o nákladu novin, takže jsem nemohl konfrontovat vývoj Orlického deníku s prodejem. V dostupných statistických datech lze nalézt pouze náklady větších celků (součet všech deníků vydavatelství VLP ve východních Čechách). Zobecnění nákladu větších celků nelze použít pro popsání vývojové tendry Orlického deníku, protože Orlický deník může mít vlivem sociálních a kulturních aspektů výrazně odlišný vývoj než ostatní tituly. Statistická data se nepodařilo získat ani od samotného vydavatelství VLP s odůvodněním, že ani oni data o nákladech jednotlivých deníků nemají.

Naopak vývoj podoby Orlického deníku se mi díky archivu v redakci Orlického deníku podařilo zachytit. Obecné změny podoby Orlického deníku lze definovat tak, že podobně jako v jiném tisku přibývá grafických prvků. Jedná se především o fotky, kterých je více a jsou větší. Zejména na titulních stranách se v posledních letech objevují čím dál častěji infografiky.

V průběhu let došlo také k postupné unifikaci layoutu s ostatními tituly vydavatelství VLP. V říjnu 2006 došlo k přejmenování Orlických novin na Orlický deník.

Tím došlo k začlenění do jednotné podoby Deníku. S unifikací layoutu souvisí také využívání modré barvy, která je pro Deník typická.

Poslední výraznou změnou prošel Orlický deník ke konci roku 2008, kdy přešel na sešitovou podobu.

Obecně lze říct, že velkou roli ve vývoji Orlického deníku sehrál pokrok technologií, který zasahoval do většiny sledovaných aspektů vývoje.

Závěrem je třeba zmínit, že v problematice je značný potenciál pro další bádání. Například důkladnější zkoumání projektu REBEL, by mohlo být zajímavým námětem pro další výzkumnou práci. Z výsledků mé bakalářské práce je zjevné, že projekt REBEL nesplnil očekávání, která do něho byla vkládána. Bylo by vhodné prozkoumat, jaký byl záměr spuštění systému REBEL. Jak naplnil očekávání a v jaké formě funguje v současnosti. Při dalším zkoumání by mohl nastat problém se zdroji. I na úrovni regionální redakce bylo vidět, že o daném problému nechtějí příliš mluvit.

Bakalářská práce nastínila celou řadu směrů, kudy by se mohl ubírat další výzkum. Bylo by zajímavé zpracovat, jak se v průběhu let vyvíjela pozice fotografa v regionálním tisku. Podle zjištěných informací byl fotograf nedílnou součástí redakce, ale v současnosti tato pozice ve většině případů už neexistuje. Fotky jsou přitom žádané ještě více než dříve. Jak to řeší jednotlivé redakce? V souvislosti se zrušením pozice fotografa ve většině regionálních redakcích, by bylo vhodné zaznamenat i ostatní změny redakčního složení.

Seznam použitých zdrojů

Seznam použité literatury

BEDNAŘÍK, Petr, JIRÁK, Jan, KÖPPOVÁ, Barbara, 2011. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. Vyd. 1. Praha: Grada. 439 s. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3028-8.

BENDA, Josef, 2007. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Praha: Karolinum. 273 s. ISBN 978-80-246-1387-1.

ČELOVSKÝ, Bořivoj, 2002. *Konec českého tisku*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Šenov u Ostravy: Tilia. 316 s. ISBN 80-86101-51-7.

ČUŘÍK, Jaroslav et al., 2012. *Nové trendy v médiích I.: Online a tištěná média*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita. 239 s. ISBN 978-80-210-5825-5.

HÁJEK, Miloslav, 1979. *Uvedení do typologie českého periodického tisku*. 1. vyd. Praha.

HENDL, Jan, 2005. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál. 407 s. ISBN 80-7367-040-2.

ŠMÍD, Milan, 2005. *Česká média 1995-2005: léta technického pokroku a zráni in 10 let v českých médiích*. Vyd. 1. Praha: Portál pro Newton Information Technology. 142 s. ISBN 80-7178-925-9.

SEDLÁKOVÁ, Renáta, 2014. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Vyd. 1. Praha: Grada. 539 s., [4] s. obr. příl. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3568-9.

ŠANDEROVÁ, Jadwiga, MILTOVÁ, Alena, 2005. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: několik zásad pro začátečníky*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství. 209 s. Studijní texty.; sv. 34. ISBN 80-86429-40-7.

TRAMPOTA, Tomáš, VOJTĚCHOVSKÁ, Martina, 2010. *Metody výzkumu médií*. Vyd. 1. Praha: Portál. 293 s. ISBN 978-80-7367-683-4.

TUŠER, Andrej, 2007. *Stredoeurópský rozmer slovenský regionalných medií in Regionální média v evropském kontextu*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita. 121 s. Média, kultura, komunikace; sv. 8. ISBN 978-80-210-4473-9.

VANĚK, Miroslav et al., 2003. *Orální historie: metodické a "technické" postupy*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého. 78 s. Skripta. ISBN 80-244-0718-3.

VERNER, Pavel, 2010. *Vývojové trendy v českých médiích po roce 1989*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. 176 s. ISBN 978-80-7452-007-5.

WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka, 2013. *Český lokální a regionální tisk mezi lety 1989 a 2009*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita. 339 s. Media. ISBN 978-80-210-6478-2.

ŽANTOVSKÝ, Petr, 2013. *Česká politika a média po roce 1989*. Vyd. 1. Praha: Institut Václava Klause. 175 s. Publikace; č. 5/2013. ISBN 978-80-87806-02-9.

Rozhovory

POKORNÝ Karel a MIKULECKÁ Šárka, 2015. Dvojité interview s bývalým šéfredaktorem Orlického deníku a současnou šéfredaktorkou Orlického deníku. Ústí nad Orlicí 9. 4. 2015.

Internetové zdroje

Orlický deník. Produkční mapa Deník ČR. *Mojeinzerce.cz* [online]. 2005 [18-04-2015]. Dostupné z: <http://www.mojeinzerce.cz/vkladana-inzerce/produkcni-mapy-tiskaren.html>

REBEL místo ČTK? *Týden* [online]. 2007, **3.12.2007** [cit. 2015-04-20]. ISSN 1210-9940. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/media/rebel-misto-ctk_33178.html?showTab=diskutovane#.VTUWPSHtmko

Redakce Orlického deníku na nové adrese. *Orlický deník* [online]. 2012, **2012** [cit. 2015-04-20]. ISSN 1802-1034. Dostupné z: http://orlicky.denik.cz/zpravy_region/redakce-orlickeho-deniku-na-nove-adrese-20121210.html

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Sestava redakce Listů Podorlicka

Příloha č. 2 – Předchůdce Orlických novin – Listy Podorlicka

Příloha č. 3 – Sjednocení pod Deníky Bohemia

Příloha č. 4 - Infografika 1

Příloha č. 5 - Infografika 2

Příloha č. 6 - Sjednocení layoutu a názvů 1

Příloha č. 7 - Sjednocení layoutu a názvů 2

Příloha č. 8 - Titulní strana Orlického deníku 1. sešitu

Příloha č. 9 - Titulní strana Orlického deníku 2. sešitu

Příloha č. 10 - Titulní strana Orlického deníku 3. sešitu

Příloha č. 11 - Titulní strana Orlického deníku 4. sešitu

Příloha č. 12 - Rubrika Miminka

Příloha č. 13 - Rubrika Naše Ústecko (Orlicko)

Příloha č. 14 - Dvojité Interview s Karlem POKORNÝM a Šárkou MIKULECKOU

listy

PODORLICKA

na týden 6.

SOUKROMÉ REGIONÁLNÍ NOVINY
číslo 5
ročník II
4. února 1992
Kčs 2,-
tel 0445/22264

De mlýně stráší?

Sejdou-li z Lamberečtího Manstvího náměstí Hlubokou ulici až k řece Divoké Orlici, před mostem vám padne do oka něco divného. Je to bývalý Valštejnův mlýn, ale mlýnské vlny už ani neběhají. Několikrát v posledních letech zavezli zpočátku mlýna ochrannou (okružní) ohrádkou jen hole stěny. Pak se z něj (OPB) snažili udělat dům na bydlení, nakonec se z něj stala ruina odvozní k domovní. Má tuhy tři nové patřičné stěny

silnice č. 11, ale Lamberečtí radní nakonec dali při pozastavení výstavby přednost jižnímu obchvatu. A tak tu mlýn stojí jako zvěř nepohodný svědek smutku upadlého zblázněného světa, k přece se za něco děje! Do noci svět světlo okna a překvapení nahlodání chodící se ptáří. Ve mlýně stráší??

Odpoověď naleznete na str. 3.

Zalustujte v Listech

- Mistrovství v kapitánem v záloze Václavem Klantoum
- Biskup Karol Orčenských bojuje s našim členům
- Sportovní "učence - školní": Při zlatých skibobířky Ireny Francové

Vážení čtenáři,

dvacátým vydáním Listů Podorlicka se například přivádí změny zakázání, totiž - nepobíží pouze v rámci území vyvozeného okresu Rychov nad Kněžnou, ale v oblasti regionu Orlických hor a Podorlicka. Tato příprava znamená rozdělení je samostatným ve všech výspých zemědělské Evropy, není proto divu, že kompetentní orgány České republiky se touto problematikou již zabývají a je třeba říci, že právě v oblasti sousední okresy budou spojeny v jeden přírodní regionální celek.

Jméno soukromým regionálním vydáním, který utváří se svou 1992. Věříme, že je budování společně dovede. Těšíme se na váš čtenářský zájem.

REDAKCE

Tečka za KP v okresech

Kupónová privatizace v okresech skončila v pátek 31. ledna. Končí vyhlásky jsou se doručují občanům organizátoři kupónové privatizace paní Jitka Jeřábek z PVT Ústí, Okres Rychov n. Kn. 42, 413 (z toho 3 592 náhradních karet). Okres Svatava 55 530 (z toho 10 509 karet) Okres Drah. O. 79 266 (z toho 11 471 karet). Celkem doteky PVT evidují 178 039 občanů registrovaných v kupónové privatizaci, z tohoto počtu 26 062 náhradních karet. Z přílohy počtu 211 000 potenciálních účastníků kupónové privatizace je tedy ze tří okresů nepřihlásilo pouhých 30 tisíc občanů.

CO * KDY * KDE

- **NŮŽ PRO ŽIVOT** - Klub důchodců v Potštejně odeslal na konto MÍŠA 200 Kčs, které získal sběrem ledvých bylin. Podobně příspěvek dčhodci v Kusteletě nad Orlicí. Pro další příspěvatelé uvádíme číslo konta 10188-25-28/0100.
- **PODORLICKÝ KLUB PODNIKATELŮ** - o jeho ustanovení se dohodli na schůzce 23. 1. v Rychově podnikatelé z Rychovska. Tato zájmová organizace bude sloužit prezentaci podnikatelské obce vůči úřadům a sdělovacím prostředkům a bude hájit zájmy členů klubu podnikatelů a poskytovat jim služby a pomoc. Kontaktní osoba se nalezne na adrese: Klub podnikatelů, Panská 72, 516 01 Rychov n. K.
- **CÍRKEV BRATRSKÁ** sjezd na pokračování vzhled. **DUCHOVNÍ ZÁKLADY SVOBODY**. Na tema 4. příkazání Desatera promluví pan Bronislav Kalata, kaplan ČKAV branské v Bystřeni. Přednáška se koná v neděli 9. února 1992 v 18.30 v Národním domě v Rychově nad Kněžnou. Vístej přednášky: Duchovní život a problém čast.

Lukáškovy pozdní vánoce

Vloni 24. září jsme v Listech Podorlicka na týden zveřejnili celostátní výzvu článků nazvaných "Unos" posvěcený advokátem? Díky tomuto článku se st- li veřejnost mluvíka nemámám kam.

Manželství Lukáškových rodičů bylo na návrh matky rozvedeno v její nepřítomnosti při živém stání dne 6.5.1991. Soud svěděl Lukáše v době do rozvodu i po rozvodu do péče otce. Jenže soudní rozhodnutí zůstalo jen na papíře. Ing. Jiří Mazucha přišel po synovi, každý den očekával Lukáškovy návrat. Rodiče, bratr, spolupracovníci, přátelé a po zveřejnění článku v Listech i řady příznivců, kteří si vážili odhodlání a účelovosti mládeže otce, drželi palce a byli zvědaví, kde a kdy se Lukášek najde. Všichni věřili, že do vánoce bude Lukáš u táty.

Police vyhlásila pátrání, fotografie Lukáška a jeho maminky se objevila v tisku i v televizi. X. L. v ústím se přidal deník

Práce a několikrát vyšetření hradeckého rozhláso. Kvapem se blížily vánoce, Lukáškův tatínek celá rodina nepřestávali doufat, přesto se začátkem prosince bez Lukáška konala svatba, kterou bratr Ing. Mazucha Petr se snoubenkou Janou Květlí Lukáškové "vyletu" dvakrát odložil.

O vánocích se v bytě na Jiráka Mazucha rozzařil stromček od Štěpánčeho dnu svítit vedle v noci. V pondělí 20. ledna Lukášek slavil bohvíkde své 5. narozeniny, dárky

pod rozsvíceným a povadým stromčkem zůstávaly nerozbalené.

Až 28. ledna upozornili občane psychovně poličské ředitelství a Ing. Mazucha, že Lukáška maminka byla spatřena v Hradci Králové a v Konečtí. Události dostaly zřejmý spád.

Ve středu 29. ledna ve večerních hodinách byl Lukášek za asistence policie, sociální péče předán otci. Po 289 dnech skomčilo Lukáškovu cestování a konečně Lukáš a tatínek rozbili se zpodláním dárky k vánocím k narozeninám.

Návrat zraněného syna má skutečný happy end. Jak jsme se na vlastní oči přesvědčili, Lukáška tatínek nezapomněl, napopak utřelí látku na každém kroku a vynahrazuje si odlovení Konečtí le zase doma, má svou postýlku, své hračky a svou náruč.

BLANKA RŮŽICKOVÁ

SVATBA S TRAGÉDIÍ

Tragicky skončilo svatební veselí pro devatenáctiletého svatebčana v Pavičíně. Večer se jel známé "rozvedení" mládežce projít po mostě přes Pavičínkou přehradu. Zřejmě se přelíhaly palce zábradlí, strážník rovnováhu a z výše patnácti metrů spadl na zamrzlou hladinu přehrady. Následkem pádu utrpěl těžká trauma, kterým na místě podleh. Okolostní pádu se nadále vyšetřují, čini zaviníci byli vyhozeni.

Dovolíte otázku ?

BUDE STÁVKA? Na to jsme se zeptali Miroslava Kopeckého, předsedy odborové organizace ČSAD v Rychově n. Kn.:
 "Dne 17. ledna byla vyhlášena stávková pohotovost zaměstnanců veřejné hromadné dopravy osob. Tento stav je zaviněn neoprávněným přituppen odpovědných státních orgánů k řešení nálehařských problémů státního dopravního politiku. Nedojde-li k dohodě do 7.2.92, bud. na pondělí 10. února vyhlášena manifestací stávka všech pracovníků ČSAD. Dopravníky ve stávkové pohotovosti podporují všechny odborové svazy nejen autodopravců, ale i letecké, námořní a železniční dopravy. Pokud nedojde k dohodě mezi odborovými svazy v úterý, uskuteční se 6. dubna stávka generální."

Lukášek se fotografuje vlním nemchal správně se hý a vlním dárky.

DENÍKY BOHEMIA

Novoroční vydání

HISTORICKÉ ČÍSLO DENÍKŮ BOHEMIA • VYDAVATELSTVÍ A. S. PN PRESS • SOBOTA 1. LEDNA 2000 • ZDARMA

Redakce a inzerce • Hradec Králové • Klášská 17 • telefon: (049) 54 10 506, 507 • fax: (049) 54 10 208

Vykročili jsme do roku 2000

Hradec Králové: Pokus o zápis do Guinnessovy knihy rekordů v počtu naráz sfouknutých zapálených svíček. **Jičín:** Hladoví přichodzí mohli pochutnat na rozněném selátku. **Trutnov:** Dělobuchy a světelné rakety ovládly centrum města. **Turnov:** Archivní vysílání bývalé Regionální televize. **Světlá nad Sázavou:** "Starosto, děkujeme, bylo to nádherné" **Přepychy:** Téměř kilo pyrotechniky na obyvatele. **Pardubice:** Součástí silvestrovských oslav i dva muzikály - Hello, Dolly! a Dracula. **Chrudim:** Trochu "zabloula" poplašná zařízení obchodů. **Police nad Metují:** Vítání roku 2000 předcházely cyklistika, lyžování a turistické pochody. **Litomyšl:** Starosta Brýdl serivoval čochovou polévku. **Žamberk:** Byla to slavná svatba!

Hradec Králové (Martin Černý)

Neuvěřitelných přibližně deset tisíc lidí přivítalo příchod magického roku 2000 na Velkém náměstí v historické části Hradce Králové. Alespoň takový počet návštěvníků odhadoval Pavel Kubát, majitel vydavatelství Garamon, které v úždem města tradičně akci nazvanou První větrný spolek pořádá. Vyvrcholením programu byly zhruba osem minut trvající ohňostroji částečně odpalovaný z ochrany královéhradecké dominance Bílé svíčky a pokus o zápis do Guinnessovy knihy rekordů. Hradecí tentokrát usilovali o co největší počet naráz sfouknutých zapálených svíček. Jelikož jejich organizátoři mezi přítomné rozdali dva a půl tisíce a další stovky kšoufů si přinesli samotní obyvatelé i návštěvníci východočeské metropole z domova, dá se předpokládat, že tady v prvních sekundách Nového roku nejednou zhaslo nejméně pět tisíc svíček. "Ja si myslím, že na zápis do Guinnessovy knihy rekordů to bude stačit," věřil chvíli po skončení pokusu Pavel Kubát. Účelné se to však doznívá až z oficiálního potvrzení o rekordů, což ale trvá třeba i několik měsíců. Zajímavý je způsob počítání svíček, k nimž bylo notáře pry děje podle nafotografovaných filmů.

Jičín (Radek Šál)

Několik stovek lidí se před půlnocí sešlo v centru města na Valdštejnově náměstí. Tam již od 20 hodin zněla reprodukováná hudba z bielych anekdot, připomínající staré rozhlasové silvestrovské přichodzí si mohli pochutnat na rozněném selátku, k nimž bylo baterie lampáček a čaj a grog.

Trutnov (Jana Mudrová)

Již od odpoledních hodin se Krakonošovo náměstí chýtilo na oslavu příchodu nového roku, který tu pořádala ve spolupráci s městem Agentura 2000. Kulturního programu před magickou půlnocí se zhostila řada místních skupin. Od půl desáté večerní tak město přichodzí hříví své posluchače, které se sešly desítky, například železný skupina ICE PROTECTION nebo trutnovský piančkář Pepa Lábus. Dělobuchy a světelné rakety ovládly centrum města stejně jako megahňostroji o půlnoci. Lidé se z Nového roku pak radovali společně se starostou města Ivanem Adamcem, který všem popřál všechno nejlepší.

Turnov (Otakar Grund)

Až ve dvě hodiny prvního dne roku 2000 utichly poslední petardy na náměstí České ráje a v jeho nejbližším okolí. Lidé se sem sbíhali už před 22. hodinou, kdy začínaly malé soukromé ohňostroje. Ten pravý začal přesně o půlnoci a přišel městem pokladu zhruba na 70 000 korun. Shledlo jej přibližně 6000 diváků, kteří se rozlehli oslavě vstup do

Světlá n. S. (Behumilka Krčová)

Noční obloha posetá pestrobarevnými ohňovými květy vyvolávala na zaplněném náměstí Trčáků z Lipy salvy nadšení. "Starosto, děkujeme, bylo to nádherné", lidé se lidé v první polhodině roku 2000 kolem Jaroslava Jenticha a dalších zastupitelů, kteří zaslí přeměně na sklenku moravského vína.

Na chodbě radnice se čepovalo ze čtyř směrů. Byl připraven hektolit bílého, hektolit červeného a pánáček set kelmků. Ale protože to bylo ve městě skáří, utvoři si přinesli vlastnoručně brosenou sáčekku. Lidé se potkávali, přijeli si, přáli si zdraví, štěstí, lásku. Ve světě vládla pohoda, ke které přispěly snad všechny přítomné filmy, jejichž vklady pomohly zaplatit i velkoobjemní ohňostroji.

Přepychy (Miloš Dostálek)

Bezmalá 400 kg záhavné pyrotechniky bylo v tomto městě v okrese Rychnov nad Kaldou od pálení přesně 30 minut po půl noci. "Nakoupil jsem rakety za 41 000 korun", světlé se zastupitel Miroslav Otčenášek a doplnil, že výrobce zrukových i světelných efektů na zápisu knihy trvala přes deset minut. Otec se zhruba 600 obyvateli tak měla na Rychnovsku zcela největší ohňostroji. O druhé se postaralo Opocno, když se zastupitelé rozhodli věnovat do sbírky prodejem 30 000 korun. baveni pyrotechniky 30 000 korun. Půknovní na str. 2

První sekundy roku 2000 na Velkém náměstí v Hradci Králové. FOTO HN, TRANSEK ILIARSK

Čtyři minuty po půlnoci se v Pardubicích narodila Vendula Manoušková (3,75 kg, 51 cm). FOTO ČTK, SASA MLADENOVÁ

STALO SE PŘED PŘÍCHODEM ROKU 2000

STALO SE PŘED PŘÍCHODEM ROKU 2000

STALO SE PŘED PŘÍCHODEM ROKU 2000

Stalo se před příchodem roku 2000

Stalo se před příchodem roku 2000

Stalo se před příchodem roku 2000

Stalo se před příchodem roku 2000

Stalo se před příchodem roku 2000

Stalo se před příchodem roku 2000

Příloha č. 4 - Infografika 1

deník

události

Prezident Klaus: Vláda i reformy mají moji plnou podporu ...12

Ředitel Banky třetí, se spřízněností není před úsvětem ... 33

Saška Arena

Leden

NOVÝ

NEZAPOMÍNEJTE, JINAK ZAPLATÍTE! (Je třeba zapomenout, jinak zaplatíte!) - Je třeba zapomenout, jinak zaplatíte! - Je třeba zapomenout, jinak zaplatíte!

Leden

KALININEK VYHLEDÁ ŠROUBKY (Kalineček vyhledá šroubky) - Kalineček vyhledá šroubky - Kalineček vyhledá šroubky

Únor

DĚKLEJTE MŮ OČKÁM! (Thank my eyes!) - Děkejte mů očkám! - Děkejte mů očkám!

Březen

NOVÝ SĚB, NOVÁ STRANA? (New self, new party?) - Nový seš, nová strana? - Nový seš, nová strana?

Březen

NOVÝ SĚB, NOVÁ STRANA? (New self, new party?) - Nový seš, nová strana? - Nový seš, nová strana?

Co nás čeká v tomto roce?

ČESKÁ REPUBLIKA 2011

CREATOR: MILAN KOUBEKOVSKÝ

Duben a květen

Státní mládež (State youth) - Státní mládež - Státní mládež

Květen

20:11 (20:11) - 20:11 - 20:11

Během roku

V (V) - V - V

Příloha č. 5 - Infografika 2

deník.cz 11

Události

Udávat ze sebe prkno. Známe vítěze Darwinovy ceny za hloupou smrt ...13

Církevní restituce dělá vládu. Občané jsou proti vracení majetku ...14

Co nového čeká českou rodinu

Spočítali jsme, jak se lednové reformy dotknou běžné domácnosti. Říkejme jim třeba Deníkovi.

Bytí rodině v měsíčním bytě 1+1 v Praze činí výdaj 11 500 Kč. Vlastní jedni ovšem splácejí.

Matka Petra
34 let, 100 000 Kč

Tereza
8 let, 100 Kč

Janek
3 roky

Otče Jan
34 let, 100 000 Kč

Dědeček Karel
70 let, 100 000 Kč

Babička Božena
65 let, 100 000 Kč

Otče Jan

V čem se potvrdí, jak změny ho čekají:

- Zvýší se mu výdaje na dopravu na 100 Kč ze 2070 Kč měsíčně.
- Zvýší se mu měsíční výdaj na jídlo a nápoje na 1317 Kč.
- 1 měsíc si může od státu odpočítat 200 Kč z příjmu, pokud má dítě mladší 14 let.
- Prostředí, jak peníze přicházejí, musí od roku 2013 zaplatit 900 Kč měsíčně, aby dostal příspěvek na péči 90 Kč. Pokud má rodinu s dětmi, dostane od státu až 430 korun. Pokud to bylo měsíčně 130 Kč ze zaměstnání 500 a více Kč.

Pravidelný příjem

Jak nově přiváží na rok od roku	2011	2012	rozdíl
0	10 563 Kč	10 563 Kč	0 Kč
1	19 530 Kč	19 530 Kč	0 Kč
2	20 897 Kč	20 897 Kč	0 Kč
3	21 864 Kč	21 864 Kč	0 Kč

Matka Petra

V čem se potvrdí, jak změny ji čekají:

- Může se rozhodnout, zda chce být zaměstnanou, nebo ne. Pokud bude 100 Kč v měsíci, může být 100 Kč měsíčně, nebo 100 Kč měsíčně, nebo 100 Kč měsíčně.
- Prostředí, jak peníze přicházejí, musí od roku 2013 zaplatit 900 Kč měsíčně, aby dostal příspěvek na péči 90 Kč. Pokud má rodinu s dětmi, dostane od státu až 430 korun. Pokud to bylo měsíčně 130 Kč ze zaměstnání 500 a více Kč.

Dědeček Karel

V čem se potvrdí, jak změny ho čekají:

- 100 Kč měsíčně, nebo 100 Kč měsíčně, nebo 100 Kč měsíčně.
- Prostředí, jak peníze přicházejí, musí od roku 2013 zaplatit 900 Kč měsíčně, aby dostal příspěvek na péči 90 Kč. Pokud má rodinu s dětmi, dostane od státu až 430 korun. Pokud to bylo měsíčně 130 Kč ze zaměstnání 500 a více Kč.

Babička Božena

V čem se potvrdí, jak změny ji čekají:

- 100 Kč měsíčně, nebo 100 Kč měsíčně, nebo 100 Kč měsíčně.
- Prostředí, jak peníze přicházejí, musí od roku 2013 zaplatit 900 Kč měsíčně, aby dostal příspěvek na péči 90 Kč. Pokud má rodinu s dětmi, dostane od státu až 430 korun. Pokud to bylo měsíčně 130 Kč ze zaměstnání 500 a více Kč.

Pravidelný příjem

Příjem v roce 2011	Příjem v roce 2012
10 563 Kč	10 563 Kč
19 530 Kč	19 530 Kč
20 897 Kč	20 897 Kč
21 864 Kč	21 864 Kč

Příloha č. 6 - Sjednocení layoutu a názvů 1

Vaše regionální noviny
v novém!

<u>Hradecké noviny</u>	→	hradecký deník
<u>Pardubické noviny</u>	→	pardubický deník
<u>Noviny Chrudimska</u>	→	chrudimský deník
<u>Noviny Jičinska</u>	→	jičenský deník
<u>Krkonošské noviny</u>	→	krkonošský deník
<u>Noviny Náchodska</u>	→	náchodský deník
<u>Noviny Rychnovska</u>	→	rychnovský deník
<u>Orlické noviny</u>	→	orlický deník
<u>Noviny Svitavska</u>	→	svitavský deník

Již v pondělí

Orlické noviny
v novém!

Kárný senát rozhodl
Pražská soudkyně přišla za
opakované problémy s pitím
s konečnou platností o talár

Výjimečný trest
Za dvojnásobnou vraždu
na pětadvacet let do
věznic s ostrahou

orlický deník

▼ ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Do konce roku postaví chodník

Libchavy - Ve vesnici upravení se dráží částečně řadí chodníky a komunikace. V současných úpravách rozloha v okolí částečně ulice Páto 14 až 16 metrů nově postaví chodník. Přibude rovněž odělná k jehle řadí. strana 8

▼ REGION

Peníze získají z uspořené energie

Paroubek - Paroubický kraj se chystá vybudovat škol, nemocnic a sociálních útvarů, aby měly co nejmenší spotřebu energie. Úpravy provedou dvě firmy, kraj jim za to poskytne záruku z peněz ušetřených za energie. Řeší náhlestek hejmana Ivo Toman. "Společnosti opraví budovy na své náklady a jejich investice jim budeme splácet z peněz ušetřených za nižší spotřebu energie," řekl Toman a tím, že mezi kraji je s výjimkou Prahy podobný postup neobvyklý. Do technických úprav má být investováno 97 milionů korun, dalších 60 milionů bude stát projektová příprava a úroky. (tisk)

Počasí

Východní Čechy - Vláda balíku léta definitivně skončila. Po sředečním schválení musíme počítat s možností replánu až do konce října. Dnes se bude tuft v replánu pohybovat přes den mezi 11 až 17 stupni Celsia a ke středním hodnotám se vrátí až v pátek. Po oba tyto dny musíme počítat navíc s deštovými přeháňkami. strana 19

MK ČR 810958 ISSN 1802-1034

Václav Havel slaví 70

Praha - Sedmdesátou narozeninám se václav Havel v Praze oslavil. Vzpomínky na jeho životní cestu přišli v úterý v katedrále sv. Anny od šedesáti svých přátel. Mezi nimi nechyběly české ani zahraniční politické špičky, bývalí spolupracovníci, ale ani celebrity či představitelé undergroundu. Tímto nejvíce dostal bývalý prezident knih a pláten. Přítel jsem patrně prezidentovi nebyl. Řekl jsem ho sám. Je na něm symbolika. Kterou prezident jistě pochopí," řekl našemu listu Karel Gott, který na oslavě přišel i s partnerkou Ivanou a šestnáctiletou dcerou Charlottou. Pogratulovat přijeli i bývalý polský prezident Aleksander Kwasniewski, předseda vlády Mirek Topolánek a expremiér Miloš Zeman. Ti své dary nechtěli prozradit. Zato režisér Dušan Klein a muzikálová umělkyně Mada Mládková přiznali, že přinesli Havelovi knihu. Večer, který připravovala manželka prezidentova Dagny, má Havelovi celé léto, byl po všech stránkách velkolepý. Zaspívala například Marta Kubišová nebo Ida Kralová. K hlavním chodům patří pečena selátka a zvěřina na víně. Osobní vzpomínku Ludmily Rakusanové na Václava Havala přinesáme uvnitř listu. (red)

Srdce blahopřání. Václavu Havelovi přišla úterý k narozeninám poblahopřít i Andru Bartoňková, manželka slavného českého herce a šéfa karlovarského filmového festivalu Jiřího Bartoňky. Foto: CTK/Jan Třešník

S Karlem Gottem. Karel Gott a Ivana Macháčková přišli i s pátiletou dcerou Charlottou. Gratulace od premiéra. Na oslavě nechyběl ani premiér Mirek Topolánek. Foto: CTK/Jan Třešník

Lež je přece jen zajímavější

Příklad Maďarska myslím nejlepší dokazuje to, co vlastně už dávno víme: lidé jsou rádi klamáni. Není to však jen specialita Ference Gyurcsánye - i tak svým vštěpným volám, jak je v zemi vše v pořádku, jací jsou spokojeni, jak jsou šťastní a kolik štěstí je všichni ještě čeká. On se to dobře poslouchá i katekolínka. A když za tím národ mnohdy cítí lecos ne příliš příjemného, neprotestuje. Proč? Protože nechce k protestům až tebe. Když lidem někdo řekne pravdu. A důvod těch nepokojů není vždy úplně jednodušený: možná se lidé

S textem Milana Markoviče se na tomto místě budete setkávat pravidelně. Foto: Yuri Dojc

proto, že se vlastně až teď dozvěděli o dosavadních lžích? Anebo spíš proto, že sami nebyli schopni ty lži rozeznat? A co když je jejich protest vyjádřením nevolle a neochoty akceptovat

Milan Markovič

pravdu jako fenomén, když jsme si předtím po dlouhá desetiletí zvykli a zvykli na to, že pravda nevězí a vlastně není ani vítaná ani potřebná?

Vzpomínám si, že když jsem si v jisté fázi společenské zábavy v užším kruhu zvykli hrát

na pravdu. Hra na pravdu měla tvrdá pravidla a pod přísahou či aspoň na čestné slovo bylo třeba na každou - i velmi háklivou - otázku opravdu odpovědět pravdivě. Odtehdy vím, proč je zvykem hovořit o kruté pravdě a míloardně lži. Nikdy ne naopak. Lháre si přišli nevážíme. Víme o něm své a je nám ukradený. Pravdomluvný člověk má svůj kredit. Ale často umí být velmi nepřijemný.

Zítřka na tomto místě: Růžové bryle Ivana Mládková - Klady pravidelného zpozdování českých vlaků

ZA 1/2 CENY
NOVĚ OTEVŘENO
K. K. K.

Zemřel legendární pilot Fajtl

Praha - Ve věku 94 let včera ráno zemřel generál František Fajtl, legendární pilot z druhé světové války. Podlehl dlouhé těžké nemoci, se kterou se několik měsíců léčil v nemocnici v pražských Střešovicích. Informovala o tom mluvčí nemocnice Magda Thomesová. Rodině generála Fajtla včera vedle dalších osobností kondoloval také prezident republiky Václav Klaus. (ctk)

Kalousek hovořil se Zemanem

Praha - Miroslav Kalousek, jeden ze tří lídrovč, kteří nepodpořili Topolánkovu vládu, se včera v Praze sešel s Milošem Zemanem. Probrali jsme politickou situaci v České republice a možné varianty dalšího vývoje. Zdržovali, že eventuální menšinovou vládu Jiřího Paroubka by nepodpořil. Podle jeho mínění by to neudělali ani Libor Ambrozek. Potvrdil, že Zemanova idea nadstraničké vlády, která by zemi přivedla k předčasným volbám, je i podle jeho názoru jedním z možných řešení. (per)

Interview dne
Táňa Fischerová: Voličům jsem nikdy nelhala strana 2

MOTTO TÝDNE
Štěstí závisí na nás samých

Pokuty za mléko
Zemědělci: kvóty EU jsou nízké strana 4

ORLICKÝ

deník

Dnes v listě

Nejsme černobílí

Finanční krize

RUBRIKA NÁZORY

+ Deník

IVANA HOFFMANA

Válka v Gaze

Zahraníční dovolené by měly pro Čechy zůstat dostupné i příští rok
Více čtete v příloze Moje peníze

PONĚDÍ 26. PROSINCI 2009

ČÍSLO 302

O svátcích lidi trápily vztahy

O Vánocích se telefonáty na ústecké lince důvěry točily kolem rodinných vztahů. Volajícím se buď stýskalo po blízkých lidech, nebo si uvědomovali, že vztahy nefungují.

SARKA MIKULČIKOVÁ

Orlickoústečtí: Zhruba deset hodin denně o těchto dnech zaznívalo slovo Linka důvěry. Každý den. Podle volání ústecké linky Lucie Motlové o svátcích svátek telefonátů zaplněných nepřítelů, nářeků, stížností, pohledů, vzteků a přání. V ústecké, kdy na linku dopadají nejen obavy z finanční krize a nezistění, ale i dlouho očekávané příměří v Gaze.

Volání opakovaně

„O svátcích se hovory týkají především vztahů v rodině. O Vánocích si lidé více uvědomují, že jim bližní obvykle nebo že vztahy nefungují, že v nich není něco v pořádku. Právě třeba ovládnutí takového problému, ale o Vánocích jsou k nám volávající,“ podělila se o své zkušenosti Lucie Motlová. Vypovědi za byly opakovaně telefonáty lidí, kteří si hovory a pracovníky linky důvěry doprovázejí i s blízkými nebo k sobě. Přes to linka převáděla dlouhé hovory.

„Někdy se lidé volají, když má problém, a třeba se má postupovat. Jindy to neapreciují, je rád, že o svátcích má možnost být s rodinou. Když hovor provolání emoce, pak, poměry, snažíme se vztahy stabilizovat, ale také lidé, kteří mají nějaké problémy, když lidé stáli, že se vyprávějí a sami hovor ukončí slovy, že se jim svedlo. Může se ale stát, že se nepodaří vztahy ani rozdělit,“ uvedla Motlová.

Na závěr dodala, že letos obecně více telefonovaly ženy. „Ženy tu jsou pro celou populaci, ale děti a mládež málokdy volají. Vytváří zvláštní situaci, když jde o telefonát ženy a ležérky. Chrástí se na ně většinou lidé od čtyřiceti do šedesáti let,“ uzavřela vedoucí linky důvěry Lucie Motlová. Linka důvěry má kontaktní hodiny, a to rovněž na telefonní čísle 465 024 222, nejen v krizových situacích, ale i v běžném životě. Její pracovníci jsou schopni krátkodobě poradit, konzultovat, podívat se na situaci nebo doporučit kontakty.

RYBOVU ČESKOU MŠI VÁNOČNÍ NASTUDOVALI V SOPOTNICI I ÚSTÍ

RYBOVA ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ zaznamenala na strany svátek vánoční v podání společného chrámového sboru pod vedením Josefa Vondráčka v kostele v Sopotnici. Společně orchestru Deapada při Základní umělecké škole Jaroslava Kociana v Ústí nad Orlicí pod taktovkou Mláde Barvičkové připravuje má na 6. lednu do ústeckého kostela Narození Panny Marie. Foto: Jan Poláček

ORLICKO

Stomilionová investiční akce odstartuje v lednu

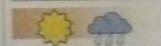
Česká Třebaň: V lednu odstartuje rozsáhlá rekonstrukce Besedova náměstí. Staveba, jejíž potvra dvacet měsíců, tedy od do srpna roku 2008, zmátlá komplikace dopravy ve městě. Vyladěný je ale má stát za to. Investice ve výši 300 milionů korun, na což se 100 miliony podílí evropské fondy, kompletně řeší parkování v podzemních garážích a také celkový vzhled přehlednějšího prostoru včetně autobusové dopravy.

Vystáří si však určitá dopravní omezení autobusové nádrží bude dočasně přemístěna do ulice Slavovská, která bude ojednotněná s povolením stání vozidel na pravé straně směrem k ulici Bří Hrábků. Odjezd směr bude prováděn ulicí Nádraží, která bude pro tento účel uzavřena mimo vozňové dopravní obsluhy a dále.

Spokojené Vánoce boxerské stáje Siam

Přítom: Poklidné svátky mají letoš v Přívrátce Milan Mikolaj, slavný trenér boxerů profesionálního týmu Siam. Do příštího roku má se svým světlem směřovat k jedné z největších a nejmodernějších podniků se dvěma stovkami lidí přímo v České Třebaně. Více se dočtete na stránkách sportovního deníku Orlického deník.

POČASÍ

Východní Čechy: Dnes bude skoro jasno, ojedinelé narušení mlhou nebo nízkou oblačností. Nejvyšší teploty 4 až 9 stupňů Celsia.

Válka v Gaze: už 300 mrtvých

Gaza: Mrtví v silnicích, panika a milióny lidí do krytí. Izraelský útok na plynové Gazy se rozšířil v krávně bílé. Největší útok na Palestince za posledních 10 let si od soboty vyvíjel od půl přes 200 mrtvých a 700 zraněných. Izraelské letectvo shodilo do oblasti v blízkosti milionům lidí. Izraelské letectvo před tím 19. října.

„A může to být ještě násilnější útoky.“ Útoky Izraele proti Hamásu, který na izraelské území před Vánocemi vyprovokoval desítky rakety dopadl a zabil a zranil několik lidí, mnohá zranění a další úmrtí. Izraelské letectvo shodilo do oblasti v blízkosti milionů lidí. Izraelské letectvo před tím 19. října.

Stav konta s trestnými body si řidiči zjistí nově i na poště

Praha: Bodový systém čísla od ledna výrazně změní. Vyjde z karty řidiče totiž bude možné získat na všech kontaktních místech Česká Pošta na obecních úřadech, poštách nebo u některých notářů. Na většině obecních úřadů si za první stranou výpisu za příslušný maximální stupeň.

NARKOMANIE:

V Česku bere drogy přes třicet tisíc lidí

Praha: Úroveň drogy v České republice je stále více. Měrně stoupá počet narkomanů, kteří si drogy vyznačují například v trafikách. Vyšší úroveň drogy byl zaznamenán u zdravotní péči. Tato drogy je zároveň v Česku nejvíce dostupná. Vypovídá to z bioložického ústavu Národního ústavu zdravotního studia pro drogy a drogové závislosti. Narkomani je podle studie už přes 30 tisíc.

NOVÝ ZÁKON:

Ziskat střelnou zbraň bude od ledna těžší

Praha: Až do konce narkomani nebo lidé páchající opakovaně přestupky a trestné činy se od Nového roku nedostanou legálně ke zbraním. Novela zákona o zbraních, kterou tato sobota podpsal prezident Václav Klaus, totiž také vložila do zbraní příkaz povolení ke zbraním. Novela zákona také tresty za nepříslušnost ke zbraním se zhoršily za většinou pod vlivem alkoholů a drog nebo léků.

ZÁKAZ PRO LPG:

Autá na plyn nesmí do podzemních garáží

Praha: Majitelé aut s pohonem na plyn budou od prvního ledna hlášeni jako a zaparkování o něm dle nařízení v obytných garážích. Podle zastupitelů předložených předpisů totiž nebudou smít parkovat ve veřejných podzemních garážích. Dopadají byli upozorněni pouze jejich provozovatelé. Nové nařízení napadá pouze osobní na uložení nebo v obytných garážích.

ARMÁDA V ZAHRANIČÍ:

Zeman se opřel do ČSSD kvůli misím

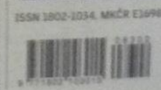
Praha: Státní vojsko z Armády České republiky je v současnosti v zahraničí. To prohlásil bývalý premiér Miroslav Zeman v televizní přímé předání opoziční ČSSD. To totiž na poslední chvíli odmítla schválit Poslanecká sněmovna republiky předtím, než se v parlamentu na příští rok. „Pokud bezpečnostní teroristy za hranicemi, například ruskou úlohu u nás,“ dodal Zeman.

PÁKISTÁN:

Atentát k výročí Bhattové

Islámábád: Pákistán za sebou nemá žádný výhled. Sobota se měla ve znamení smutku, než se pak poznamenala tragédie. Zastřeleno desítky lidí vespolek za smrt bývalé pákistánské premiérky Benazir Bhattové, která byla zavražděna při atentátu provedeném předtím ráno, v severozápadní části země explodovala bomba. Ta si vyžádala životy nejméně třiceti lidí a zranění dalších zraněných.

BEZPLATNÁ LINKA
pro předplatitele
po-pá: 700 - 1700
800 158 658

www.denik.cz pondělí 29. prosince 2008

události & témata

PALESTINA Izraeli mučičtvinám, bránil se zakatovanými útokům z Ússy ... 12

Kultura 2008: Rok velkolepých koncertů

O nezapomenutelné hudební zážitky se letos českým posluchačům postarali především **Bobby McFerrin, Bob Dylan, Leonard Cohen i R.E.M.**

SPÍNEJŠÍ DNY: Bobby McFerrin (vlevo) zrodil úžasnou předvánoční publikum až na jaře, Leonard Cohen (uprostřed) ho v tom následoval na podzim. Červenecový koncert Toma Waiase (vpravo) byl předvánoční epifanázou předtím jeho Fanoušci. Foto: David Marín/Retna, Jan Václavík a Tony Stone

Minula, prošlono
 Praha: Letošní rok byl v České republice na hudební zážitky obrovská lázeň. Už to, že se k nám vrátili Chris Whaley, John Mayer, Nicki Minaj a Suzanne Vega, bylo to v Praze poprvé zaplaveny Alana Morissette a Jane Birkinová, by lidem stačilo ke štěstí. Ale nejedná se o velkolepé události, protože to, co letošní koncerty staly jen jakousi předlohou k opravdu hudebním

hromadím, po kterých stály v hudebních kruzích a mlhách polní slámské krátky.
 Trvali a také odlišovali – selva se ozvala v polovině května, kdy publikum ve vyprodaném Kongresovém sále no dostal do dlouholeté tmy oslnivou zář. Když se v Praze se svou vystupující potuloval jen šidli a mikrofon, Bobby McFerrin, jediný z improvizátorů v této jedné z největších bitů všech dob (Don't Worry Be Happy), byl však také chrámem. Nejspíše ho se

skotil diváci, kteří lechtali odpovídali první klas v árii Ave Maria, což ho odsonoval vyprodaný koncert v koncertní síle Charles Factory, a na konci ho překvapil zpěvák Dan Barta, jenž mu byl na několik minut vzájemnými partovými v osmileté občitní hudební jarní sezóně.

Lidský zážitek roku
 Za další vrchol letošní hudební sezony v České republice na Moravě lze považovat snergický koncert legendárního pianisty Boba Dylana v oáze CRZ Arena. Při jeho minulém návštěvě se mu monodolní, vznešené show v Oáze v Hlohovicích se jednání povoda. Dylan byl ve skvělé formě, zahrál ani nepřívali hudební, vyzněl za řadu let na foukací harmonice. Svým způsobem tu odvedl lepší práci než jeho pianistický kolega Tom Waits, kterého poraždě (stejně jako McFerrina) odsonoval k vystupování ve výhled-

ském "Fakultě". Rusell nebyl v kvalitě muziky, ale v energii. Waitsova předtím přeměna znamenala především uplatnění celoživotního umění jako českých fanoušků, a až potom hudební odlišnost.
 Mladý o energii, ten přerýval jezdil zjedním letní show. Mladý o energii, ten přerýval jezdil zjedním letní show. Mladý o energii, ten přerýval jezdil zjedním letní show.

Až se začne po zpěvákovi R.E.M. Michela Bignardi se do Prahy podívají i jeho nejky vose kanadský básník a pianista Leonard Cohen. Předtím jeho koncert Bobby McFerrina označil za největší hudební zážitek, vaker z dlouhými a detailně přípravenými Leonardem v byvalé Sportovní hale byl zcela nepoprvé. Letošní zážitkem roku. Točí emoci už dlouho nikde v zážitcích svých nevyro-

Nejlepší filmy, české Oscary i nenahraditelné ztráty

Praha: Interaktivní byl pro americkou filmovou masku poslední rok roku. Máte-li možnost ztráty, ztráta přemýšl a ztráta start fáze projekce a promítání.
 Nakonec jsou ale vadli všechny ztráty filmy – od Tenebrotů výše až po novou hudební Quantum of Solace a Indiana Jones.
 Největší ztrátou byly všechny filmy, které byly ztráty. Největší ztrátou byly všechny filmy, které byly ztráty.

ČESKÝ OSCAR: Markéta Irglová a Glen Hansard. Foto: © Sipa Press/Retna

upozornili i Čech. České jsou to ztráty na úterý. České jsou to ztráty na úterý. České jsou to ztráty na úterý.

Havlovo Odcházení a Cimrmanovo České nebe

Praha: I přes bobotnou diváckou nabídku letošního roku, byla největší ztrátou ztráta představení.
 Ten prvním bylo Odcházení, které bylo ztráta. Ten prvním bylo Odcházení, které bylo ztráta.

Československý úspěch na Expo 58 připomněly výstavy

Praha, Brno: V Praze i v dalších městech připomněly letošní rok významné výstavní projekty, mezi něž se prvotně ztráta.
 Nepochybí Arthur Vitas vyřadil ztráta. Nepochybí Arthur Vitas vyřadil ztráta.

Nobelova cena Francouzi J. M. G. Le Cléziovi

Praha: Tradičně nepolehčivě vyhodil události literárního světa – události. Nobelova cena za literaturu měla letos trochu překvapivou podobu. Laureátem se stal švýcarský básník J. M. G. Le Clézio.
 André Gide měl první knihy vyhodit. André Gide měl první knihy vyhodit.

SPORT

deník

SKOKY NA LYŽÍCH
Favoritem pro Turín 4 mistři
ze Švýcarska Ammann - 37

FOTBAL
Karel Pítek si v Salcburku
mohutněně hoštil - 19

Mám na to, nevzdává se poražený Bauer

Obhajce prvenství v hůřské Tour de Ski zahájil 31. místem v prologu, večer se posunul nahoru a ztratil 30 vteřin

TOUR DE SKI 2006/07

Prolog

Město: Courmayeur (Itálie), 31.
Trasa: 11,5 km
Časová omezení: 1:15:00
Město: Courmayeur (Itálie), 31.
Trasa: 11,5 km
Časová omezení: 1:15:00

UVYŠPÁNÍ Lukáš Bauer se v čelehož epizodě v závěru. V Tour de Ski to stačilo na průběžně 25. místo.

Armstrong se stane počtvrté otcem

Právě "Tímto se, co rok 2006 přinesl na svět fotbalu," prohlásil Lionel Messi, když se stal otcem svého prvního dítěte. V křesle porodní ženy d'Arca se v úvodu let se stal otcem prvního dítěte. A hned potom se narodil jeho první syn. Messi se narodil v Barceloně, kde žije s rodinou. Messi se narodil v Barceloně, kde žije s rodinou. Messi se narodil v Barceloně, kde žije s rodinou.

Španěl Alonso prý bude jezdit formuli 1 za Ferrari

Španělský jezdecký mistr světa F1 se údajně dohodl na spolupráci s italským konstruktérem Formule 1. Španěl se údajně dohodl na spolupráci s italským konstruktérem Formule 1. Španěl se údajně dohodl na spolupráci s italským konstruktérem Formule 1.

Kurýr přivezl výpověď Sieglovi. Na Štědrý den

Právě Sieglové se fotbalové sportovní polikliniky. 2. 1. 2006. Sieglové se fotbalové sportovní polikliniky. 2. 1. 2006. Sieglové se fotbalové sportovní polikliniky. 2. 1. 2006.

Právě Sieglové se fotbalové sportovní polikliniky. 2. 1. 2006. Sieglové se fotbalové sportovní polikliniky. 2. 1. 2006. Sieglové se fotbalové sportovní polikliniky. 2. 1. 2006.

To nejtěžší na úvod? Sýkorova teorie dostává trhliny

Čeští hokejisté do 20 let zahájili světový šampionát vysokou porážkou s domácí Kanadou v noci bojovali proti USA.

PROGRAM ČESKŮ

20. - úvodní zápas
21. - USA - Kanada
22. - Kanada - USA
23. - Kanada - USA

Právě Sieglové se fotbalové sportovní polikliniky. 2. 1. 2006. Sieglové se fotbalové sportovní polikliniky. 2. 1. 2006. Sieglové se fotbalové sportovní polikliniky. 2. 1. 2006.

Právě Sieglové se fotbalové sportovní polikliniky. 2. 1. 2006. Sieglové se fotbalové sportovní polikliniky. 2. 1. 2006. Sieglové se fotbalové sportovní polikliniky. 2. 1. 2006.

23. prosince 2008

moje **peníze** deník

Zahraníční dovolené budou i v roce 2009 levně
Rozhovor s viceguvernerem České národní banky ...25

Rok 2009 má přinést ozdravění ekonomiky

Hospodářský vývoj v příštím roce Čechy příliš nepotěší. Ale nejsou ani důvody k panice. Krize by navíc měla spotřebitelům přinést i příjemné věci. Samozřejmě pokud nepřijdou o práci.

Moje peníze

Napříjemnější zpráva než ta, kterou přehlížíme, že jsme se v roce 2008 dostali do krize, obzvláště ve srovnání s ostatními zeměmi, je skutečnost, že v Česku zatím nebylo žádné protažení krize. Zatímco v ostatních zemích se krize projevuje v podobě vysoké nezaměstnanosti, v Česku zatím nebylo žádné protažení krize. Zatímco v ostatních zemích se krize projevuje v podobě vysoké nezaměstnanosti, v Česku zatím nebylo žádné protažení krize.

Krize mění i klady

Například, všichni Češi se přemýšlejí nad tím, jak se chováme v době krize.

Uvěry jen na bydlení

Analýzy ukazují, že úvěry se budou směřovat především do oblasti bydlení.

Zahraníční dovolené by měly pro Čechy zůstat dostupné i příští rok.

Koruna bude podle analýz stabilní.

Inflace nebude potíž

Například hlavní ekonom Evropské skupiny Adamič & Partners předpokládá, že v roce 2009 bude inflace v Česku nižší než v ostatních zemích Evropy.

Historie české koruny

Česká koruna se stala měnovou jednotkou České republiky v roce 1919.

TAJEMNÝ PŘÍBĚH TVÁŘE Z OBRAZU

V HLAVNÍCH ROLECH: IVETA BARTOŠOVÁ, MONIKA ABSOLONOVÁ, DASHA, HELENA VONDRÁČKOVÁ, HANA ZAGOROVÁ, JOSEF VOJTEK, PETR MUK, PETR KOLÁŘ, BOHOŮŠ JOSEF A DALŠÍ...

AUTOŘI: BOHOŮŠ JOSEF, LIBOR VACULÍK, LOU FANÁNEK HAGEN, DIETER SINN
PRODUCENTI: OLDŘICH LICHTENBERG, MICHAL DAVID, JÁN KOVÁČIK

PREDPRODEJ VSTUPENEK: V POKLADNĚ DIVADLA BROADWAY, NA PĚKŮPĚ 31, PRAHA 1.
POKLADNA TEL: +420 225 113 311 A DIVADLA HYBERNIA, NÁM. REPUBLIKY 4, PRAHA 1.
TEL: +420 221 419 420 A NA VŠECH DALŠÍCH PŘEDPRODEJNÍCH MÍSTECH.

www.monalisa-museum.cz

ÚSTECKO STŘEDA 29. PROSINCE 2004 9

Tak už jsme konečně tady!

Do Chocně si dnes dovezl Janina i ústecké porodnice obrovu manželé Petra a Martinu Mihalčovi. Novorozenka se jim narodila 27. prosince v 3.48 s hmotností 49 centimetrů a hmotností 3,2 kilogramu. Doma se jí už nemůže dočkat její sestřička Viktorka.

Tři dny jsou dnes Kristýně Mareškové, dcerě Karly Mareškové-Křížkové a Jana Mareška z Horní Čermné. Novorozenka upadla svět v 13.24 hodin, kdy vážila 2,59 kilogramu a měřila 48 centimetrů.

Na stránce plně miminka vám týden co týden představujeme především miminka narozená v ústecké porodnici a jejich maminky. Občas přineseme fotografiu prvních z porodního sálu, kde je zachycena chvíle rodná. Ale doposud zůstával v pozadí zájezdní kočárek, který se o děti i maminky perfektně stará a nám vyhledá ochotné vaříce. Dnes vám proto chceme představit i kolektiv zdravotních sester ústecké porodnice, které mají váru, například sládku. Na seznamu dcer: Jarka Turková, Věra Krásová, Hanka Štrébová, Zlatica Dvořáková, Věra Kulešová, Karla Lajžová a Marka Marková. Doufáme, že vás stránka i dnes zaujme. Připravili ji Šárka Mikulecká a Petr Wagenknecht.

Věra v 7.01 přišel na svět Honzík, který je na světě s tatínkem Martinem. Společně s maminkou Ivanou Červinkovou a bráškou Vojtou budou doma v České Třebové. Chlapec vážil 3,7 kg a měřil 58 cm.

Klidně čtu pohádky a nestydím se za to

Letohrad V Městské knihovně letohradské se koná výstava obrazů a dřevotvořeb Natálie Kalouskové a Jaroslava Kalouského. Křepovice je poslední v dlouhé sérii výstav, které v prostorách knihovny uspořádala její ředitelka Alexandra Hanzlová. Přes svůj odchod do důchodu, vedle malbě Natálie Kalouskové, inspirovaných přírodou podobného rázu, jako má Podolského, jsou v prostorách knihovny ke zhlédnutí především poetické pohádkové postavky, jež na dřívější dřevotvořbu připomínají pohádky a ústava. Výstava potrvá do konce ledna. Další dřevotvořbu Jaroslava Kalouského odprezentují Osvětlapen novinář na několik odstavců.

Cesna se při práci se dřevem nepohybují vzhůru.
"Jde o dřevě, které tvoří. Bude vyřezávané různé pohádkové postavky. Když vyřezávané například pohádky.

vystava Natálie a Jaroslava Kalouskových potrvá do konce ledna.
jeví, veselí. Ale když vyřezávané postavu, tam už není tolik možnosti. Tyto typ tvorby je složitější. Režisérům – tam

Foto: Petr Wagenknecht
postavky samozřejmě děláme, to má problémy, nedělá. Ale když bych měl dělat postavu se všemi parametry člověka, to bych asi ani nechtěl. Mám raději postavky tišší, zakulacenější, prostě pohnulky. Nejráději vytvářím takové děti napodobě lidíčky."
Kde a co jsou vaše inspirační kořeny?
"No samozřejmě Luděk Ladový obrázky máno úplně osradějí. Inspirací je ale i naše bydliště, obec Železnice. Je to obec, která má asi pět tisíc obyvatel a já jsem tam poctak během let řadu lidí. Pozoroval jsem lidi, jak pracují na poli. Vzpomínám na to, když mě někdo svezl na pozve s loutkou. Nezapomenu, když mě děda coby malého chlapce posadil na močůvku u šumavské valačky. Zaujal mě odlišná lids práce, sporné a přírodní. Kupříkladu byl u nás nepřehlednější mužský vršek – tuhy, loutky člověk. Takovi lidé a postavy jako on zaujmou."
Váš postavky jsou po-

hádkové. Jaký je váš vztah k pohádkám?
"Mám je opravdu rád. Dřevě postavky mě uchvítuje. I dnes sámu v knihovně po pohádce, protože vím, že dobře skomčí. Nemám rád žádná drama. Chu klidně pohádky a nestydím se za to. Naopak, až je čte každý!"
Velkou část vaší tvorby představují betlémy.
"Ano. Patřím do skupiny dřevotvořebů. Měří vystavoval ve výstavní obchodě v Praze v divadle Na Příloze. Vystavoval jsem betlémy v Karpentářském Souostří, Třebouchovské pod Orlovem a na řadě dalších míst. Betlémy jsou moji láskou a protože věřím, že bez imaginace se život nedá, mám na stole spoustu kapek a klobásků. A když mě práce na betlémech chytne třeba v Cervenci, mají kolody a každý ví, co chci."
MAREK NEJEDLÍ

ÚSTECKO

Moravská 340, 560 02 Česká Třebová, tel. fax 465 534 498, tel. ústředna 465 535 638, e-mail: orlicko.nasiv@seznam.cz

Stihli zakrýt střechu zbrojnice

V Dolní Dobrušce provádějí stavební práce ještě před několika dny, mj. na obvodních i zbrojních fasádách v Lanškrouně.

(čtete na str. 8)

POZVÁNKA Na Nový rok na Andriák i Kozlov

Ústí n. O. / Česká Třebová - Novoroční akce připravují turisté i třebovští turisté. Ústeckí organizují tradiční výstup chodců žlázu a cílem v turistické chatě Hvězda, kde budou 1. ledna od 11 do 18 hodin vydávány všem účastníkům diplomy. Zájemci budou moci také vystoupit na rozhledlavě "a" na pomoc slabozrakým a nevidomým dětem. Českotřebovští turisté zvou příznivce turistiky k novoročnímu výstupu na Kozlovský kopec. Pájde nebo pojedě v Chatě Mace Švalimského od 14 do 18 hodin. Za příznivého počasí bude i na Kozlově přístupná rozhledna. (Kv)

NEPŘEHLEDNĚTE

Nádoby na odpad budou zadarmo

Vysoké Mýto - Systém nakládání s biologickými odpady připravují ve Vysokém Mýtu. Rada města uzavřela smlouvu s jednou pražskou firmou, aby se postarala o přípravu a činnost po dokončení této "ocisné" akce. S tříděním a sbíráním se začne na přelomu zimy a jara, na třech místech v okolí města. Odvaz bude jednou za dva týdny do kompostárny ze starší zástavby radničních domků, nové ba, celkem je vytipováno 789 bytů ve třech dosti rozdílných částech města. Je to takový "trénink" na zamýšlenou odpad v současně čistě odpadních vod ve Šnakově předpokládá již od konce příštího roku. (Jko)

PŘIPRAVUJE SE

Starosta ocení úspěšné děti

Zámberk - Starosta města Tomáš Kalous ocení počátkem ledna děti a mládež, která v roce 2005 svými úspěchy příkladně reprezentovala město za hranicemi regionu. Přehládku ocenění za mimořádné výsledky v oblasti kultury, sportu a dalších se uskuteční v Divišově divadle v pátek 6. ledna od 17 hodin. Slavnost zpestří vystoupení dětí z Domu dětí a mládeže Animo, ze Základní umělecké školy Petra Fibera a Speciální školy Zámberk. (Zr)

KRÁTKÉ

Lékařskou pohotovost najdete u bazénu

Česká Třebová - S platností od 1. ledna bude lékařská pohotovostní služba poskytována v sobota, neděle a o svátcích od 8 do 12 hodin v budově krytého plaveckého bazénu. (red)

Čtete Orlické noviny i zítřa

Ústečtí chtějí využít budovu bývalého okresního soudu. Několik let se zabývají zastupitelé ve Vysokém Mýtu účelným využitím objektu bývalého okresního soudu na náměstí Přemysla Otakara II. Letos se pracovní komise začala zabývat možnostmi, které by se daly uskutečnit v budově, využít jen zčásti. Postupně se objevují návrhy, jak prostor zaplnit. Například bude více posuzováno rada i zastupitelstvo, aby brzy vznikla zvláštní studie i projektová dokumentace.

Užívají si sezdaři i borci na bězkách

Dlouhoňovice - Lyžařský areál za vesnicí navštěvují v těchto dnech kromě jiného školáci, kteří mají v úmyslu předložit "Děti a náša jezdi příležitost soustředit děti i dospělé, na věk se dělá, ani pět minut. V provozu je úzký sjezd a maršál dětský. Připravuje se také trat' pro běžky v délce 170 a půl kilometrů. S podporou vesnice sta- rostarost akce Jan Vých, běžecký klub organizuje zatím měsíční akce, jakmile však připadne snů, bude mít práci dost. Ta dosud upravuje den- ní neovněnka na svahu. (Gru)

Novoroční ohňostroje a jiné radovánky

Ústecko - Lidé na Orlickoústecku se rádi setkávají na náměstích u různých příležitostí. Snad každé město i mnoho obcí má své slavnosti, které tak: k Ústí nad Orlicí patří Ústecké Vánoce, k České Třebově Týden sportu. Jiz posléze přivítají slavnostní slavnostní ohňostrojem na Starém náměstí. Ten se bez- sporně stane nejvíce lákavou akcí večera. Na programu je od 23. hodiny také roznos lávová hruška, v provozu sechodu do Staré radnice se bude podávat občerstvení - ná prodejce seku za zvýhod- ňované ceny. (mst)

NOVINKY

Knihárna Ústí vydala na konci loňského roku na objednávku ústecké radnice dvě publikace. První potěší nejen patry, druhá bude dobrým pomocníkem návštěvníkům města.

V závěru roku vyšly dvě zajímavé a užitečné publikace o Ústí

Knihka jako prezentace města, průvodce jako užitečný pomocník - s texty ve třech jazycích

Dvě zajímavé a také užitečné publikace vydala v závěru roku na objednávku ústecké radnice Knihárna Ústí. Jde o reprezentativní obrazovku knihy věnovanou Ústí nad Orlicí a nově a jistě potřebného průvodce městem.

KARL POKORNÝ

Ústí n. O. - Nová obrazová publikace věnovaná historii současnosti města potěší hlavně patrioty, průvodce městem pak dobře poslouží návštěvníkům, kteří do Ústí přijíždějí.

S pomocí evropských peněz

Kvalitní publikace věnovaná městu v Ústí nad Orlicí dlouho chyběla, podobně i novy aktuální průvodce. Radnice iniciovala jejich vydání na základě úspěchu projektu, kte-

rým se podařilo pro tento zá- měst získat podporu z evrop- ských fondů. Jak věra uvedl zástupce starosty Luboš Báu- chel, obrazová publikace má sloužit prezentaci města, předpokládá se ale, že bude k dispozici i zájemcům z řad veřejnosti. Průvodce městem má být v nejbližší době ke koupi v informačním centru.

Knihka Ústí nad Orlicí vyšla v nákladu jedenácti set kusů, průvodce bylo v prvním tisku vydáno celkem jeden a půl ti- sečí. Obě publikace jsou ote- - řované ve třech jazycích, če- ština doprovází polský a ně- mecký překlad.

Hezký dárek do nového roku

Na textové části průvodce se podle Karla Kábrty z Ústí nad Orlicí podílili dva autoři - bývalá ředitelka okresního archivu Vě- ra Sekonová a jeho současný ředitel Radim Dušek. Dovo- vají ho rada smítků pěti fo- tografů, nechybí mapa regio- nu a města samotného. Prů- vodce obsahuje stručný úvod do historie Ústí, přibližuje vy-

znamné a sakrální stavby ve městě i jeho sociohauku vy- zhloub, informace o kulturních událostech, sportovních, možnostech ubytování. Nabí- zí také řadu zajímavých tipů na výlet.

Knihka Ústí nad Orlicí text- tem optají již zmíněný Radim Dušek, členění je mj. přibliž- zóna historie i současnost města, její kulturní tradice, za- jímavosti z nejbližšího okolí. Knize pak dominují četné ba- revné smítky několika foto- grafů, které jednotlivé kapito- ly vyznačí doplnily. Vydání obou publikací je počinem, za který si ústecká radnice jistě zaslouží uznání. Je také hezkým dátkem, který určitě mnozí v novém roce ocení.

Aktuální zpravodajství z vašeho nejbližšího okolí najdete dnes na stranách 7, 8, staré fotografie na straně 9, kulturní servis na straně 10 a sport na straně 17.

Příloha č. 14 - Dvojité Interview s Karlem POKORNÝM a Šárkou MIKULECKOU

Karel Pokorný: Psalo se v Orlickém deníku za naší éry ještě na psacích strojích? Co vše to obnášelo oproti nynější práci? Ty to nepamatuješ?

Šárka Mikulecká: Já už ne.

Karel Pokorný: Já to pamatuju, protože když jsem teda začínal vlastně, Orlický deník jsme startovali, tak se psalo v absolutní většině na psacích strojích. Protože úplně v tom začátku si pamatuju, že jsme dokonce, to byl ještě týdeník, než se teda nastartoval deník, pak se ta výbava trochu zlepšila, na tom začátku bylo vlastně v redakci jediný počítač. Jak jsme my říkali. Byl to jediný počítač, ve kterém byl grafický program, ve kterém se daly zpracovat grafické stránky.

Ondřej Kolda: Takže už se to lámalo i v tom programu, nelámalo se to ručně?

Karel Pokorný: To se lámalo v tom, to bylo takzvané Cicero. To ty pamatuješ

Šárka Mikulecká: To už jo, no.

Karel pokorný: Protože ono se pak samozřejmě modifikovalo a zlepšovalo a říkalo se tomu programu Cicero. A tam vlastně celou tu stránku měl, ten kdo to uměl, možnost vytvořit. Takže ono to bylo tak, na tom začátku, že to dělal jeden redaktor, ale to byl týdeníkový ještě systém. Ostatní psali na psacích strojích a více méně se to přepisovalo potom. Takže ten systém nebyl zrovna pružnej. Když startoval deník, tak se počet těch počítačů zvýšil, ale to nebyly žádný zázraky, já mám pocit, že tam byly dvě, tři počítačů. A redaktori opět ještě psali na strojích. Víím, že jeden čas jsme tam měli dokonce na výpomoc děvče, který přepisovalo ty naše výtvoř. Přepisovala je na textáku, který pak disketou bum a prostě se to graficky zpracovávalo na těch několika počítačích. Takže já teda sakra pamatuju psací stroje a jeden trofejní pana Koníčka tady máme furt. Prostě jako jakousi připomínku toho, jak to tehdy chodilo. Ale mluvím teda o letech 1993 – 1994, protože já jsem byl v Deníku od 1. června, teda ve VLP nebo jak se to jmenovalo, my jsme navíc byli ještě Vltava, takže tohle byl rok 1993 - 1994, kdy to byl týdeník, tehdy se jmenoval Listy Podorlické. Dělal se pro dva okresy. Orlický deník pak startoval k 3. září 1994, to byla sobota. A pak už teda bylo aspoň těch počítačů víc, ale ten systém byl poměrně složitý.

Ondřej Kolda: A mobilní telefony nebo obecně telefony, měli jste tady telefon od začátku? To asi předpokládám, že ano.

Šárka Mikulecká: Byla pevná linka s nahráváním a hlasitým odposlechem.

Karel pokorný: Ty linky byly tradičně v redakční části dvě, tři, že?

Šárka Mikulecká: No, já myslím, že dvě asi. Jednu jsi měl vždycky ty na stole a jedna byla taková ta nahrávací, co byla u okna.

Karel Pokorný: No a ještě jedna byla na těch dvou mezistolech. Já mám pocit, že jsme fakt měli tři, ale ta jedna byla stabilní.

Šárka Mikulecká: Jedna byla nahrávací a s faxem.

Karel Pokorný: Fax byl, to si dneska nikdo neumí představit, velice užitečná věc. Daly se posílat texty a jeden čas dokonce i kresby mistra Steklíka z Německa, kdy nám s panem farářem dělal ilustrace.

Šárka Mikulecká: A ještě se komunikovalo s vydáním, z Hradce posílali každý den.

Karel Pokorný: Ano, každý den vylezl ráno fax a tam bylo od vydání, protože my jsme dělali nabídky, co po nás budou chtít, jak bude co vypadat. Tehdy byly dobré doby, bylo to často i s vtipným komentářem. Těch komentářů postupem času ubývalo. Takže ten fax byl taky hodně důležitý. V momentě, kdy nastoupily mobilní telefony, tak jsme dostali jeden na redakci. Ten dostal šéfredaktor a víceméně ho ve vlastním zájmu moc nedával z ruky, protože ono to moc nešlo, aby s jedním telefonem zacházeli úplně všichni v redakci. Kdy jsme dostali další telefony?

Šárka Mikulecká: Jo, to bylo podle mě za Galla, když se dávaly notebooky.

Karel Pokorný: Prostě ty mobilní telefony umožnily především komunikaci s redaktory, kteří byli v terénu. Což byl samozřejmě velký přínos.

Ondřej Kolda: Takže se dá říct, že potom se víc pracovalo v terénu, nebo se naopak víc telefonovalo, nebo to vůbec nesouviselo?

Karel Pokorný: Bylo to sto procentně zlepšení komunikace s lidmi v terénu. Všechno bylo operativnější trošku, telefon jste měl u sebe. Nebyl jste závislý na pevné lince.

Šárka Mikulecká: A nejenom pro komunikaci redakční, ale zase i z redakce s tím, s kým jste potřeboval mluvit. Ta dosažitelnost se okamžitě rozšířila, protože tomu člověku se dovoláte kamkoliv i když je zrovna na dovolené. A s chytrými telefonama dneska můžeme okamžitě z terénu posílat fotky třeba i kolegům na web a hned to jede.

Ondřej Kolda: Takže to tady taky funguje?

Šárka Mikulecká: Funguje. Když tady byl třeba prezident, tak jsme byli v Mýtě a posílali jsme z telefonu fotky, aby se to hnedka vkládalo na web.

Karel Pokorný: Ale to tady je někde ještě zmíněný, jestli děláme.

Ondřej Kolda: No, jestli děláte přímo na web.

Karel Pokorný: Internet no. Já vám neřeknu, kdy byl založený v Orlickém deníku, protože fakt nevím. To bychom museli jít do archivu a webový archiv tak daleko taky nesažá. Já si vzpomínám, že někdy koncem tisíciletí jsme byli dělat reportáž tady ve výzkumném ústavu bavlnářském, kde byl představený první internet v okrese. A přiznám se, že my jsme to skoro nechápali a titulek byl tuším: „Do okresu vtrhla informační dálnice.“ Nějakou dobu trvalo, než se začal využívat internet v redakcích. Co to přineslo? Přineslo to především zjednodušení přenosu dat, stránek a dalších materiálů mezi námi, centrální redakcí a tiskárnou. Když vám řeknu, jak to fungovalo předtím, tak my jsme využívali nejrůznější kurýry.

Šárka Mikulecká: Tam je myslím taky přímo ta otázka přímo tady na to.

Ondřej Kolda: Ano.

Karel Pokorný: Využívali jsme nejdřív kurýry. ČD kurýra, když jsme dopravovali den co den obálku, kterou někdo zanesl na nádraží v České Třebové a někdo ji musel vyzvednout.

Ondřej Kolda: To bylo vytištěný, jak to bude vypadat? A oni to tam přenesli?

Karel Pokorný: To byla disketa a fotky. Fotky byly natura. Fotky, které udělal fotograf v komoře. A na disketě byly zkopírované hotové stránky. A ta obálka jela do Hradce. Občas přejela, což byly až neuvěřitelné věci, jak České dráhy fungovaly. Tam samozřejmě čekal člověk, který ji vyzvedl a dal do vydavatelského domu, do tiskárny. Nejdřív se ty stránky musely zkompletovat, protože ještě nebyla technologie. Ta stránka byla bez fotek, takže se musely znovu zpracovat fotky. My jsme je měřili, stříhali, neuvěřitelné, vsadit do těch stánek, připravit všechno pro tisk. Stalo se dokonce i to, že po povodni v roce 1997, kdy tady spadl most u Brandýsa a dost dlouho trvalo, než zpravili trať, tak tehdy zřejmě společnost byla bohatší, tak nám dennodenně jezdil taxík mezi Českou Třebovou a Hradcem. Nejmenovaný taxikář, si u nás rozhodně vydělal na nové auto, ale byl spolehlivý a jezdil rychle. Já jsem s ním jel jednou a pak už nikdy. Takže ten taxikář vozil tuhle tu obálku den co den. Kromě soboty. V neděli, zaplat' pán bůh, ještě nevycházejí noviny. A asi už nebudou, kromě některých. Tak dokonce se to vozilo taxíkem. Internet tohle všechno změnil. Pak jsme jeli po linkách, nejdřív teda po telefonních linkách, prostřednictvím modemu, to už si pamatuješ.

Šárka Mikulecká: To asi jo.

Karel Pokorný: Modem, když se kopírovaly ty stránky. A vím, že jsme s hrůzou sledovali vždycky, jak to linkou půjde, protože ono to dost často padalo teda. Ale fotky se dost dlouho posílaly, než jsme se naučili zpracovávat fotky do stránek.

Šárka Mikulecká: Já už si nepamatuju ty své začátky, jak to bylo s fotkama.

Karel Pokorný: Ale modem, to bylo to první. Ta stránka jim tam dolezla a odpadl způsob dennodenního kurýra, což samozřejmě bylo z našeho pohledu skvělý. Děláte některé texty jen pro internetovou podobu? To by asi odpovíděla Šárka. Samozřejmě se dělají, protože když chceme být aktuální, musíme.

Šárka Mikulecká: Tak třeba se dá zatím kratší verze něčeho s tím, že potom se to rozšíří. Jak pro web, tak samozřejmě pro tištěný vydání. A pak třeba samostatné věci pro web jsou i takový nějaký výzvy na facebooku i na webu. Prostě když potřebujeme rychle sehnat nějaký ohlas, názor, tak to je vyloženě věc na web. Ale i běžný zpravodajství, nějaká prvotní informace, se dá hnedka na web, ještě než to projde tiskem.

Karel Pokorný: Další otázka. Když to jde z tisku na internet, tak ano, překlápíme je a někdy mírně upravujeme.

Šárka Mikulecká: Je třeba tendence předělávat titulky, protože web snese víc. V novinách jsme omezení layoutem. Je třeba dávat si pozor při používání včera, dnes a zítra. Na webu to nejde, protože na tom webu to visí pořád, takže by to úplně ztrácelo smysl.

Ondřej Kolda: Dáváte tam všechny články nebo jen některé?

Šárka Mikulecká: Absolutně všechno.

Ondřej Kolda: Takže nejste jako ostatní vydavatelství, že dáváte jenom něco, aby si někdo koupil tištěné.

Šárka Mikulecká: Ne, my dáváme všechno.

Karel Pokorný: Je tam ale otázka časování.

Šárka Mikulecká: No, nebude to všechno naráz, jako v novinách.

Karel Pokorný: Ten, kdo si koupí tištěné noviny ráno, tak dost informací dostane dřív, protože ten web, aby byl živej, tak se tam dávají materiály průběžně. Ne, že by se tam nahrulo všechno a celý den se s tím nehnulo. Ta filozofie je trochu jiná. Děláte pro internetovou verzi i nějaké multimediální obsahy? No samozřejmě. Dělají se fotogalerie a dělají se teď, a to byl hodně velký tlak, krátká videa.

Ondřej Kolda: A to se dělá také prostřednictvím vlastních telefonů, nebo jak to děláte?

Šárka Mikulecká: Na fotoaparátu. A zpracovává se to v běžném programu, který je Windows Movie Maker. A to jsou videa do dvou minut. To je spíš pro dokreslení.

Karel Pokorný: Už jsme se to naučili, že někteří z nás jsou docela dobří videokameramani. Je pravda, že ten web to stoprocentně zpestří a zvyšuje to návštěvnost. Takže fotky ano a krátká videa také ano. Jak řešíte provoz webu? Máte od vydavatelství volnou ruku, nebo podléháte nařízení? Jsou dána pravidla.

Šárka Mikulecká: Ale to jsou spíš formální pravidla.

Karel Pokorný: Jako jak to má vypadat a tak, ne že by nám někdo mluvil do obsahu nebo tak.

Ondřej Kolda: Máte jednotný vzhled, ale obsah si děláte, jak chcete.

Karel Pokorný: Tak to se musí respektovat, je jasný, že chtěj mít stejný cích těch Deníků, to má také logiku. Je pravda, že se taky musíme zmínit o facebooku, který taky hraje důležitou roli. Na ten se taky teď poslední dobou klade velký tlak. Sleduje se, kolik má jaký deník přátel a tam si vedeme velmi dobře. Taky bych hrozně rád řekl, že Orlický deník, jako takový, má velmi dobře sledovaný web a velmi dobrý facebook. Vždyť jsme teď třetí z devíti. Pardubice, asi Krkonoše, teď nevím, ale přeskočili jsme Chrudim, Svitavy.

Šárka Mikulecká: Teď to roste strašně. S každou novu dopravní nehodou máme spoustu nových fanoušků.

Ondřej Kolda: A ty rubriky, to si všechno taky vytváříte sami?

Šárka Mikulecká: Ne, to je dané. To je nalajnované a my jen začleňujeme články do těch rubrik, které tam jsou.

Karel Pokorný: Usnadňuje technologie práci? Tak usnadňuje.

Šárka Mikulecká: Určitě.

Ondřej Kolda: Tam je právě otázka, jestli pak na vás nejsou větší požadavky.

Karel Pokorný: Jsou.

Šárka Mikulecká: Musíme být zcela multifunkční. V jedné ruce foťák v druhé diktafon, to je běžné.

Karel Pokorný: Je to o tom, že nám to usnadňuje práci, ale na druhou stranu se toho od nás požaduje víc. To se pak nakonec týká i počtu zaměstnanců. Jaká technologie zaznamenala největší změnu v redakci? Pro mě dvě. Internet a po tom vytvoření vlastní sítě celorepublikovní vlastní síť, kde už můžeme vlastně všude otvírat jednotlivé stránky Deníku. Víc lidí dělá ve stránkách. Můžu do stránek centrální redakce a tak podobně. Ten systém je úplně jiný. A druhá věc jsou digitální fotografie. Protože to znamenalo obrovskou změnu pro fotografy. Bohužel to přineslo i smrt kmenovým fotografům v redakci, protože dokud byl fotograf, tak klasicky fotil na kinofilm zrcadlovkou a strávil půl dne v komoře. Jeho práce byla nenahraditelná. V momentě, kdy dostal digitální fotoaparát, tak někteří usoudili, že fotit může kdokoliv, protože je to jednoduché a obrázek máte hned hotový. Můžete se na něj podívat, jestli se vám povedl, nebo nepovedl. Můžete to opakovat, což já se tedy dnes skláním přede všemi, kdo fotili klasicky na černobílý kinofilm, protože měli naměřené filmy a museli ten obrázek udělat. Takže já si o to víc vážím těch, kteří to dělali. Digitální fotografie všechno zjednodušila. My si to vyfotíme foťákem a můžeme to během chvíle zanést do stránky na web, kamkoliv.

Ondřej Kolda: K tomu možná jenom. S tou prací, jestli se to měnilo nějak v čase. Jestli ti lidé třeba víc chodili za konkrétními lidmi, nebo jestli se teďka dá víc něco vyřešit jen přes ten internet, nebo jestli je to furt stejný?

Karel Pokorný: Samozřejmě nové technologie umožňují mnohem lepší komunikaci mezi lidmi bez toho, aby se za nimi muselo jezdit kvůli všemu. Protože dneska, kdy má každý mobilní telefon, mail, když má každý přístup k internetu, facebooku a tak dále, tak my tu komunikaci využíváme. Stačí obyčejný průzkum něčeho. A fakt jsme si to vyzkoušeli. Když se na facebooku zeptám, tak se nám lidi ozvou, takže ty reakce získáme. Ono to neodbouralo osobní kontakt. Naopak. Jeden čas jsme třeba zjistili, že sedíme hodně na prdeli, ale my jsme taky byli něčím limitovaní. Byli jsme limitovaní spotřebou paliva a tak dále.

Šárka Mikulecká: A vůbec i tím počtem lidí, kteří jsou v redakci, a vědí, že musí zkrátka za ten den naplnit tolik a tolik stránek, takže třeba vědí, že za ten den se nezvednou od počítače, i kdyby chtěli.

Karel Pokorný: Ono pak si někdy řekneme, že už by bylo fakt dobrý vyrazit ven. Ale já si myslím, že to v těch novinách až tak vidět není.

Šárka Mikulecká: Ale i pro tu další spolupráci s těmi lidmi je občas dobrý, se s nimi setkat osobně. Ten osobní kontakt je určitě důležitý. Ale jinak to hodně urychluje. Já jsem dneska potřebovala komentář starostky se Semanína na něco a ona mne požádala, jestli jí to můžu poslat k autorizaci. Má to hnedka v mailu, hnedka může reagovat. Nemusí se tam jet kvůli pár větám.

Karel pokorný: Ale je to pravda no. Práce se hrozně zrychlila a vůbec. Jakou roli podle vás má zastávat regionální tisk? Proč by ho lidé měli kupovat? Tak oni ho pořád kupují, protože podle seriózních průzkumů, toho Media projektu, což jsou seriózní průzkumy, nejsou až tak zpochybnitelné, tak deníky jsou nejčtenější seriózní noviny, když pomineme Blesk, který je samozřejmě bulvár.

Ondřej Kolda: Ale tak nabízí právě jinou sortu informací.

Karel pokorný: A to já chci říct, že on nabízí, a na tom my samozřejmě stavíme od začátku. Nemalý objem informací z toho a onoho regionu. Prostě, jestli se říkalo „máme k vám nejbliž“, tak

to nebyla otřepaná fráze. Tak to prostě je, protože nikde jinde se nedočtete, že v Horní Dolní někdo někomu ukradl kozu a tak dál.

Šárka Mikulecká: Protože nikdo jiný nemá tenhle ten systém těch lokálních redakcí.

Karel Pokorný: Teď to pochopily všechny celostátní deníky, když vlastně Pacovští to tady začali rozjíždět a přizpůsobili se. Do té doby Fronta, Právo, neměly krajské redakce. Dobře, ale oni skončili na stupních krajů, ale my jsme vlastně od začátku až na tom okrese, což skýtá právě tuhle tu obrovskou výhodu. Hodně znamená lokální sport, protože na tom se taky staví. Nikde si nepřčtete, že ve čtvrté okresní třídě porazili Horní ty Dolní ty. My jo, takže je pravda, a my to cítíme ve fotbalové sezóně. Kdy začne, víme, protože pondělníky, úterníky těží z fotbalů, takže ten regionální a okresní sport hraje v tomhle tom strašně velkou roli. A je to prostě okresní drbárna.

Šárka Mikulecká: A ty lidi to prostě jako baví, že tam najdou na fotkách sebe, lidi, který znají.

Karel Pokorný: No, hledají se tam. A my to navíc víme i z těch reakcí, které se objevují pak na těch webech a podobně. A v tom to těžiště regionálních deníků bylo, je a bude. Proto já si třeba myslím, že mají větší budoucnost, než celostátní. Ale taky se k tomu pak ještě dostaneme. Čím nejvíc oslovuje? No, co nejvíc táhne. Černá kronika, sport, samozřejmě komunální politika v době, kdy jsou volby.

Šárka Mikulecká: Taková ta žhavá témata a takový věci. Tak to je sledovaný.

Karel Pokorný: Což máme, myslím si, rozpracovaný docela slušně už postupem těch let. A myslím si, že se dokážeme věnovat i místním kauzám. Tam taky někde na to padne, když na to máme čas. Jako když to jde, tak ano, takže si myslím, že to toho čtenáře osloví vždycky. Hlavně oslovují fotky miminek každou sobotu, totálně nejsledovanější na webu, všude, protože to nikde jinde není. Takže je to sázka na to okresní, na to sousedský. S tím ale přišli Pacovští, protože oni v tom měli obrovskou praxi. Přišli s tím sem a chytilo se to. Logicky, protože v tomhle rozsahu, to nikdo nedělal.

Ondřej Kolda: Třeba konkurenci v 5plus2 nevidíte?

Karel Pokorný: Ne. Jako to se začlo rozdávat, ale dneska to už snad ani nedávaj.

Šárka Mikulecká: Jako já nechápu ten jejich systém dodnes.

Karel Pokorný: My jsme to spíš sledovali se zájmem, jakým tématům se třeba věnují. Ale ono v momentě, kdy tady ten region je rozvinutý i na Rychnovsko...

Šárka Mikulecká: A oni byli taky nejdřív přece jenom okresní a už se to pospojovalo. A měli větší a větší oblasti.

Karel Pokorný: Ono potom těch témat z toho našeho okresu, z toho našeho teritoria se tam objevuje minimum, ale neříkám, on je šikovnej pan Babiš, mě se líbilo, jak píše. Občas bylo i pro nás zajímavý vidět, že on na něco narazil. Vytáhnul to. Což musím říct, jsme třeba nevěděli. Proč bych se k tomu nepřiznal? Ale jako konkurenci to nevidíme teda. A teď už vůbec. V momentě, kdy Babiš má i Frontu, tak máme informace, co se tam třeba dělo v redakcích. 5+2 bylo založeno účelově před volbama. Nemá cenu si o tom dělat nějaké iluze. Tady je hezká otázka. Jestli je možné zpracovávat obsáhlejší témata a méně obvyklé žánry. Určitě jo, musí se na to samozřejmě udělat čas, ale skvostným příkladem je, že tady kolegyně Šárka loni získala poměrně prestižní cenu Nadace Konrada Adenauera, která se zaměřuje právě na regionální autory, regionální redakce, se

skvělým tématem dárců kostní dřeně a registru, ale vazbou sem na region, protože tady na automobilní škole je jeden osvětlený člověk. Už řadu let tady pracuje se studenty. Získal neuvěřitelné množství dárců krve, obrovské množství konkrétních kluků i holek, kteří se dokonce zapsali do registru dárců kostní dřeně. A to není až tak malý počet, že jo?

Šárka Mikulecká: Dostane cenu Pardubického kraje příští týden. Píšu o něm sloupek.

Karel Pokorný: A dokonce i konkrétní mladí lidé pomohli a zachránili život. Jedna z nich byla i naše bývalá kolegyně sportačka Hanka Hlavová. To bylo téma nádherně udělaný, já když jsem to četl, viděl jsem celou stránku, tak jsem Šárce říkal, tak tohle přihlas. Bylo to super, měli jsme z toho všichni strašnou radost, protože to je docela prestižní věc. Ale to je zářný příklad toho, že se dá udělat i v podstatě místní nádherný téma, veliký, který může oslovit a ono oslovilo celostátně.

Šárka Mikulecká: A to, ono je i na velký rozhovory místo, najdeme zajímavý lidi, určitě.

Ondřej Kolda: Jde spíš o to, jestli je na to čas.

Karel Pokorný: Musí se najít.

Šárka Mikulecká: Tak jako po večerech je času dost. Ne, jako když člověk chce, tak si na to ten čas udělá.

Karel Pokorný: Náklady novin mají dlouhodobě klesající tendenci. No, tak já už jsem na nějakém semináři kdysi byl a tam padlo datum dokonce, kdy vyjdou poslední tištěné noviny. Já tomu nechci věřit. Já si myslím, že tištěné noviny jako takové přežijí už jenom kvůli tomu, že ještě furt je dost lidí, kteří to potřebují mít v ruce. Kteří si je potřebují vzít cestou do práce do vlaku a nemají rádi čtečky na těch nových xindlech, který jsou teď všude. A samozřejmě si myslím, že se bude muset nabízet dost vysoká kvalita. Ono to nebude levné, ono to bude o penězích. Ty ceny jdou nahoru, ale bude to opravdu záležet strašně moc na obsahu, aby se ten papír udržel. Když to redakce dokážou, a fakt si myslím, že právě v tomhle tom budou mít lepší pozici ty regionální, protože znovu říkám a opakuji. K těm čtenářům mají mnohem blíž.

Ondřej Kolda: Když já si zase na druhou stranu říkám, že tady ten náklad, já teda nevím kolik přesně je, ale kdyby byl třeba patnáct tisíc, tak je to oproti tomu celostátnímu strašně málo. Jestli to vůbec má cenu takhle pro ty Pacovský.

Karel Pokorný: Jako, v celkových číslech to má rozhodně cenu.

Šárka Mikulecká: Vždyť je sedmdesát, sedmdesát jedna lokálních deníků.

Karel Pokorný: No, samozřejmě. Jako berte to takhle, upřímně já jsem teď v souvislosti četl povídání s bývalou paní generální ředitelkou a předsedkyní představenstva, ona už teda odešla, Bosáková. A ta tam uvádí tuším sedm set sedmdesát tisíc čtenářů denně. Tak jestli čte tři čtvrtě milionu lidí Deníky, tak to pro boha není málo. My jsme i v okrese čtenější než MF Dnes. Ony se ty rozборы v důsledcích fakt dělají až na okrese. Ty čísla jsme měli, dokonce i víc, než Blesk, v okrese. Samozřejmě už to nejsou ty desetitisíce, to byly, když jsme startovali třeba. Ty noviny jsou samozřejmě také nosičem inzerce a podobně, to musíme taky vidět, takže tam se řeší i ta finanční otázka, co se vyplatí, nevyplatí, ale zatím se to vyplatí. A já doufám, že ještě jo.

Šárka Mikulecká: Já si taky myslím, že tohle ještě rozhodně není blížká budoucnost.

Karel Pokorný: Já opravdu věřím, že ty regionální oproti celostátním mají větší budoucnost a zvláště ještě s přihlédnutím k tomu, kdo vlastní ty nejčtenější. Kdo vlastní MF Dnes. Kdo vlastní Lidovky, taková, co byli dřív jakousi markou a oni dneska nejsou. Čtete reakce na facebooku atd., kolik lidí odchází od MF Dnes. Viděli jste titulní stránku MF Dnes, kde bylo, že cikánská herečka nezaplátala směšné nájemné. To byla druhá top zpráva a první byla, že se nějak perou peníze v České televizi. No prostě úplně nesmyslné zprávy. Totální boj pana Babiše v něčem. Takže ona je otázka, jak budou vypadat tyhle celostátní noviny v momentě, kdy si je někdo koupí. A příklad pana Babiše je neuvěřitelný. On je teda nevinný. On za nic nemůže, že jo. A to si myslím, že ty regionální deníky si sakra pořád drží tvář. A říkám zcela upřímně. Dělal jsem dvacet a půl roku noviny a nikdo neřekl, že nemá něco psát. Pominu tedy v poslední době vliv obchodníků, to je druhá věc. Rozhodně nám nikdo nemluvil do obsahu, a to, že někdo tvrdil, že jsme německé noviny, byl úplný blábol. To není pravda, já jsem viděl dva živé Němce za celou svou kariéru. Jednou pana Diekmanna, když přijel k nám na inspekci, sympatický pán. A podruhé, když jsme začínali, tak nás opravdu školili zkušení němečtí redaktori a bylo to super. To říkám s plnou odpovědností, můžete mi sáhnout na nos. Tak, nízký věk regionálních žurnalistů. Já si myslím, že tahle otázka není úplně šťastná. Já když jsem začínal v tomhle tom, tak v Hradci byl pevný kádr, ten tam zůstal vlastně pochodňový.

Ondřej Kolda: Já to беру čistě podle literatury, tam psali, že ve většině se vyměnili.

Karel Pokorný: Já vezmu Východní Čechy. Tak tady vstoupili Němci do Východočeské pochodně a víceméně já mám pocit, že tam vše zůstalo. Tím šéfredaktorem, do dnes aktivním, se stal Jára Fridrichu. Skvělý šéfredaktor, musím říct. Kolega Buriánek, který tam dlouho dělal zástupce šéfredaktora, ten byl taky starý. Dobře, mohl bych jmenovat Josef Tichý, Zajíčková. Věc okresních redakcí, no ony spíš vznikaly. Oni spíš vstoupili do hotové redakce. Je možný, ale já jsem to až tak moc nestudoval jak se to dělo u kolegů, ale já jsem tady, když jsem vstoupil do okresní redakce, potkal kolegu Koníčka, který s námi sloužil a byl skvělý až do důchodu. A pak se spíš stavěly ty redakce. Takovým koněm té redakce byl spíš Jirka Koníček, který měl obrovské zkušenosti, protože on byl léta krajanek Pochodně. Měl na starost Orlickoústecko a Svitavsko. A on více méně vychovával ty, který tam přicházeli, takže ono se to spíš stavělo. Ale základ tady byl hodně dobrý, a to především díky Jirkovi Koníčkoví, který nás hodně věcí naučil. A ještě máme mnozí co dohánět. Tady se trochu změnila obchodní podmínky, změnili se majitelé. No bodejť ne, dřív ty okresní noviny patřily buďto odborům, nebo ONV vydavatelé nebo okresním výborům stran. Ty noviny více méně zanikaly, některý. A někde do těch okresních, a to byly vesměs týdeníky, pak vstoupil investor. Ale to byla podle mě výborná taktika, protože oni měli nějaký kmen čtenářů, nějaký zavedený systém a Němci do toho vstoupili s tím, že to přebrali a velmi rychle to obraceli na regionální deníky. Což určitě nebyla nuda. Já si myslím, že na východě Čech konkrétně třeba v tom Hradci zůstalo hodně lidí. Tady se ty okresní redakce pak postupně stavěly. Tak, jak jsem se dostal já? Já jsem přišel z kultury do novin v roce 1993. Před tím jsem dělal osm let tady v městském kulturním zařízení. A protože jsem dělal třeba kulturní zpravodaj, který tenkrát to centrum vydávalo, trochu jsem koketoval jako zpravodaj, s Českým rozhlasem Hradec Králové. Měl jsem k tomu nějak blízko, pak jsem se nepohodl s radnicí a hledal jsem jinou práci. Podal jsem inzerát do týdeníku. Tečka. Do těch Listů Podorlických. To byl bezvýznamný týdeník tehdy. Takže jsem k tomu asi svým způsobem blízko měl, tak jsem to chtěl zkusit. Lidé, kteří sběhli od práce, tak mluví o tom, že v těch redakcích mnoho studovaných novinářů nebylo. Byli to vesměs lidé, kteří odněkud zběhli. Jiří Koníček, skvělý novinář, byl zběhlý učitel. Takže hledat lidi v té době, kteří měli fakultu, ono kdo ji v té době měl, to byla dost prestižní škola, novinářskou, tak ono jich zas tolik nebylo. Takže to spíš dělali lidé, kteří k tomu měli nějaký vztah. Šli to zkusit, šlo jim to, nešlo

jim to. Takže já jsem se dostal opravdu z kulturního zařízení a teď jsem se do toho samého kulturního zařízení vrátil.

Šárka Mikulecká: A Pro mě to byla první práce.

Ondřej Kolda: Také jste neměla žádné zkušenosti s médii?

Šárka Mikulecká: Ne, pro mne to byla výzva. Chtěla jsem to zkusit. Tak nějak jsem cítila, že by mě to asi bavilo. Takže to fakt byla taková výzva, ale vyšlo to.

Karel Pokorný: Jak často se měnili redaktoři? To je dobrá otázka. Když budu mluvit konkrétně o naší redakci, tak my jsme zřejmě nejstabilnější redakce celého východočeského bloku. Já jsem tady byl jednadvacet a půl roku, jednadvacet let je tu moje paní, Šárka je tady dvanáct let. Takže zrovna tahle redakce je myslím hodně, hodně stabilní. My jsme tehdy říkali, že z redakce odcházely akorát ženy na mateřskou. Což platilo v mnoha případech. A pak se buď to vrátily, nebo prostě dělaly kariéru dál. Měnili se tady trochu sportáři, ale to zas nebylo o tom, až na výjimky.

Šárka Mikulecká: Nebo se třeba přecházelo mezi lokálními redakcemi. Třeba sporták Pavel Ryšavý sice už není tady, ale je pod Pardubickým deníkem. Bývalá sportačka Lenka Jasanská odešla do Krkonošského deníku, ne že by úplně zmizeli.

Karel Pokorný: Magda šéfovala chvíli Svitavám, postoupili prostě jinam. Z některých se stali tiskoví mluvčí. Magda byla nakonec také tisková mluvčí.

Šárka Mikulecká: Lenka Jasanská je dnes také tisková mluvčí.

Karel Pokorný: Pokud ti lidé odešli, tak z valné většiny šli někam jinam v systému redakce. Pavel Ryšavý, jako sporták, to je naše pýcha, tak ten má za sebou dneska Olympijské hry. Má za sebou hokejové mistrovství ve Švédsku, kdy dělal materiály pro všechny Deníky. A já jsem rád, že tady s námi pár let strávil, je to skvělý člověk. Byly jednotlivosti. Gábina se vdala, šla do Brna, dělá taky noviny, zůstala v branži.

Šárka Mikulecká: Nebylo tady nic dramatického.

Karel Pokorný: Ano, nebylo tu nic dramatického. Byl to spíš takový přirozený vývoj. Ale jako ten kmen, Jiří Koníček, který s námi pracoval, odešel do důchodu. Takhle, ono docházelo ke změnám v momentě, kdy se snižovaly počty zaměstnanců na jednotlivých redakcích, ale jeden šel v klidu do důchodu, zaplat' pán bůh, na ten důchod měl nárok. Druhý našel práci v MF Dnes. Takže tady fakt žádná dramata kupodivu nebyla. Takže těch redaktorů pár ubylo. Pak mám ještě jednu pýchu, to se člověk vždycky ohlídne. Náš poslední kmenový fotograf získal Czech Press Photo, no není to špatný? Není, že jo.

Ondřej Kolda: Ten, kterému tady pak zrušili ten post, jo?

Karel Pokorný: No on to získal až pak, když ho zrušili. Rozvoj technologií znamenal restrukturalaci, samozřejmě i finanční politika společnosti, co bychom si namlouvali. Prostě lidi stojí peníze, takže se hledaly modely fungování, až se dospělo k tomuto konečnému modelu. Ten model se samozřejmě postupem času měnil, lidí ubývalo, práce ne. A v jistém momentě bylo rozhodnuto, že už samostatný fotograf v lokálních redakcích nebude. Ale Petr Wagenknecht už mířil na volnou nohu, už měl vlastní ateliér. A je velice úspěšný fotograf. On bodoval ještě jako zaměstnanec.

Šárka Mikulecká: Za ptačí chřipku to dostal. Za aktualitu, nebo něco takového.

Karel Pokorný: A pak získal ocenění už na volné noze. To fotil Jizerskou padesátku nebo něco, prostě za sport. Takže fakt se tady nedějou dramata. Dost lidí pokračovalo v tom, co tady dělali. Jsou z nich tiskoví mluvčí, působí v jiných redakcích, fotí. To, že bychom se s někým loučili ve zlém, byly absolutní výjimky. Což jsem samozřejmě rád. Byl někdy problém sehnat odbornou pracovní sílu, nebo je spíše přetlak na pracovní pozice? Dnes je přetlak na pracovní pozice, ale je problém sehnat.

Šárka Mikulecká: Přetlak v podstatě nebyl. Když jsme hledali naposledy, tak vlastně žádný přetlak nebyl. Ale je problém.

Karel Pokorný: Budu upřímný. Dnes se tolik škol tváří, že jejich studenti studují novinářinu. Dřív byla jedna fakulta, dvě. Dneska těch škol je. Prostě jako máku a každý druhý se ohání tím, že studoval novinářinu. Já to nikomu neberu, ale z praxe, protože vy nejste jediný, kdo s námi spolupracoval a i z výběrových řízení, které se někdy dělaly, ale přestože tady ty dramata až tak nejsou, tak prostě vím, že studenti i když přijdou s titulem, tak se mají mnohdy sakra co učit. To nemyslím nějak zle. Moc toho neumí, neříkám, že všichni.

Šárka Mikulecká: A fakt to musí být člověk, co tu práci chce dělat, protože ustát ten nápor. Teďka naposledy ve Svitavách slečna vydržela tři měsíce.

Karel Pokorný: Na jednu stranu je to nápor jak kráva, zvládat to a odvádět kvalitní práci je hodně těžký. Takže ono asi by nebyl problém úplně sehnat kus, ale přijdou i lidi, kteří se jako první ptají na benefity v zaměstnání, a pak z nich vyleze, že vlastně hledají práci.

Šárka Mikulecká: Ta motivace u těch lidí trošku chybí.

Ondřej Kolda: Ale když jste říkal, že jste teďka sháněli, tak nebyl problém sehnat.

Šárka Mikulecká: No, vybrali jsme no.

Karel Pokorný: Tak, vybrali jsme. Takže asi tak. Já si myslím, že školy chrlejí, chrlejí, ale jaká je to kvalita? V tom jsem trošku skeptik. Externisté. No, tak role se samozřejmě v průběhu let hodně změnila. Byly časy, kdy jsme měly zástupy externistů. Dokud jsme měli dost peněz na honoráře, abychom externistům platili, tak jsme jich samozřejmě měli dost. A oni si u nás mohli i relativně slušně přivydělat. Jenomže holt se ty kohouty utahovaly, takže dneska na externisty těch honorářů je opět méně. Takže my jdeme cestou, že alespoň něco jsme schopni zaplatit těm, kterých si fakt vážíme a potřebujeme je, což jsou u nás fotky. Kvalitní fotky. Co bychom si namlouvali. A je pak opravdu užší okruh těch, kteří nám ještě pomohou.

Šárka Mikulecká: A dělají to hlavně proto, že je to baví.

Karel Pokorný: Protože chtějí. A úplně jsme už odbourali honoráře pro externisty ve sportu. To jsou dobrovolníci u oddílů a tak dál, kteří mají trošku závazky k nám. Protože my, když tiskneme zprávy okresního fotbalového svazu a tak podobně, tak oni by s námi měli alespoň trochu spolupracovat. Ale taky to jsou vesměs nadšenci, kteří to chtějí napsat. Takže externistů je méně, ale třeba sportáček by se bez nich neobešel. U nás už je to trošku jako lepší, ale jsou to dneska jednotlivé kusy. Je to tak?

Šárka Mikulecká: No jasně. Fakt jde hlavně o ty fotky. A potom nám zůstal už zmiňovaný Jiří Koníček. Jo, ten pořád s námi spolupracuje.

Ondřej Kolda: Já, že předtím jsem koukal právě v tom archivu. Tam byly i stránky, kde bylo jenom přímo „od čtenářů“.

Karel Pokorný: To je trošku jiná věc. To není externista. Stránky čtenářů my více méně pořád držíme dodnes. Čtenář, když má možnost, nebo má pocit, že by o tom okres měl vědět, tak může napsat něco o své aktivitě. Jo, ty stránky se drží vlastně dodnes. Ty já ale neberu jako externisty.

Ondřej Kolda: Ale spolupracujete s nimi normálně.

Karel Pokorný: No, to jo. Ale externisti, ti nám jsou schopni udělat i konkrétní úkol ještě, což je hodně důležité. My teda ještě na několika jednotlivcích můžeme postavit, že je na ně spoleh, ale že by to bylo až tak zásadní pro tu redakci, to není.

Šárka Mikulecká: V zásadě je to třeba o těch fotkách, jo.

Karel Pokorný: Tiskárna. V momentě, kdy to tady VLP rozjelo v absolutní plné síle, tak pokud se nemýlím, tak každá divize, každý kraj měl více méně svoji tiskárnu. Takže si myslím, že se nemýlím. Možná byly výjimky, ale my jsme měli centrální tiskárnu v Hradci Králové u vydavatelského domu. To trvalo pár let. Ta tiskárna samozřejmě netiskla jenom Deníky, ale tiskla i jiným zákazníkům řadu zakázek, aby ten provoz byl ekonomický, ale postupem času došlo k redukci počtu tiskáren.

Ondřej Kolda: Teď tisknete v Olomouci?

Karel Pokorný: Teď se tiskne v Olomouci. Předtím jsme tiskli chvíli v Praze, tuším. A ono to jako šlo zvládat. Uzávěrka byla prostě tehdy a tehdy a i z té Prahy to vlaky, ti kurýři rozvezli. Ale teď jsme momentálně tištěný v Olomouci. Tam je samozřejmě daný přesný čas, kdy to musíme mít hotové, kdy nabíhají ty věci na rotačku.

Ondřej Kolda: A to se právě nějak měnilo v tom čase?

Karel Pokorný: Samozřejmě se to svým způsobem měnilo. Už s těmi novými technologiemi se ty uzávěrky posunují dál. Což znamená, že my můžeme být aktuálnější. Pokud nám tady spadne helikoptéra, tak budeme aktuální. Nebo když jsme věděli, že se má něco udělat, tak se držely stránky otevřené dýl a my jsme ještě dodávali aktuální materiál někdy navečír, večer. Ty uzávěrky to dneska umožňují, být aktuálnější v případě něčeho. Takže je to tak, nekecám.

Šárka Mikulecká: Uzávěrky jsou tak kolem sedmé, takže do té doby se to ještě dá poskládat.

Karel Pokorný: Když devět titulů z východu Čech jede někam do Olomouce, tak musí být jasně dané, kdy co jde. Samozřejmě internet a ty nové technologie obecně, ty uzávěrky posunují, protože ta stránka odejde odsud už hotová a nemusí na ní nikdo nic dělat. My ji odpálíme a je hotová, my dneska nemáme ani korektory. Redakční systém REBEL. No, mě se o něm nechce moc mluvit. REBEL se to jmenovalo myslím jenom chvíli. Byla jakási idea. Protože máme tu obrovskou síť okresních redakcí a řadu pracovníků, že si budeme schopni vytvořit sami sobě jakousi četku. A dokonce jeden čas zazněl názor, že vůbec nebudeme četku potřebovat a ta ambice byla velká. Samozřejmě se to chtělo obchodovat, což je hodně důležité, aby ty informace, kterých my uděláme strašně moc, aby se třeba ještě prodaly, ale myslím si, že tahle ambice nebyla úplně naplněna.

Ondřej Kolda: Ale celou dobu, co zkoušeli REBEL, tak jste odebíral tu četku.

Karel Pokorný: Jednu chvíli mám pocit, že ne, ale ne moc dlouho.

Ondřej Kolda: Se to neosvědčilo.

Karel Pokorný: Jestli se vycouvalo z četky, tak jen na chvíli. Já mám pocit, a tohle neberte jako bernou minci, že se bude brát jenom zahraniční četka, ale to jsme nedělali my, že jo. To dělala centrální redakce. A že si dokážeme sami vytvářet a ještě to dál obchodovat a prodávat, ale já si myslím, že to prostě nedopadlo. Ale dodnes ta agentura je.

Ondřej Kolda: Právě, že pan Nevyjel z Olomouce tvrdí furt, že někdy to bude schopný.

(smích)

Ondřej Kolda: No tak to je jedno, to já spíš, že jsem to slyšel.

Karel Pokorný: No, je to věc názoru. A ten tam je čím?

Ondřej Kolda: Pan Nevyjel je šéf celé té moravské divize.

Karel Pokorný: Dobrý, já bych o tomhle moc nemluvil. Já osobně si myslím, že ten záměr byl trochu jiný, když se to opravdu rozjíždělo, a že zcela hotový nebyl. Ale pro mě třeba osobně byla ta agentura hodně užitečná svou fotobankou, protože tam bývalo zas jako dost obrázků. Pokud se to řídilo a redakce byly zodpovědné, tak se tam sypaly fotky. Opravdu se tam dalo dost najít a použít, když jsme hledali. Ale já si myslím, že četce to konkurovat nemohlo a nebude ani do budoucna. I když třeba naše osobní zkušenost s četkou, obzvláště v regionech nejsou ideální. Jsou schopni tisknout neuvěřitelné kraviny.

Ondřej Kolda: A využíváte to?

Karel Pokorný: Nevyužíváme

Šárka Mikulecká: No, jako bere se třeba nějaká četka, ale člověk k tomu musí přistupovat tak, že se to všechno ještě musí ověřit.

Karel Pokorný: Onehdy, když jsem v četce našel zprávu, jak vznikla v Králíkách po volbách koalice. Byla úplně špatná. Kdybych někomu nezavolal, a my jsme to převzali.

Ondřej Kolda: A tak to berete alespoň rámcově na nějaký témata, že vám to třeba nahodí.

Šárka Mikulecká: My tady jako v lokální redakci nemáme sami vstup do četky, nám to dodávají editoři z Hradce, protože se to třídí. Něco využijou kolegové z regionální stránky kraje a jen něco dojde třeba k nám. Ale většinou se to ještě doplňuje. Málo kdy se dá jenom zpráva ČTK jo, že se to třeba ještě rozšíří.

Karel Pokorný: Jak, rozdělaná práce? Kolik článků připadá na jednoho redaktora? Měnily se požadavky na redaktory v průběhu let, proč? Tak já začnu od konce. Ano měnily, protože redaktor se musel stát absolutně univerzálním týpkem, což znamená, že zatím co kdysi někdo jenom fotil, tak dneska ten redaktor musí umět absolutně všechno.

Šárka Mikulecká: K tomu umět perfektně česky, protože žádní korektoři nejsou.

Karel Pokorný: Ano, korektury si děláme sami, musí umět nafotit, musí umět veškerou grafiku.

Ondřej Kolda: A tu grafiku, to si děláte taky tady?

Karel Pokorný: Samozřejmě. Tu stránku vám tady otevřu.

Ondřej Kolda: Jako zlomit, ale něco i ještě dál? Nějakou infografiku nebo něco takového?

Šárka Mikulecká: Tak jednoduchou jo.

Karel Pokorný: Jednoduché infografiky jsme také schopni dělat, a pokud jsou věci zásadnějšího charakteru, tak to potom dělají krajší. Ale jinak grafiku stránky jak ji vidíte v novinách, tak odejde od nás, jakože je hotová. Se vším všudy. K dispozici jsou různé grafické prvky, těch vychytávek je tam hodně, ale ten systém je tak moderní, že tu stránku můžeme ukázat, jak bude vypadat se vším všudy. Ten člověk musí být absolutní univerzál.

Šárka Mikulecká: Točit videa, zpracovávat videa, dělat web.

Karel Pokorný: Obsluhovat facebook. Proto, jak už Šárka zmínila, když sem přijde nový člověk, tak já nevím jaké má třeba představy.

Šárka Mikulecká: Zkreslené.

Karel Pokorný: Ten nápor je asi dost šílený na něj

Ondřej Kolda: Ještě s tím facebookem. Na to máte určeného jednoho člověka nebo to děláte všichni.

Šárka Mikulecká: U nás jo, dělá to Dana, to je vrchní facebookářka.

Karel Pokorný: Ten facebook je nový fenomén. Ptát se na počty materiálů? Je toho dost.

Šárka Mikulecká: Je to o diskuzi v redakci, někdo má toho jeden den víc, dodá víc. Je to o spolupráci a komunikaci.

Karel Pokorný: Což v téhle malé redakci musí být. Takže říct kolik článků ten redaktor vytvoří denně? Několik článků a je to třeba v různých řádech.

Ondřej Kolda: Kolik zpracováváte tady toho obsahu, to zpracováváte jenom tady pro ten okres nebo nějaký region?

Šárka Mikulecká: Určitě, určitě. Editoři si mohou z naší nabídky vybrat, že by chtěli ještě něco, co by vyšlo ve východních Čechách. Teď když máme vlastního fotografa, tak málo kdy se třeba stane, že by si řekli o nějakou hlavní fotografii, to teďka fakt jako zajišťuje fotograf. Pak děláme celou stranu dvě, celou stranu tři. Občas spolupracujeme na černé kronice, občas něco dodáme. Pak se zpracovává kulturní servis, celá stránka už v dnešní době. Potom je tady právě to „u nás doma“. Tam vycházíme z nějakých článků, co máme od škol nebo od čtenářů, ale stejně je tam práce s grafikou. Pak jsou třeba tipy na víkend, takže tam taky přispíváme a samozřejmě ještě sport. Je toho dost, toho obsahu.

Ondřej Kolda: A Když něco děláte i právě pro ten region, tak oni jenom přeberou to, co jste tady vytvořili vy, nebo si zadají, že chtějí něco přímo pro region.

Šárka Mikulecká: Něco si zadají, takže to napíšeme přímo na míru. Stejně tak fungují i víkendové služby, do pondělí se ta strana skládá třeba z celého kraje. Takže my máme do každého pondělí asi dva příspěvky na té stránce.

Karel Pokorný: No, takže to je tolik a poslední otázka, už jsme v závěru. Pracujeme dlouho, známe se samozřejmě s lidmi. Jestli je to kladný aspekt? Mírnit kritiku?

Šárka Mikulecká: Třeba včera, jsem se setkala s Martinem Netolickým, což je vlastně můj vrstevník, je o rok mladší. Chodil jako já do Třebové na gympl. Nedávno jsem psala sloupek nějaký v souvislosti s tou Slatinou, v souvislosti s tím muničním skladem, a tak jsem si trošku do toho kraje rejpla. Ale napsala jsem svůj názor, v úterý jsem to podepsala a včera Martin: „Ty Šárko prosím tě, já bych potřeboval vysvětlit něco.“ Ale jako je to v to v pohodě jo. Dál se spolu budeme jako normálně bavit, takže je to oddělený. Tohle je moje práce. Ty lidi, kteří jsou normální, tak to respektují, že tohle je moje práce.

Karel Pokorný: Bohužel dochází i k jiným věcem. Třeba před lety se tu řešila Kociánka. V momentě, kdy se objevily jiné názory než oficiální názory ústecké radnice, tak začalo být hodně zle proti naší redakci. Hodně zle proti mé osobě. A bylo to jenom proto, že jsme dali normálně prostor prokazatelně větší, než co se třeba líbilo vedení radnice. Takže ono někdy narazíte a musíte se s tím srovnat. Ale zase chci říct, že za každou cenu chceme být jenom kamarádi a neřekneme něco, nenapíšeme to, tak to úplně nejde. Tak každý má nějakou autocenzuru. My se snažíme, abychom byli seriózní. Pokud možno objektivní a mít vyzdrojované věci, na to se hodně tlačí. Dřív se na to moc nehledělo. Myslím, že za ty roky jsme si vybudovali dost dobrý vztahy u úřadů, institucí a organizací. Já si myslím, že nás mají lidi jako spíš rádi, než neradi a projevuje se to, když někam dojedete. Když někam dojede auto Orlický deník, tak je to ještě pořád událost. Jako nechodíme kanálama. Reakce jsou a opravdu se tam ten kritickej názor jeví. Není to, abychom někoho česali a naprdli.

Šárka Mikulecká: Já si myslím, že inteligentní lidé a profesionálové jako starosta, musí být schopni respektovat to, že to je naše práce. Stejně jako on si dělá svoji práci.

Ondřej Kolda: A v redakci, alespoň rámcově, jestli se snižují stavy o kolik nebo tak.

Karel Pokorný: Rámcově můžu říct. Ano, stavy se snížily několikrát ve vlnách. Nevím, jestli byly dvě nebo tři.

Šárka Mikulecká: Ale jako tendence byla snižovat.

Karel Pokorný: Ale to je tendence všech, to není výjimka našeho vydavatelství, že bychom byli jediní a souvisí to s novými technologiemi, s finanční otázkou s klesajícím nákladem, ale náklad práce se nesnížil.

Šárka Mikulecká: Ten objem práce by v mých lidech nešel dělat, takže byla jakoby změna v těch pozicích v těch redakcích. Už tady došlo na to, že nejsou třeba profesionální fotografové, nejsou pozice fotografa, pak bylo třeba, když jsme začali dělat webový stránky, tak byli v redakci lidi, kteří dělali jenom web.

Ondřej Kolda: A teďka máte někoho takového teda?

Šárka Mikulecká: Ne, my jsme si to rozdělili mezi sebe. My jsme byli v podstatě taková průkopníci. Protože to bylo vlastně v době, kdy tady byli dva redaktori a webeditor, a pak už nebyla zastupitelnost. My jsme si nevybrali dovolenou. Takže my jsme radši šli cestou, že budou tři píšící redaktori s tím, že si web budem dělat sami. Tak to je vlastně dodnes. Už tady byl webeditor, není. Stejně tak fotografové nejsou.

Karel Pokorný: Pak prostě jejich práci převzali redaktoři. Souviselo to s organizací, opravdu. My jsme teda navíc byli víceméně první redakce teda a nakonec už to mají všichni, protože si myslím, že to nebyla úplně blbá myšlenka teda, protože to byl přepych tehdy. Ale rozhlédněte se kolem do ostatních oborů činnosti lidské. Vesměs jsou tendence, méně lidí, více práce, to nemyslím ve zlém. Prostě tak to je, je taková doba.

Šárka Mikulecká: Takže my jsme tři redaktoři, sportovní redaktor a potom ta referentka a potom tady je obchodní tým, to jsou dvě.

Ondřej Kolda: A třeba v té době, kdy jich tady bylo nejvíce? Tak to bylo o jednoho, o dva, o tři lidi nebo jak?

Šárka Mikulecká: To byl fotograf navíc a dva redaktoři ještě navíc.

Karel Pokorný: Až o tři lidi mám pocit, že to v jisté době bylo. Jenže já už taky ty redakce nemám v hlavě, že jo. No, uvědom si, kolik bylo stolů. Jeden, dva, tři, čtyři, pět, šest, sedm, jako bylo. Byly doby, já mám pocit, že bylo až o tři lidi víc v redakci.

Ondřej Kolda: Ještě jsem se chtěl zeptat. Jak to předtím bylo v České Třebové, a pak se to přesunulo sem, tak to mělo nějaký hlubší smysl nebo se jenom uvolnila jiný budova?

Karel Pokorný: My jsme se přesouvali z prostorů, který z různých důvodů nevyhovovaly, z hygienických a podobně. My jsme byli nejdřív v České Třebové, byli jsme někde v druhém patře, pak jsme pak byli na té Nádražní, kde se postavila velice příjemná redakce. Bohužel se brzo ukázalo, že barák je mokrá a tak dál, a tak dál, takže pak se řeklo, že stěhovat. Ale tam padlo to, že když už stěhovat, to řeklo i vedení, tak do okresního města. My jsme vlastně byli anomálie, všechny redakce jsou v okresních městech. Takže došlo k tomuhle přestěhování. Jinak za tím nebylo vůbec nic. Tak buďme rádi, že jsme teď tady, kde ta redakce vyhovuje.

Poznámka: Po vypnutí záznamového zařízení mi ještě Karel Pokorný sdělil několik zajímavých faktů.

Podorlické listy vznikly původně v Rychnově nad Kněžnou, kde titul založili nejspíše nějací Růžičkovi. Postupně jejich podíl získaly Hradecké noviny spadající pod PNPRESS. Část redakce se později přesunula do České Třebové.